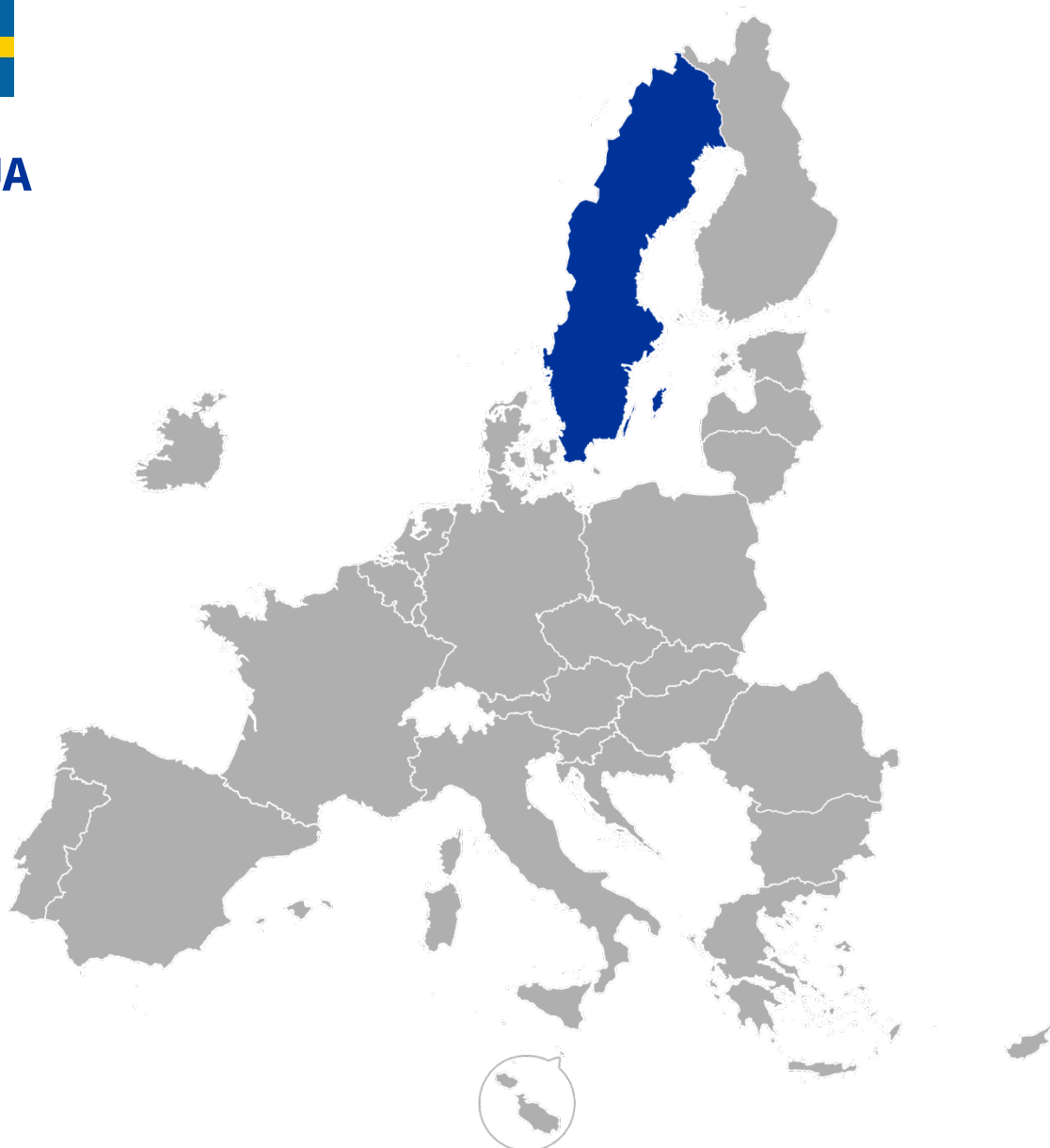

ŠVEDIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmauti dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų rundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

ŠVEDIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Airija, Portugalija ir Suomija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narai – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalies vyriausybė remia į ateitį orientuotą, tačiau praktišką DI reglamentavimą. Raginate į pasiūlymą įtraukti ribotas nukrypti leidžiančias nuostatas, kad nebūtų atgrasomi DI srities investuotojai ir tyrėjai.
- Pati viena Švedija pirmą kartą DI srityje negali, tačiau tai gali vieninga ES – skatindama inovacijas, nustatydama standartus ir didindama savo įtaką pasaulyje. Kad tai būtų pasiekta, DI kūrėjams reikia didesnių paskatų ir mažiau reglamentavimo kliūčių plėtros etapais, skatinant darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą.
- Paskirtimi grindžiamas požiūris yra itin svarbus: DI, naudojamam medicinos diagnostikai, turėtų būti taikomos griežtesnės taisyklės nei verslo administravimui skirtam DI. Taip siekiama ne sumenkinti susirūpinimą keliančius klausimus, pavyzdžiui, susijusius su DI šališkumu, o teikti pirmenybę didžiausiai tiesioginei rizikai – rizikai, darančiai tiesioginį poveikį žmonių gyvybei. Be to, būtų naudinga riziką apibrėžti pagal sektorius, nes būtų mažiau tikėtina kolizija su esamais reikalavimais, keliamais atskiriems sektoriams kituose reglamentuose, pavyzdžiui, reglamentuojančiuose sveikatos priežiūros ir finansų sektorius. Tokiu būdu biurokratinis sudėtingumas išliks suvaldomas.
- Kalbant apie kūrėjams keliamus reikalavimus, laikotės tvirtos nuomonės, kad Europos technologijų įmonės gali kurti aukštos kokybės DI jo griežtai nereglamentuojant. Suteikus kūrėjams lankstumo dėl to, kaip jie atlieka bandymus ir tobulina modelius, bus skatinamos inovacijos ir kompetencija, kartu vis dėlto užtikrinant atsakingą DI plėtrą.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jums itin svarbu, kad su nacionaliniu saugumu, kariniais reikalais ar gynyba susiję klausimai į DI reglamento taikymo sritį nepatektų. Valstybės narės yra pasiryžusios išlaikyti sprendimų kontrolę šiose srityse, kurios bet kuriuo atveju paprastai nepriklauso ES jurisdikcijai. Apie tai byloja ir faktas, kad ES neturi bendros ES kariuomenės.
- Be to, jūsų nuomone, DI sistemoms, naudojamoms žvalgybos duomenims rinkti, kibernetinei gynybai ar mūšio lauko scenarijams, negali būti taikomi tie patys informacijos atskleidimo ar reguliavimo reikalavimai kaip civilinėms sistemoms, nes tai galėtų pakenkti operacijų slaptumui, nacionalinio saugumo interesams ir strateginiam pranašumui, kurį tokios sistemos turi suteikti.
- 2 straipsnis jums yra svarbesnis nei 1 straipsnis. Jei jums nepavyksta užsitikrinti kitų pritarimo jūsų argumentams dėl 1 straipsnio, labiausiai stengsitės užtikrinti, kad būtų rimtai atsižvelgta į pagrindinius jūsų prašymus dėl 2 straipsnio.
- Jūsų pastabos:

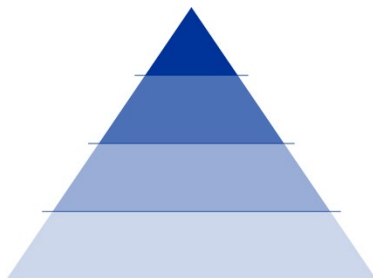
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityje, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija	paskirtimi grindžiamas	lankstus		karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

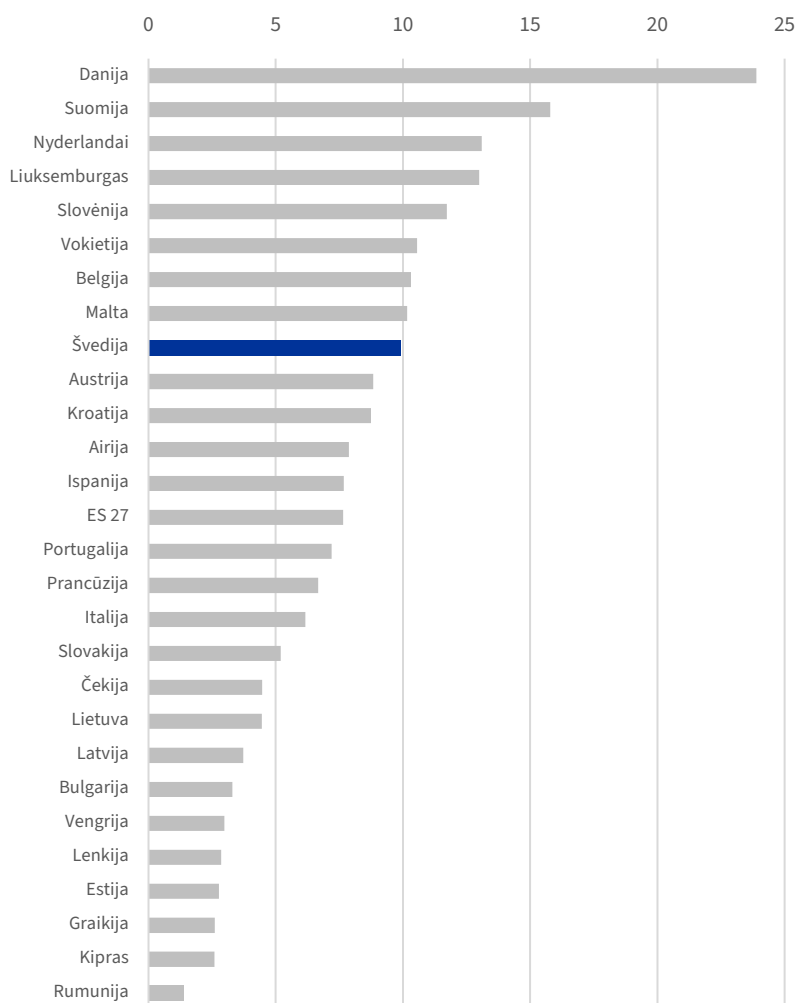
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

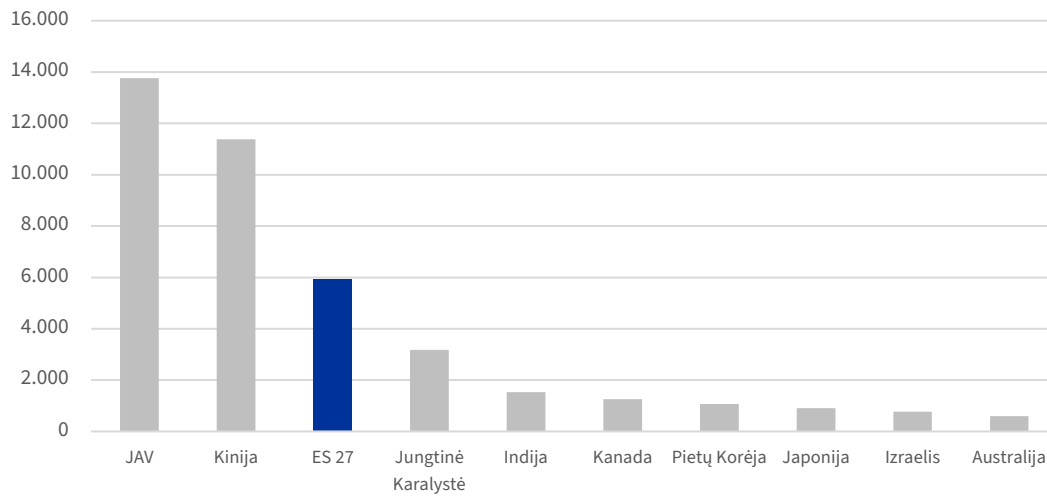
	Europos Sąjunga	Švedija
Gyventojų skaičius	447 695 350	10 521 556
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	51 060
Nedarbo lygis	6,1 %	7,7 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	10,4 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	36,5 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

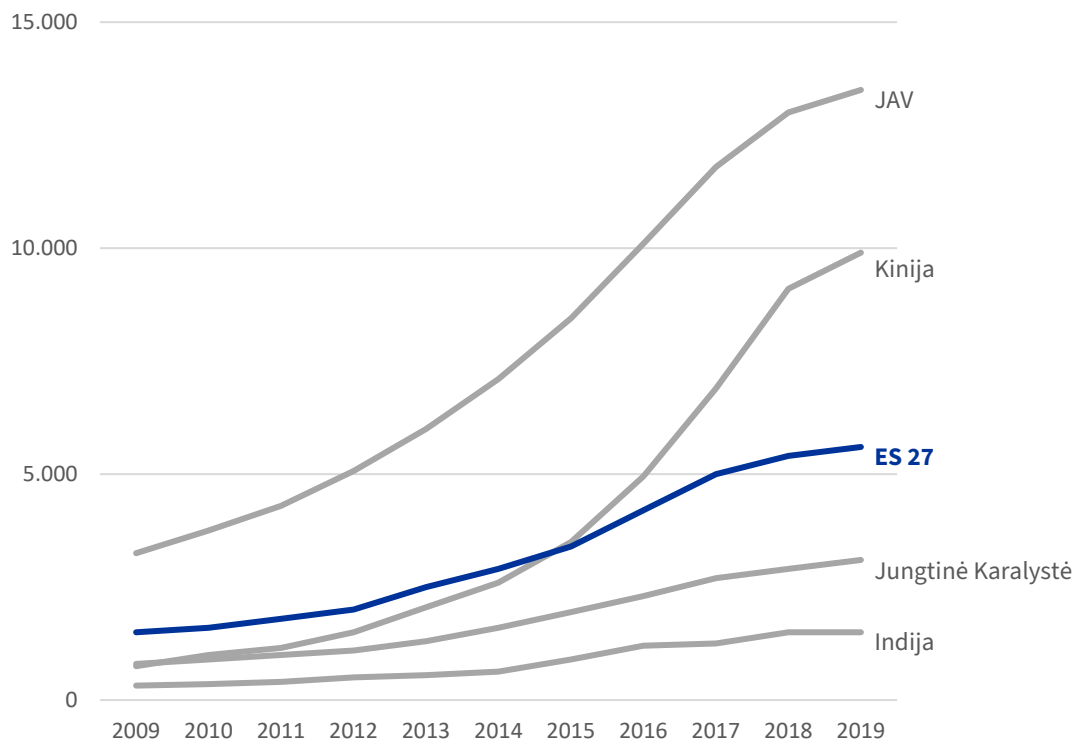

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.

© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

PIRMININKAUJANTI VALSTYBĖ NARĖ

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmauti dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

PIRMININKAUJANTI VALSTYBĖ NARĖ

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos taikant dvigubos balsų daugumos taisyklę (t. y. mažiausiai 55 proc. valstybių narių, atstovaujančių 65 proc. visų ES gyventojų). Idealiu atveju visuomet siekiama balsų vienybės, tačiau jei jos pasiekti neįmanoma, bus taikoma dvigubos balsų daugumos taisyklė. Praktiškai dėl daugumos sprendimų nebalsuojama, tačiau pirmininkaujanti valstybė narė stengiasi rasti kompromisą, kuriam galėtų pritarti visos delegacijos.

Jūsų vaidmuo

Prisijungiate prie šiuo metu pirmininkaujančios valstybės narės delegacijos. Žaidimo vedėjas (-a) pasakys, kuri tai valstybė.

Jūsų užduotis – pirmininkauti oficialioms deryboms, o jūsų šalies interesus ir pozicijas pristatys jūsų kolegos. Jūs esate atsakingas (-a) už visų oficialių derybų priežiūrą, žodžio suteikimą delegatams ir tvarkaraščio laikymąsi.

Įžanginis žodis

1. Turėtumėte **oficialiai pradėti posėdį**, pasveikinti visus delegatus ir Komisiją ir paaiškinti jiems šio posėdžio tikslą (ne ilgiau kaip 1 minutę). Jums galėtų padėti kitame puslapyje esančiame langelyje pateikiamas tekstas.
2. Tada **paprašykite Komisijos atstovą (-ę) pristatyti projektą**.
3. Po to – **laikas valstybių narių įžanginėms kalboms** (ne ilgesnėms kaip po 1 minutę). Valstybės nares kvieskite jų prašymų kalbėti pateikimo tvarka. Paprašykite valstybių narių aiškiai nurodyti, kuriose srityse jos turi bendrų interesų su kitomis valstybėmis narėmis.

Diskusijos

1. **Moderuokite tolesnes oficialias derybas.** Ministrai gali kalbėti tik tada, kai suteikiate jiems žodį. Delegatus kvieskite tokia tvarka, kokia jie paprašė žodžio.
2. Prašykite delegatų nekartoti argumentų ir pozicijų, kurie jau buvo pateikti. Pasiūlykite valstybėms narėms, kurios laikosi panašių pozicijų, kalbėti viena kitos vardu. **Laikas ribotas!**
3. Oficialiose **derybose daromos pertraukos neformaliems pokalbiams.** Neformalių pokalbių pradžia ir laiką, kada vėl prasidės oficialus posėdis, skelbiate jūs. Neformalūs pokalbiai gali vykti jums neprižiūrint.

Susitarimas

1. Neformalių pokalbių metu turite laiko **parengti kompromisinį pasiūlymą.** Žinoma, taip pat galite paklausti valstybių narių, ar jos turi pasiūlymų dėl kompromiso.
2. Surenkite balsavimą dėl perspektyviausio (-ų) pasiūlymo (-ų) dėl 1 ir 2 straipsnių. Tarybos bendroji pozicija priimama taikant dvigubos balsų daugumos taisyklę (mažiausiai 55 proc. valstybių narių, atstovaujančių 65 proc. visų ES gyventojų). Balsams suskaičiuoti **naudokite balsų skaičiuoklę.** Žaidimo vedėjas (-a) padės jums tai padaryti.
3. Atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo, priminkite valstybėms narėms, kad šiame etape jos turi nuspręsti, ar teikti pirmenybę kompromisui, su kuriuo jos galbūt sutinka ne visu 100 procentų, ar tam, kad nebūtų apskritai pasiekta jokio rezultato.

Gerbiami Tarybos nariai, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e),

malonu jus matyti šiandienos Tarybos posėdyje.

Kaip žinote, šiuo metu Tarybai pirmininkauja _____, ji pirmininkaus ir derybose. Šiandienos posėdyje atliksiu moderatoriaus (-ės) vaidmenį ir nepristatysiu mūsų šalies pozicijos nagrinėjama tema.

Šios dienos darbotvarkėje – naujas reglamentas dėl dirbtinio intelekto arba DI naudojimo ir plėtros ES. Ši tema labai svarbi visiems Europos piliečiams, taip pat ES vaidmeniui pasaulyje, nes _____.

Prieš suteikdamas (-a) žodį Komisijai norėčiau pabrėžti, kad Tarybos Teisės tarnyba peržiūrėjo pasiūlymą ir informavo mus, kad jis atitinka Sutartis ir turi būtiną teisinį pagrindą.

Dabar maloniai prašome Komisijos pristatyti savo pasiūlymą. Po to kiekvienas iš jūsų turėsite galimybę pateikti savo šalies poziciją trumpoje įžanginėje kalboje. Tikimės, kad debatai bus konstruktyvūs ir duos rezultatų.

Gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), žodis jums.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

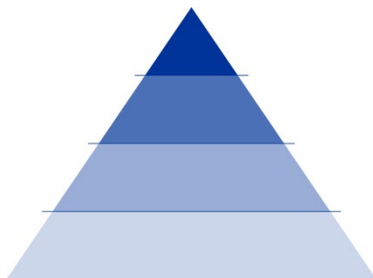
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėsena po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		nacionalinis saugumas	
Belgija	pajėgumais grindžiamas	atsargus		atvirojo kodo	
Bulgarija	paskirtimi grindžiamas	lankstus		be išimties	
Kroatija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		startuoliai	
Kipras	pajėgumais grindžiamas	atsargus	peržiūra po 2 metų	be išimties	
Čekija	pajėgumais grindžiamas	lankstus	peržiūra po 5 metų	be išimties	
Danija	paskirtimi grindžiamas	atsargus	finansinė parama	karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Estija	paskirtimi grindžiamas	lankstus	bandymai realiomis sąlygomis	karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Suomija	paskirtimi grindžiamas	lankstus	atidėti balsavimą	startuoliai	
Prancūzija	paskirtimi grindžiamas	atsargus	įtraukti švietimą	karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Vokietija	pajėgumais grindžiamas	atsargus		be išimties	
Graikija	pajėgumais grindžiamas	atsargus	peržiūra po 3 metų	karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Vengrija	pajėgumais grindžiamas	lankstus		karinė sritis / gynyba	
Airija	paskirtimi grindžiamas	lankstus	lankstus požiūris į bandymus	startuoliai	

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija	pajėgumais grindžiamas	atsargus		startuoliai	
Latvija	pajėgumais grindžiamas	lankstus	išbraukti stebėseną po pateikimo rinkai	karinė sritis / gynyba	
Lietuva	pajėgumais grindžiamas	lankstus		be išimties	
Liuksemburgas	paskirtimi grindžiamas	lankstus	peržiūra po 3 metų	startuoliai	
Malta	paskirtimi grindžiamas	lankstus	bandymai realiomis sąlygomis	nacionalinis saugumas	
Nyderlandai	pajėgumais grindžiamas	atsargus		nacionalinis saugumas	
Lenkija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	
Portugalija	paskirtimi grindžiamas	lankstus	atidėti balsavimą	atvirojo kodo	
Rumunija	paskirtimi grindžiamas	lankstus		nacionalinis saugumas	
Slovakija	paskirtimi grindžiamas	lankstus	finansinė parama	startuoliai	
Slovėnija	pajėgumais grindžiamas	atsargus		startuoliai	
Ispanija	pajėgumais grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Švedija	paskirtimi grindžiamas	lankstus		karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

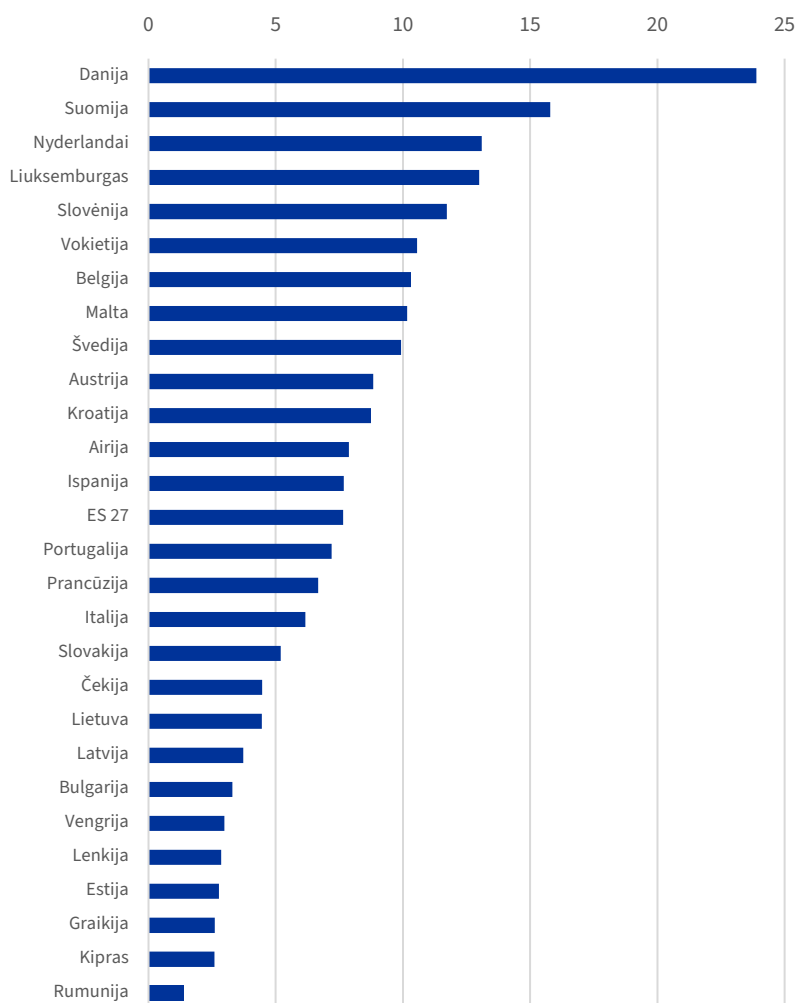
- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradėdant savivaldes transporto priemones naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

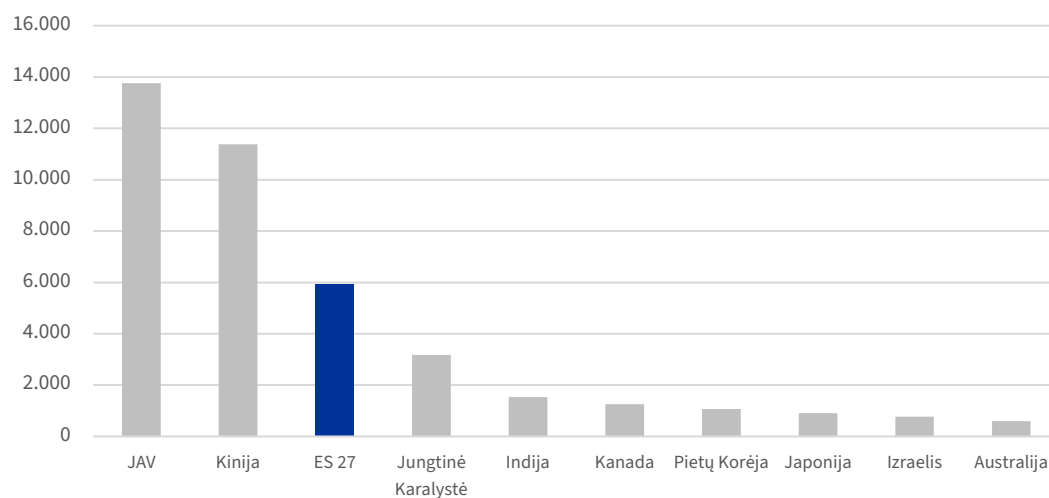
	Europos Sąjunga
Gyventojų skaičius	447 695 350
BVP vienam gyventojui eurai	38 150
Nedarbo lygis	6,1 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

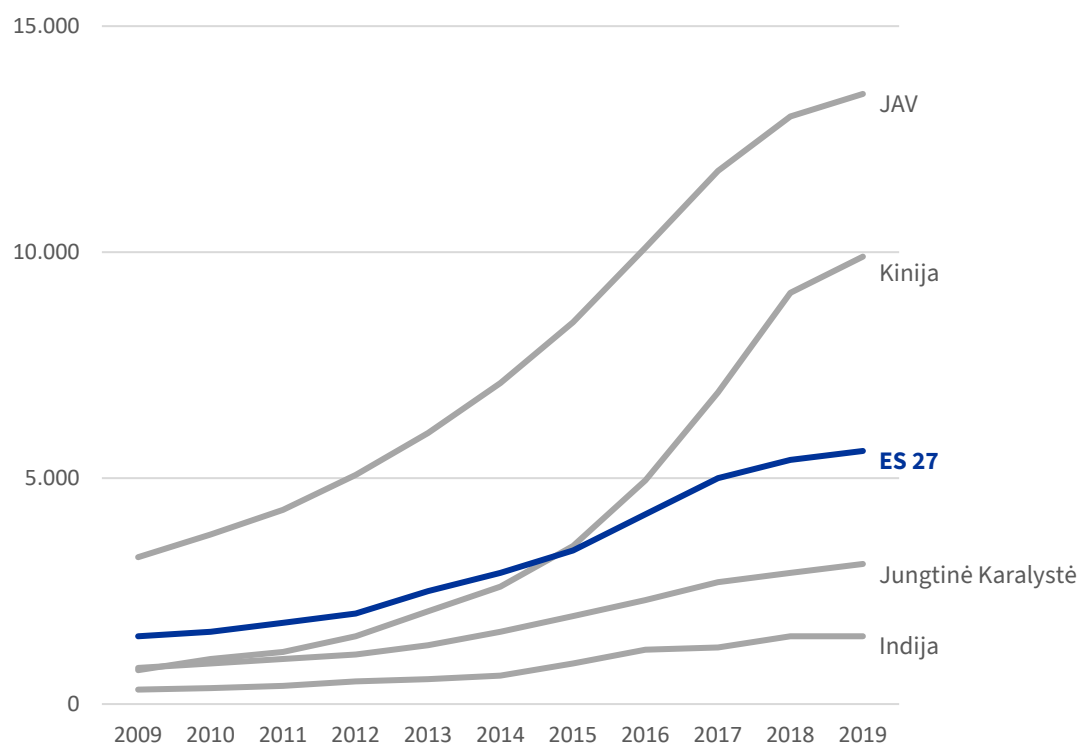

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.

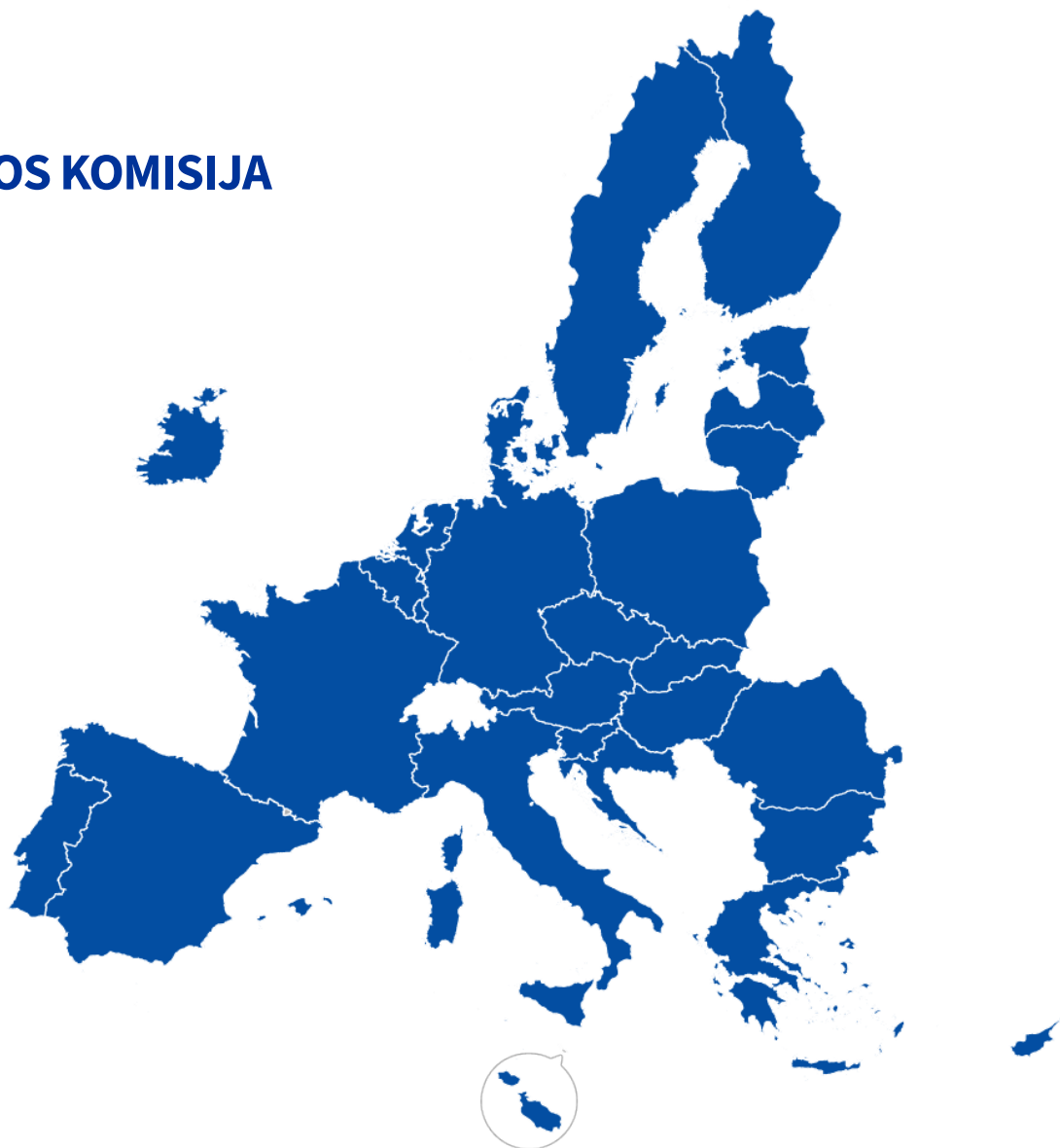
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

EUROPOS KOMISIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų rundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Šiandien Tarybos posėdyje bus svarstomas jūsų pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos.

Kai pirmininkaujanti valstybė narė (posėdžio pirmininkė) suteikia jums žodį, pristatote pasiūlymą valstybių narių atstovams ir dalyvaujate derybose.

Jūsų pagrindinis tikslas

Užtikrinti, kad į galutinę redakciją būtų įtraukta kuo daugiau jūsų pradinio teksto, ir kartu padėti Tarybai rasti bendrą poziciją. Reikia skubiai rasti bendrą sprendimą Europos lygmeniu!

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Parenkite įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutė), kurioje pristatysite ir paaiškinsite savo pasiūlymą. Jums galėtų padėti dešinėje pusėje esančiame langelyje pateikiamas tekstas.
3. Atidžiai išklausykite valstybių narių pozicijas. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**.
4. Derybų metu paaiškinkite savo poziciją ir **ginkite savo pasiūlymą**. Prašykite žodžio ir padėkite Tarybai surasti jūsų lūkesčius atitinkantį kompromisą!
5. Pabaigoje įvyksiančiame **balsavime dalyvauti negalite**. Neformalių pertraukų metu pasistenkite įtikinti delegacijas laikytis jūsų pasiūlymų.

Gerbiami Tarybos nariai,

gerai, kad šiandien vyksta ši svarbi diskusija dėl dirbtinio intelekto reglamentavimo ES. Šis reglamentas bus labai naudingas piliečiams ir visai ES, nes _____

Komisijos reglamento projekte siūlome nustatyti **paskirtimi grindžiamą** didelės rizikos DI taikymo būdų **rizikos klasifikaciją ir atsargumo principu grindžiamus bandymų reikalavimus**, nes _____

1 straipsnyje nustatyto reglamentavimo išimtis bus galima taikyti tais atvejais, kai DI sistemos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais. Taip yra todėl, kad _____

Kartu, kaip bendruomenė, padėkime užtikrinti, kad DI būtų kuriamas atsakingai.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Reikia imtis skubių veiksmų siekiant skatinti inovacijas ir stiprinti ES kuriamo DI konkurencingumą pasaulyje, kartu kruopščiai šalinant bet kokią galimą riziką pagrindinėms teisėms ir vartotojų apsaugai.
- Dirbtinis intelektas, kaip nauja technologija, turinti nenusipėjamų pasekmių asmenims, visuomenei, įmonėms ir ekonomikai, turi būti vertinamas ambicingai ir kartu atsargiai. Jūsų pasiūlyme tai atsispindi, nes jame pritariama tam, kad požiūris, pagal kurį nustatoma, kurios DI sistemos turėtų būti klasifikuojamos kaip didelės rizikos sistemos, būtų grindžiamas paskirtimi. Pagal paskirtimi grindžiamą požiūrį DI yra laikomas keliančiu didelę riziką jautriuose srityse, kuriose priimami sprendimai dėl gyvybės ir mirties arba kurios daro didelį poveikį ES piliečių gerovei.
- Taryba jau susitarė dėl nepriimtinos rizikos DI sistemų kategorijų, kurios ES turi būti uždraustos, taip pat dėl mažą riziką keliančių ir rizikos nekeliančių DI sistemų kategorijų. Šiandien daugiausia dėmesio skiriama tam, kad būtų aiškiai apibrėžta, kas yra „didelė rizika“. Nė su viena šiai kategorijai priskiriama DI sistema neturi būti elgiamasi kaip su mažos rizikos sistema ar kaip su sistema, nekeliančia jokios rizikos.
- Dar vienas iš jūsų siekių šiandien diskutuojant – nustatyti aiškius reikalavimus didelės rizikos DI sistemoms. Atsargumo principu grindžiama bandymų sistema užtikrina, kad DI būtų kuriamas atsakingai ir atskaitingai. Be to, tokie standartai verčia DI kūrėjus kurti kokybiškas ir patikimas sistemas, kurios būtų pripažįstamos pasauliniu mastu. Tikitės, kad taikant tokį požiūrį ES taps viena iš DI srities lyderių ir atotrūkis nuo JAV ir Kinijos greitai išnyks.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Nors pirmenybė ir toliau teikiama bendros skaitmeninės lyderystės skatinimui ES ir išorės prekybos aspekto stiprinimui, kaip, tarkim, ES sukurtų DI produktų eksportui visame pasaulyje, konkrečiuose viešajam saugumui itin svarbiuose sektoriuose būtina išlaikyti nacionalinę autonomiją.
- Pavyzdžiui, tarptautinio saugumo iššūkiai sparčiai didėja, o DI atlieka labai svarbų vaidmenį plėtojant kibernetinio karo priemones ir kenkimo programinę įrangą ir pan. Reglamentavimo našta, kad ir kokia maža ji būtų, negali trukdyti gynybinėms atsakomosioms priemonėms. Taigi, 1 straipsnis neturėtų būti taikomas kariniams ir gynybos pritaikymo būdams.
- Visais kitais tikslais papildomų išimčių nereikia, nes minimalieji bandymų reikalavimai užtikrina, kad DI plėtra būtų atsakinga.
- Jūsų pastabos:

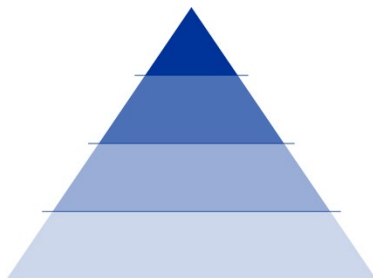
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėsena po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

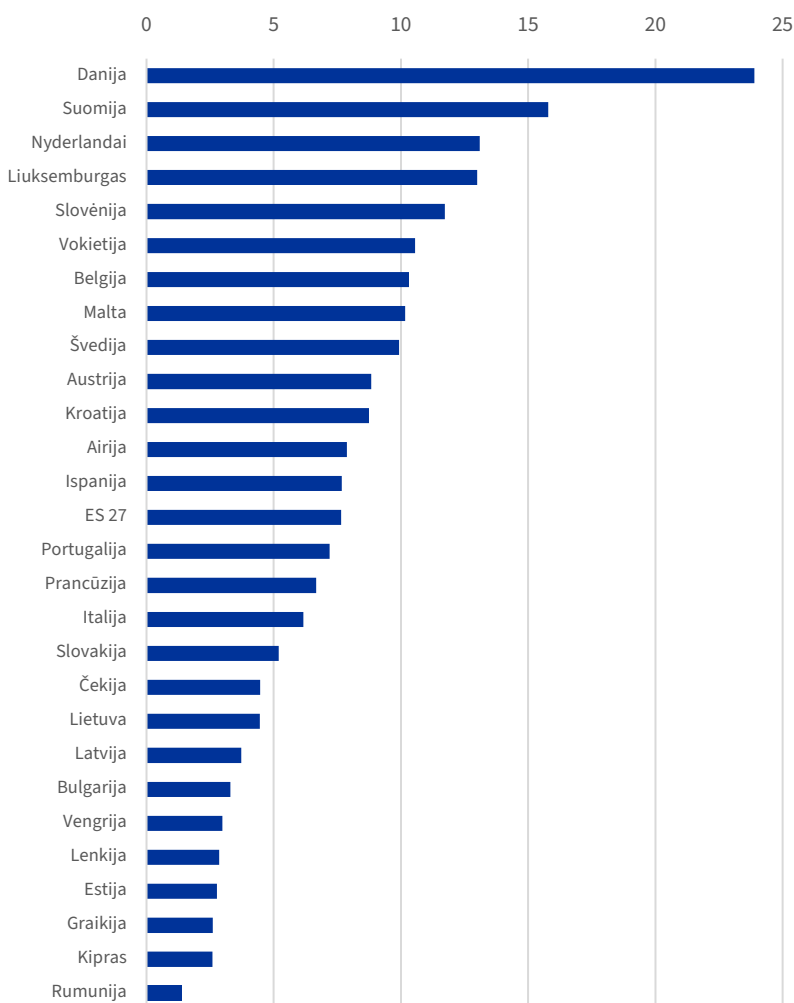
- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradėdant savivaldes transporto priemones naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

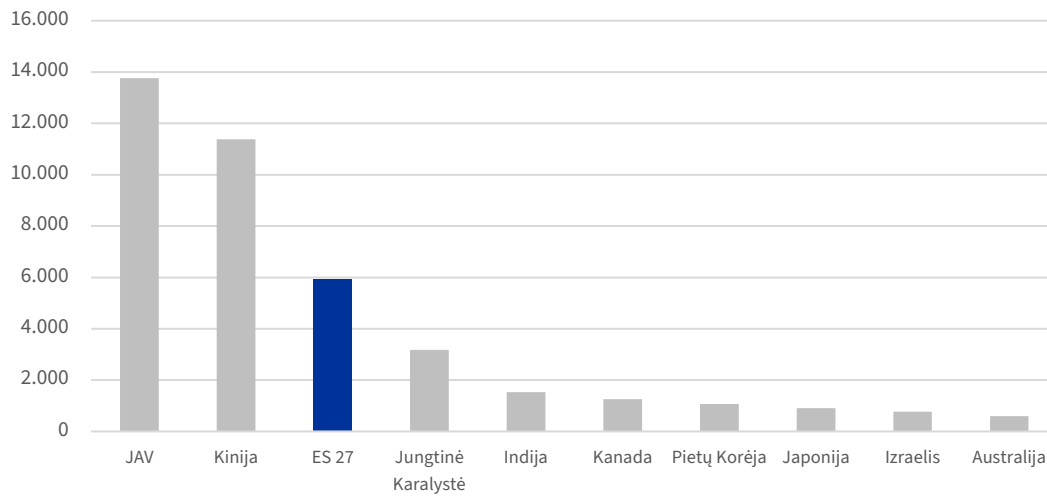
	Europos Sąjunga
Gyventojų skaičius	447 695 350
BVP vienam gyventojui eurai	38 150
Nedarbo lygis	6,1 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

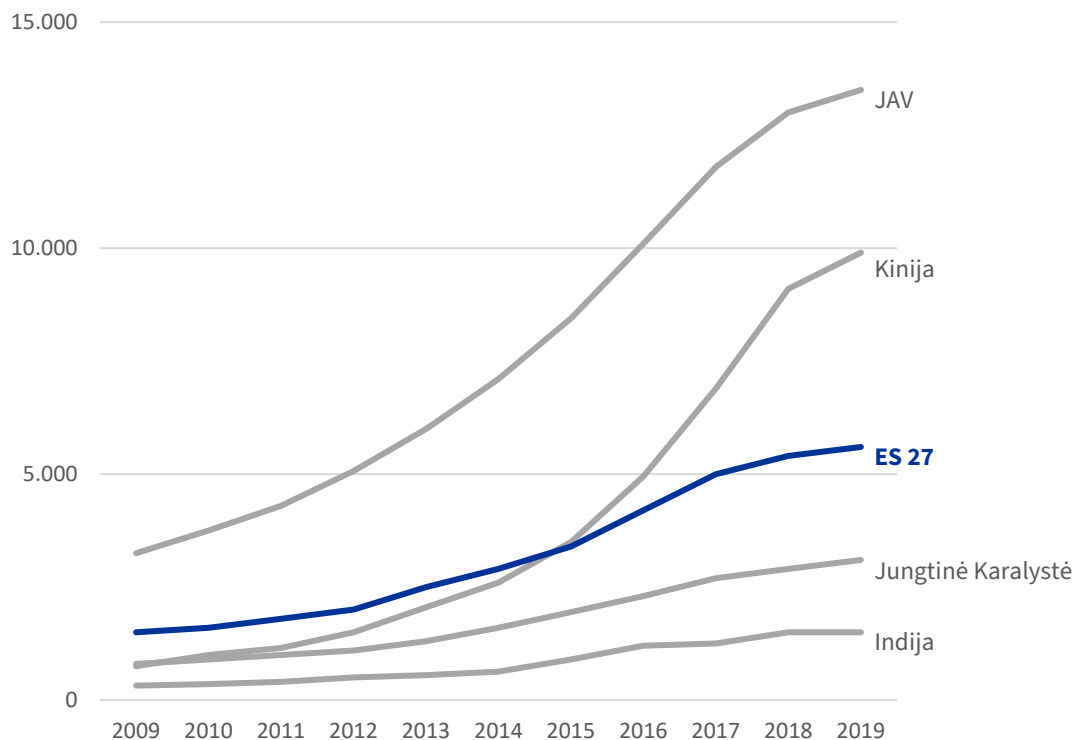

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

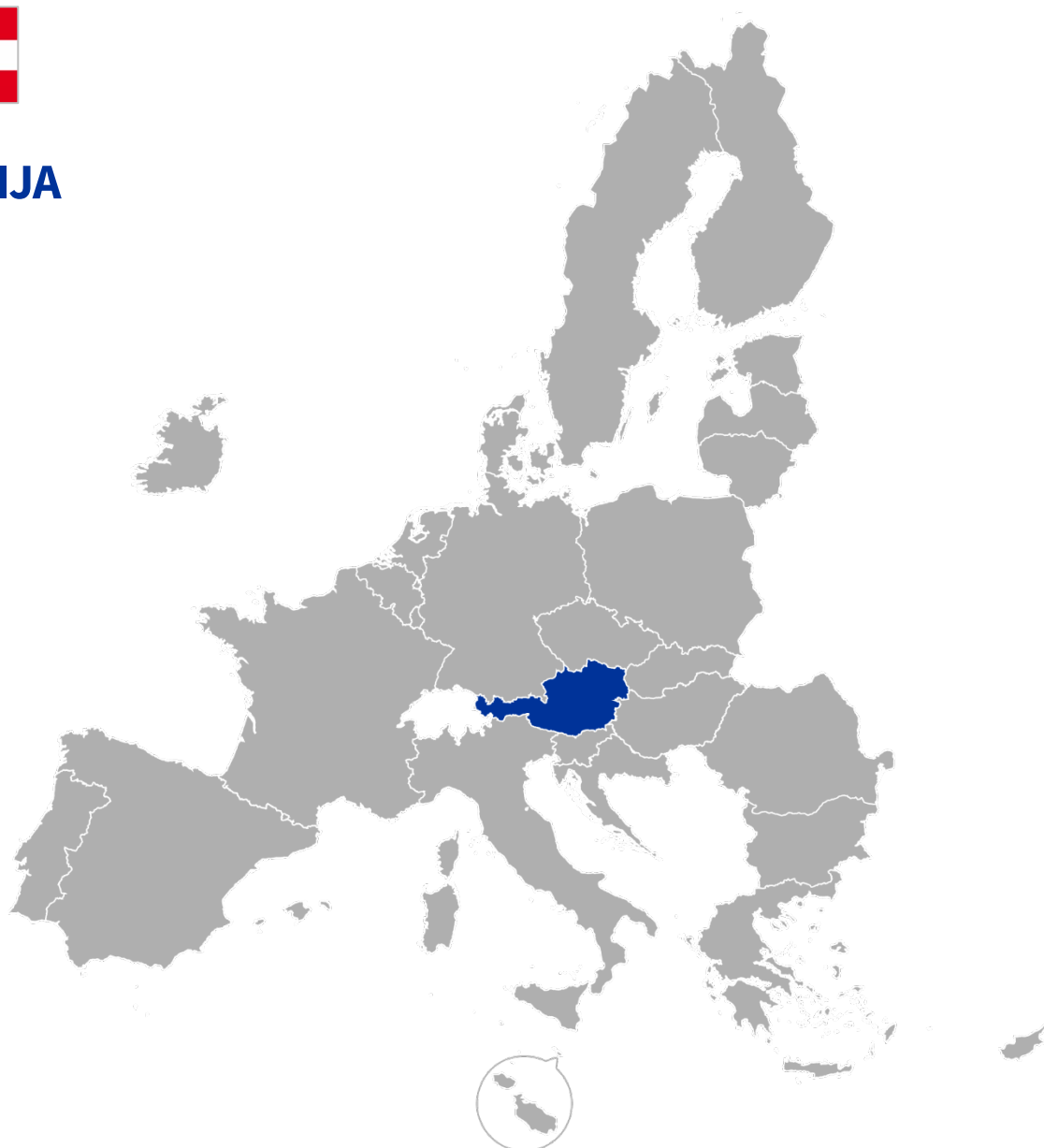
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

AUSTRIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų rundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

AUSTRIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Danija, Lenkija, Prancūzija ir Rumunija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- 2012–2017 m. jūsų šalies vyriausybė investavo į DI mokslinius tyrimus beveik 350 mln. EUR ir padėjo tvirtą pagrindą inovacijoms. Austrijos įmonės šiuo metu pirmuoja DI plėtros srityje, tai naudinga tiek vidaus, tiek tarptautinėms rinkoms. Jūs pritariate tam, kokia kryptimi ES eina siekdama valdyti DI, tačiau raginate skirti didesnį ES lygmens finansavimą siekiant dar labiau paskatinti mokslinius tyrimus ir plėtrą.
- Jūs tvirtai pasisakote už paskirtimi grindžiamo požiūrio taikymą laikantis technologinio neutralumo principo. Tai reiškia, kad reglamentuose neturi būti teikiama pirmenybė konkrečioms DI technologijoms, modeliams ar metodams ir jie neturi būti diskriminuojami. Tokiame jautriame sektoriuje kaip sveikatos priežiūra nėra svarbu, ar sistemoje naudojamas gilusis mokymasis ar taisyklėmis grindžiamas DI, tokios sistemos laikomos didelės rizikos, nes jei DI nepavyktų atlikti užduoties arba jis suklystų, žmogų gali ištikti mirtis.
- Paskirtimi grindžiamą požiūrį taip pat itin svarbu taikyti importuojamam DI. Dažnai neįmanoma patikrinti realių importuojamų sistemų pajėgumų remiantis vien kūrėjo deklaracija, ypač tais atvejais, kai užsienio subjektai gali turėti paskatų nuslėpti žalingas funkcijas, pavyzdžiui, šnipinėjimo programas.
- Kalbant apie bandymų reikalavimus, jūs pritariate atsargumo principu grindžiamai bandymų sistemai, nes ja skatinama atsakomybės kultūra, kad kilus problemų būtų lengviau atsekti, kas nutiko.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Palaikydamas partnerystės santykius su Interpolu, Europolu ir Vienoje įsikūrusiu Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuru, Austrijos technologijų institutas, taikydamas pažangius sekimo sprendimus ir imersines mokymo platformas, pirmauja DI sistemų integravimo į nacionalinį saugumą srityje. Tyrėjai yra įsipareigoję kurti labai patikimus ir užtikrintus DI modelius, kurie padėtų didinti Austrijos saugumą. Kadangi ES reglamentavimo sistemos paprastai netaikomos nacionaliniam saugumui, jūs manote, kad būtų pagrįsta šios sritys į DI reglamentą neįtraukti.
- Be to, kaip jau pabrėžėte dėl 1 straipsnio, svarbu aiškiai nustatyti, kad į reglamentavimo sistemos taikymo sritį taip pat turi būti įtrauktos už ES ribų sukurtos ir po to importuotos DI sistemos. Reglamentas turėtų būti taikomas visoms Europos Sąjungoje naudojamoms DI sistemoms, neatsižvelgiant į jų kilmę.
- Jūsų pastabos:

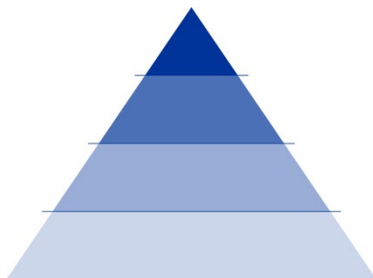
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		nacionalinis saugumas	
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

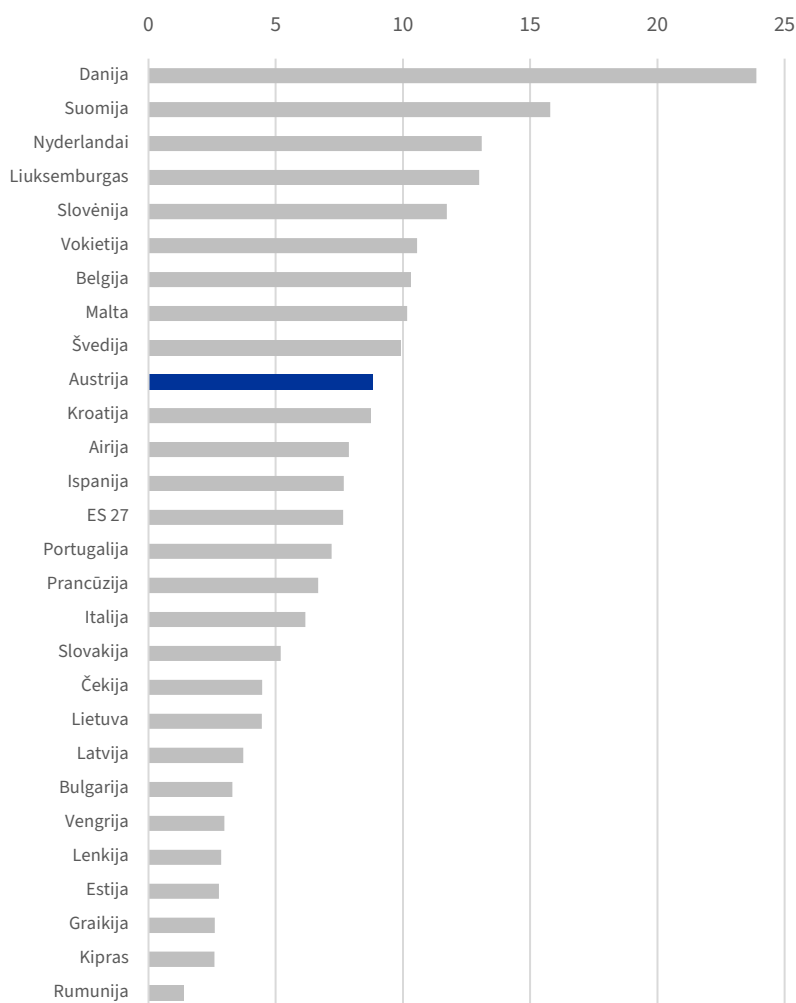
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

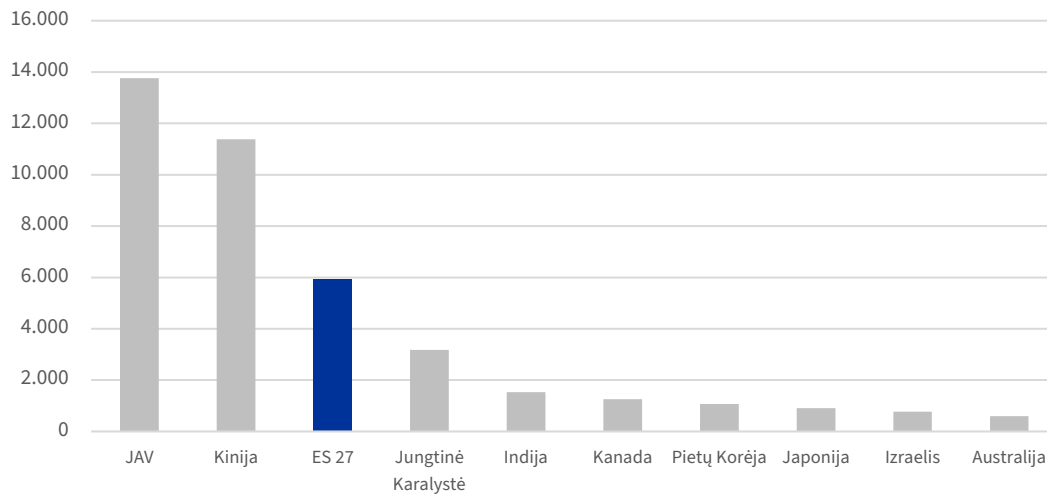
	Europos Sąjunga	Austrija
Gyventojų skaičius	447 695 350	9 104 772
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	51 830
Nedarbo lygis	6,1 %	5,1 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	10,8 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	32 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių, kuriose naudojama bent viena DI sistema, procentinė dalis (2021 m.)

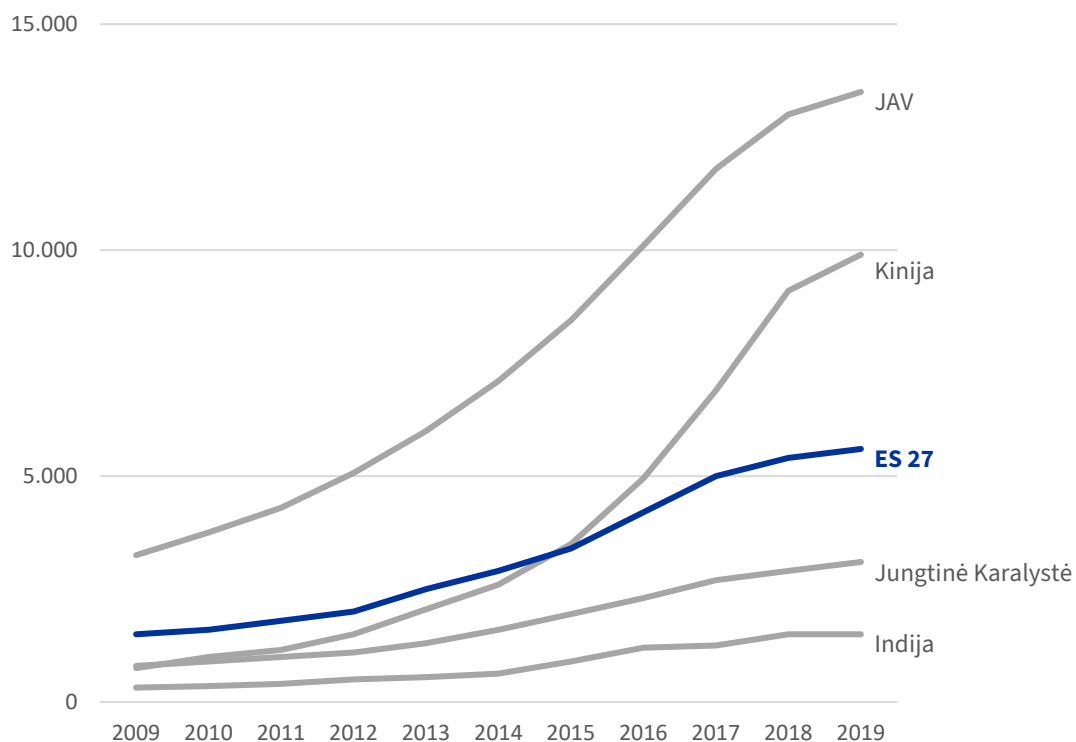

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

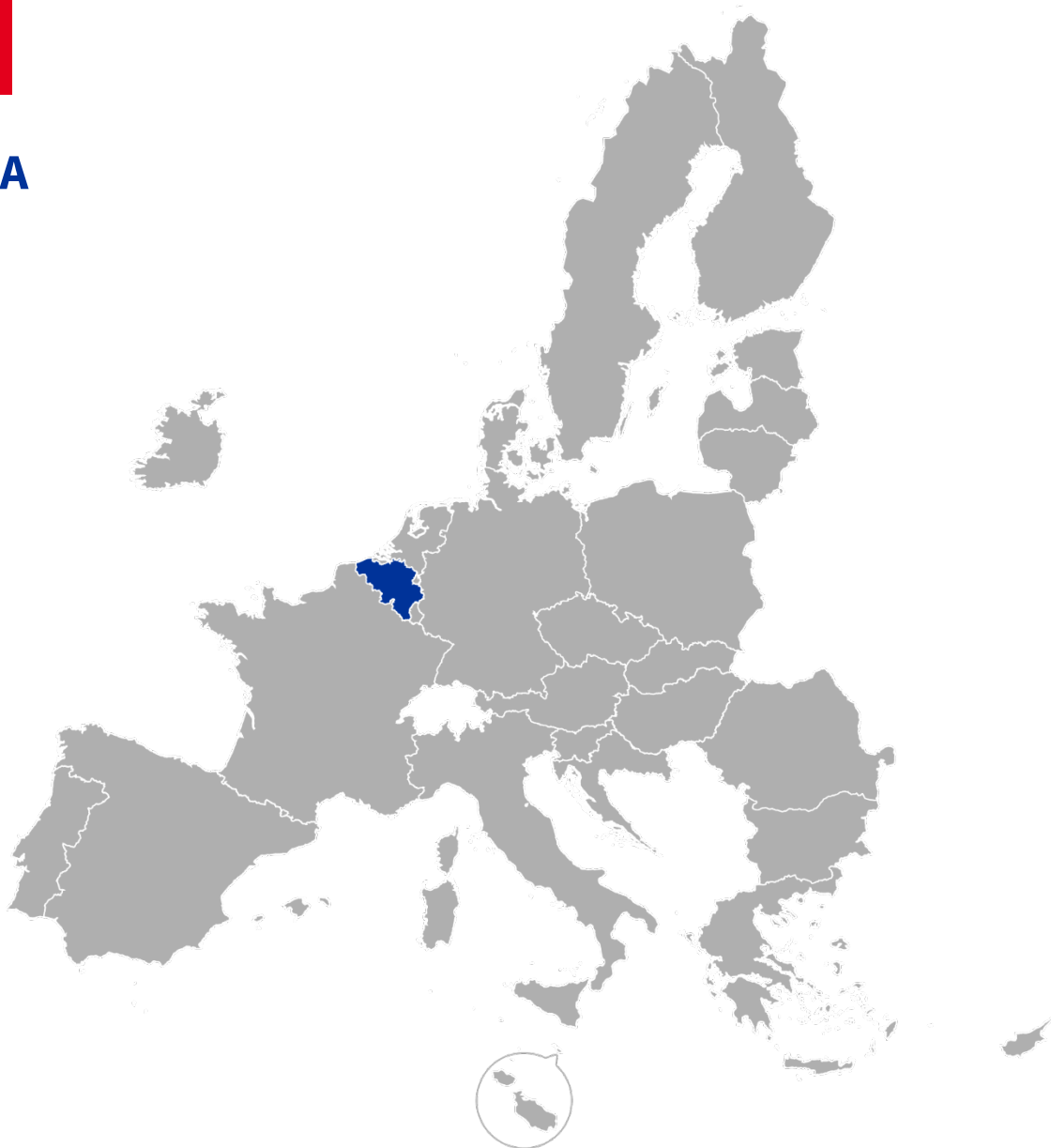
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

BELGIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

BELGIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Graikija, Ispanija, Kipras ir Vokietija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalis yra pasiryžusi ginti pagrindines teises ir laiko tai vienu iš svarbiausių prioritetų. Kovoiant su nacionalinėmis ir tarpvalstybinėmis grėsmėmis, be kita ko, kylančiomis dėl skaitmeninių priemonių, būtinas skubus tarpvalstybinis bendradarbiavimas.
- Jūs norite užtikrinti, kad DI būtų kuriamas atsakingai. Nuo XXI a. antrojo dešimtmečio kūrėjai yra padarę reikšmingų proveržių ir kuria naujas priemones taip greitai, kad visuomenė nespėja prie jų prisitaikyti. Beveik nėra žmonių, galinčių iki galo perprasti DI ateitį: bendrosios paskirties dirbtinis intelektas netrukus galės pamėgdžioti žmogaus protavimą, o kvantinės kompiuterijos pagalba kvantinis DI galėtų eksponentiškai padidinti savo pajėgumus ir privesti prie dar nepažintų padarinių.
- Atsakingai kuriamas DI pagerintų gyvenimą ir padėtų veiksmingiau spręsti pasaulinius uždavinius. Tačiau tam taip pat būtina atsižvelgti į etikos principus. Todėl jūs pasisakote už patį atsargiausią ir atsakingiausią požiūrį. Jums visiškai nepriimtini bandymai realiomis sąlygomis, siūlomi pagal lankstų požiūrį. Jie kelia nereikalingą riziką naudotojams – riziką, kurią galima sumažinti atliekant išsamius pradinius bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje.
- Jūs pritariate pajėgumais grindžiamai rizikos klasifikacijai: bet kuri DI sistema, kurią galima panaudoti netinkamai, šališkai arba kuri gali sukelti žalą, turėtų būti laikoma didelės rizikos. DI plėtra turėtų žengti koją kojon su įvairovės ir žmogaus teisių propagavimu, o ne tam trukdyti.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jūs pasisakote už plačią reglamento taikymo sritį. Jūsų nuomone, nebūtų labai prasminga susitarti dėl ES masto DI reglamento, sunorminti atsakingą DI kūrimą, o tuomet iš karto į jį neįtraukti itin svarbių sričių, pavyzdžiui, saugumo srities.
- Vienintelė išimtis, kuriai esate pasirengę pritarti, yra atvirojo kodo modeliai: tokie modeliai yra sukurti skaidriai, todėl sparčiai skatina inovacijas. Kūrėjai eksperimentuoja ir mokosi kartu, dalydamiesi žiniomis, kad pagerintų priemones. Atvirojo kodo DI dažnai yra lengviau patikrinti ir audituoti nei nuosavybinius modelius, o tai atitinka šio akto tikslus.
- Jūsų pastabos:

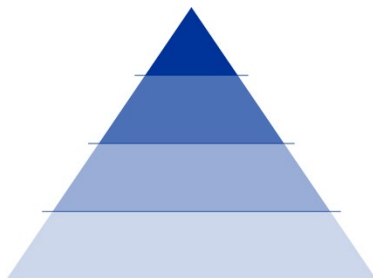
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityje, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėsena po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija	pajėgumais grindžiamas	atsargus		atvirojo kodo	
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

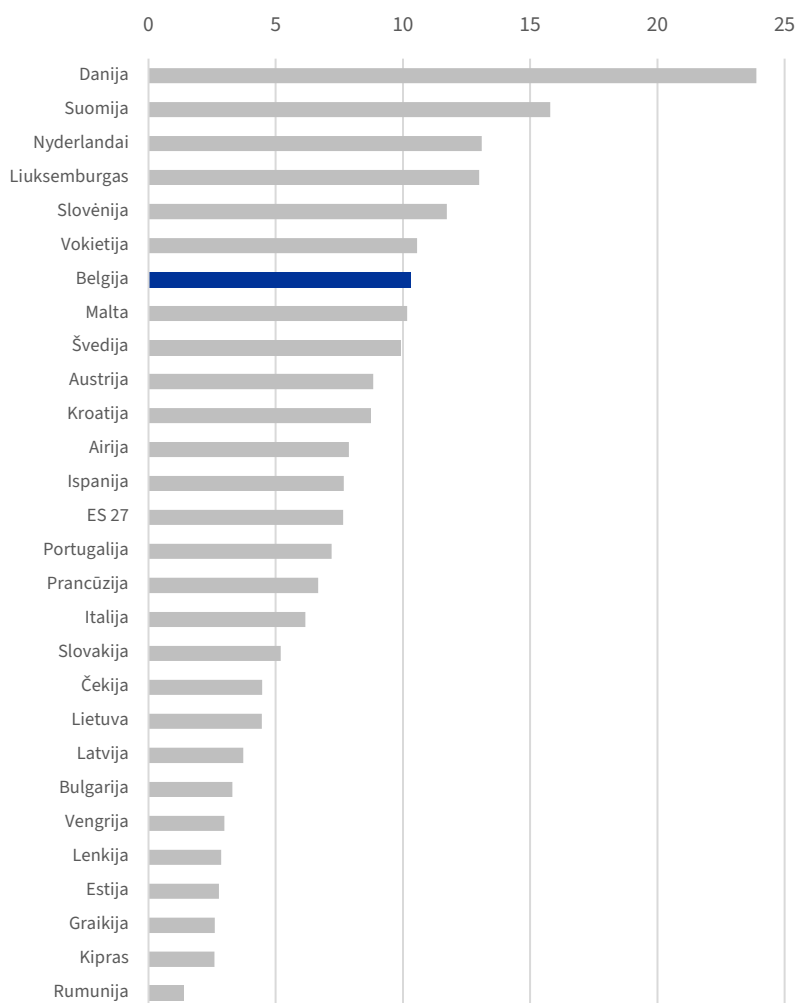
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

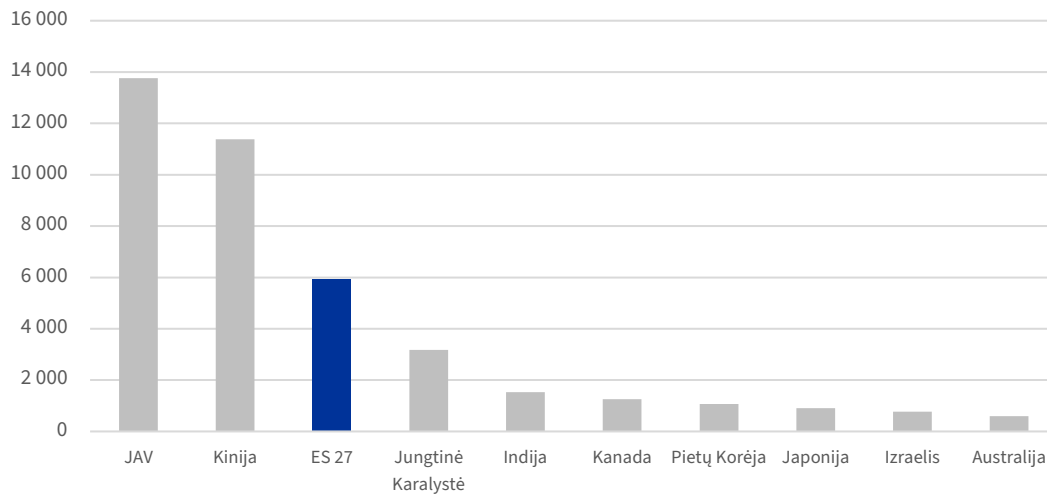
	Europos Sąjunga	Belgija
Gyventojų skaičius	447 695 350	11 742 796
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	50 610
Nedarbo lygis	6,1 %	5,5 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	13,8 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	28,3 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

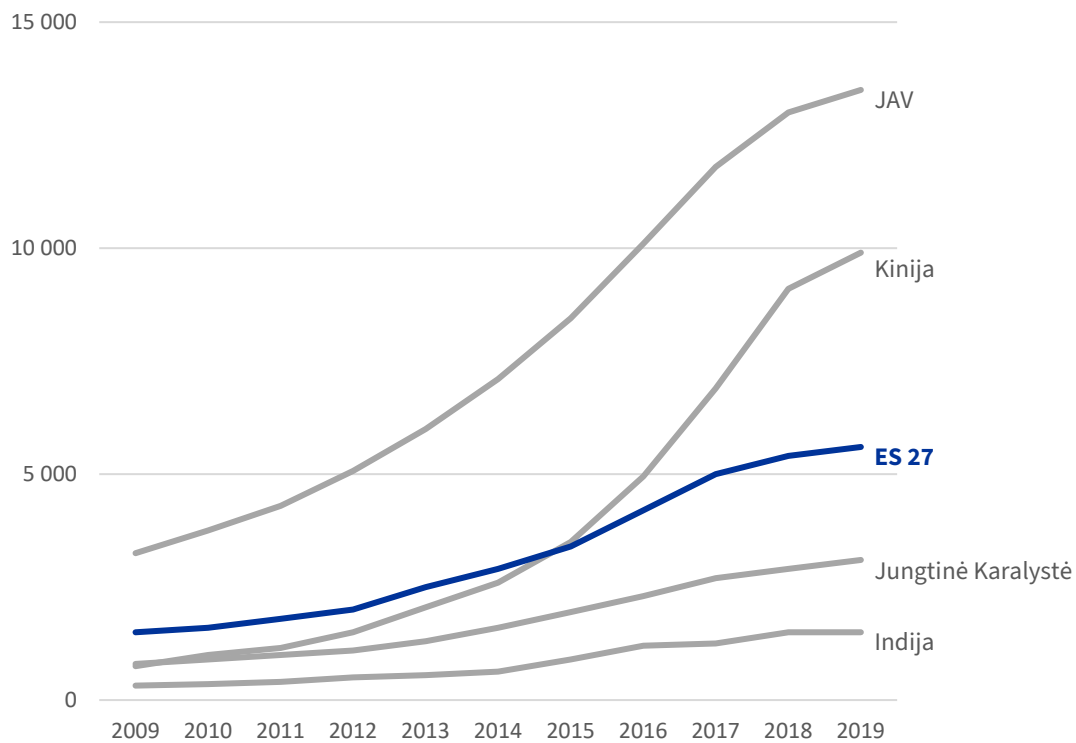

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

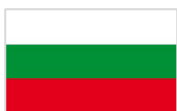

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

BULGARIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

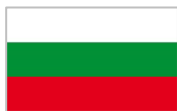
DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

BULGARIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Liuksemburgas, Malta ir Slovakija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Bulgarijos aukštųjų technologijų ir IT sektoriai klesti DI srityje ir palaiko tvirtus ryšius su klientais Vakarų Europoje ir JAV, o DI jau sudaro 3 % Bulgarijos darbo rinkos – tai didelė dalis, kurios augimo siekiate. Jūs norite, kad ES strategija DI srityje duotų rezultatų, kurie padėtų jūsų nacionalinei pramonei ir universitetams kuo labiau padidinti DI teikiamą naudą.
- Iš esmės jūs pritariate paskirtimi grindžiamam požiūriui. Tokiu požiūriu kūrėjai ir diegėjai skatinami ne tik galvoti apie tai, ką jie gali padaryti, bet ir atidžiai apsvarstyti tai, kaip jų sistemą galima pritaikyti. Tai didina atskaitomybę už panaudojimą realybėje.
- Tačiau jums dar svarbiau yra tai, kad ES pripažintų geografinius skirtumus. Todėl raginate užtikrinti geografinę pusiausvyrą. Turtingesnės šalys gali skirti daug daugiau finansinių ir žmogiškųjų išteklių DI moksliniams tyrimams, be kita ko, ilgomis ir brangioms bandymų procedūroms, atliekamoms iki pradėdant naudoti. Kad būtų užtikrinta teisinga plėtra visoje ES, Bulgarijai reikia finansavimo savo mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir startuoliams remti.
- Šiandien svarbiausias jūsų prioritetas yra užsitikrinti tvirtą įsipareigojimą dėl ES finansavimo skyrimo DI moksliniams tyrimams Bulgarijoje. Jūs esate pasirengę aptarti rizikos valdymą ir bandymų reikalavimus, tačiau tik tada, kai bus pripažinti pagrindiniai jums susirūpinimą keliantys aspektai.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Nors jūs pritariate lanksčioms taisyklėms dėl 1 straipsnio, visgi jūs manote, kad aiškos taisyklės turėtų būti taikomos visiems sektoriams, įskaitant nacionalinį saugumą ir žvalgybą. Jei jiems bus taikoma išimtis, atsiras teisinių spragų ir padidės rizika, kad bus nesuvaldytas neetiškas ar žalingas DI taikymas.
- Kalba neina apie DI blokavimą nacionalinio saugumo srityje, bet siekiama užtikrinti, kad DI būtų kuriamas atsakingai, siekiant išvengti bet kokio šališkumo ar diskriminacijos.
- Manote, kad dabartinis pasiūlymo tekstas yra pernelyg neaiškus, ir norėtumėte patikslinti, kad tas pats reglamentas taikomas importuojamiems DI modeliams, sukurtiems ne ES kūrėjų. Tuo tiesiog siekiate išvengti neaiškumų. Visas DI akto tikslas yra paskatinti DI plėtrą ES ir padaryti ES DI modelius patrauklesnius nei JAV ar Kinijos produktai.
- Jūsų pastabos:

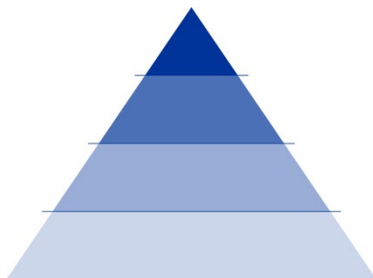
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija	paskirtimi grindžiamas	lankstus		be išimties	
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

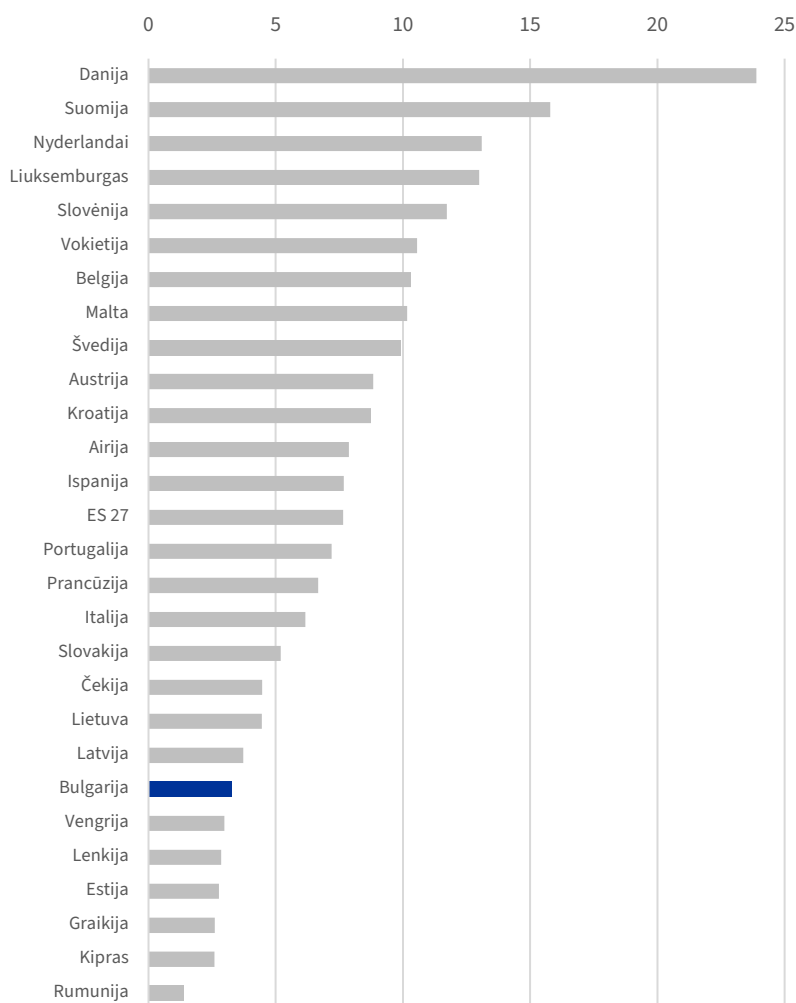
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

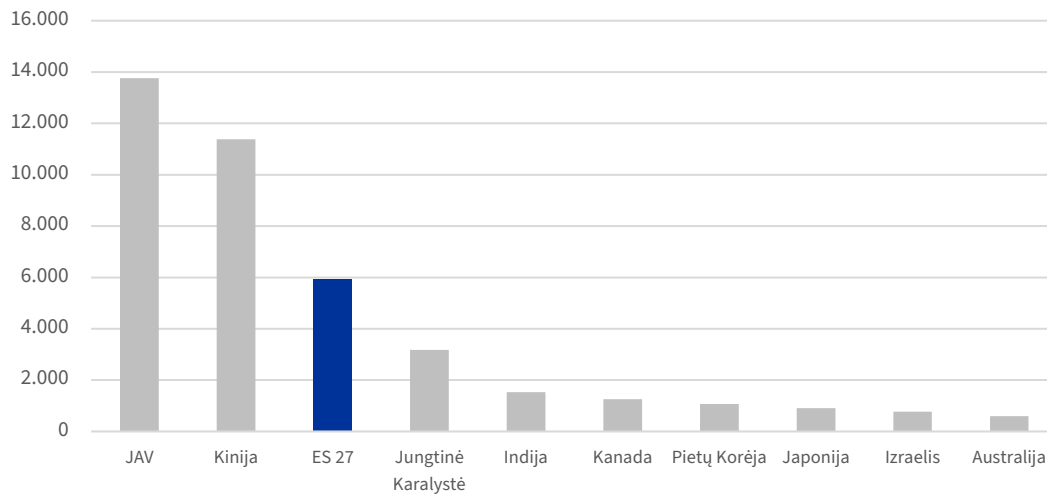
	Europos Sąjunga	Bulgarija
Gyventojų skaičius	447 695 350	6 447 710
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	14 690
Nedarbo lygis	6,1 %	4,3 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	3,6 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	7,7 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

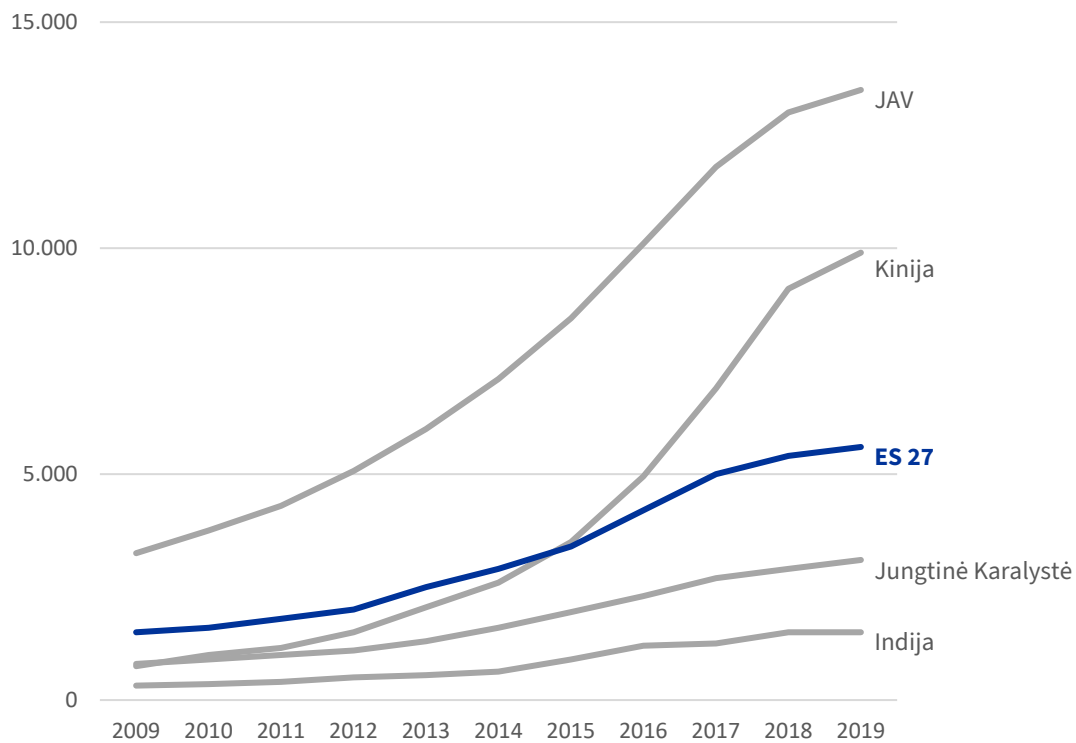

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.

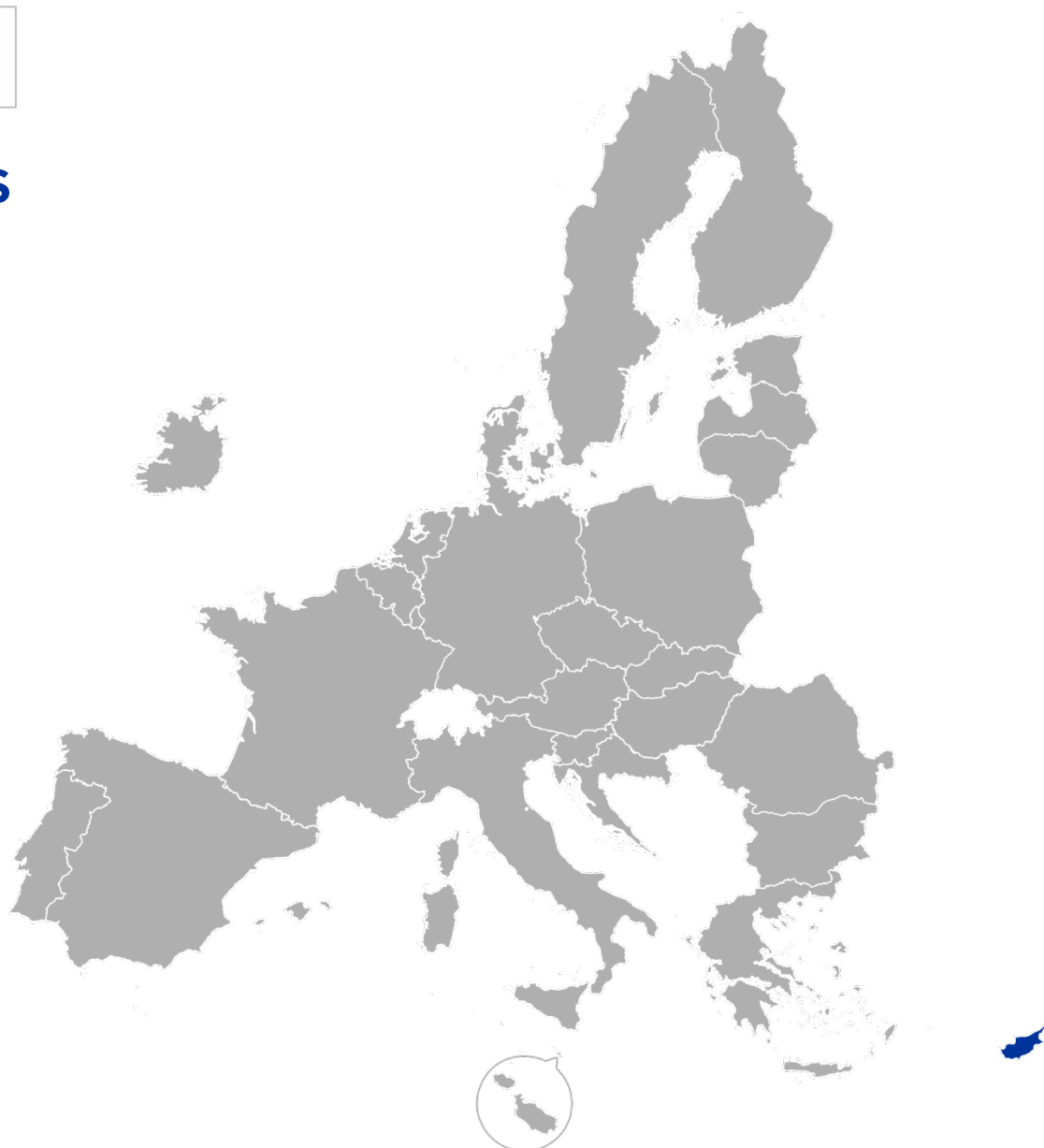
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

KIPRAS

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Belgija, Graikija, Ispanija ir Vokietija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalies vyriausybė pirmenybę teikia politikos veiksams, kuriais skatinami moksliniai tyrimai ir inovacijos, kartu taikant griežtas etikos gaires. Nereguliuojamas DI neišvengiamai kels grėsmę asmenų ir įmonių saugumui. Pavyzdžiui, 2010 m. DI grindžiami prekybos algoritmai per kelias minutes 1 mlrd. \$ sumažino akcijų vertę ir sukėlė rinkos krizę.
- Jūsų nuomone, etiško DI plėtra turi vykti pirmenybę teikiant skaidrumui (DI turi būti suprantamas), atskaitomybei (turi būti užtikrinta, kad už DI sprendimus ir toliau atsakingi būtų žmonės) ir kontrolės mechanizms (turi būti užkirstas kelias nevaldomam DI veikimui). Jums susirūpinimą kelia tai, kad šiems principams galėtų pakenkti pernelyg lanksčios taisyklės.
- Jei imsis drąsių veiksmų ir laikysis atsargumo principu grindžiamo požiūrio į bandymus, apimančio aiškias ir įvykdomas taisykles, ES gali laikyti save atsakinga ir pažangia lydere DI inovacijų srityje.
- Jūs pritariate pajėgumais grindžiamai rizikos klasifikacijai: bet kuri DI sistema, kurią galima panaudoti netinkamai, šališkai arba kuri gali sukelti žalą, turėtų būti laikoma didelės rizikos: ne dėl to, kad DI iš prigimties būtų pavojingas, o dėl to, kaip jis būtų panaudojamas. Vis dėlto, jūs **būtumėte pasirengę diskutuoti dėl paskirtimi grindžiamos klasifikacijos, jei po dviejų metų ji būtų peržiūrima.**

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Esate tvirtai įsitikinę, kad visose srityse DI plėtra turi vykti etiškai ir nė vienas sektorius ir nė vienas kūrėjas neturėtų būti atleistas nuo ES DI reglamento taikymo. Didžiausia netinkamo taikymo, šališkumo ir teisių pažeidimų rizika kyla būtent teisėsaugos, karinėje, gynybos ir nacionalinio saugumo srityse. Šiems sektoriams neturėtų būti daromos išimtys, atvirkščiai, jiems turėtų būti taikomi aukščiausi standartai.
- ES nori pirmauti pasaulyje patikimo ir atsakingo DI srityje. Todėl pasisakote už tai, kad būtų rodomas aiškus pavyzdys. Užmerkus akis prieš tam tikrus pritaikymo būdus, sumažėtų ES DI akto patikimumas ir poveikis. Visais DI naudojimo atvejais, ypač tais, kurie turi didžiausią potencialą paveikti žmonių gyvenimus ir laisves, turi būti vadovaujama etikos principais.
- 2 straipsnis jums yra svarbesnis nei 1 straipsnis. Jei jums nepavyksta užsitikrinti kitų pritarimo jūsų argumentams dėl 1 straipsnio, labiausiai stengsitės užtikrinti, kad būtų rimtai atsižvelgta į pagrindinius jūsų prašymus dėl 2 straipsnio.
- Jūsų pastabos:

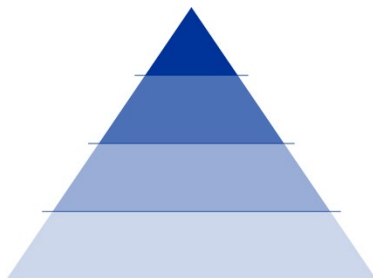
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniam ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras	pajėgumais grindžiamas	atsargus	peržiūra po 2 metų	be išimties	
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

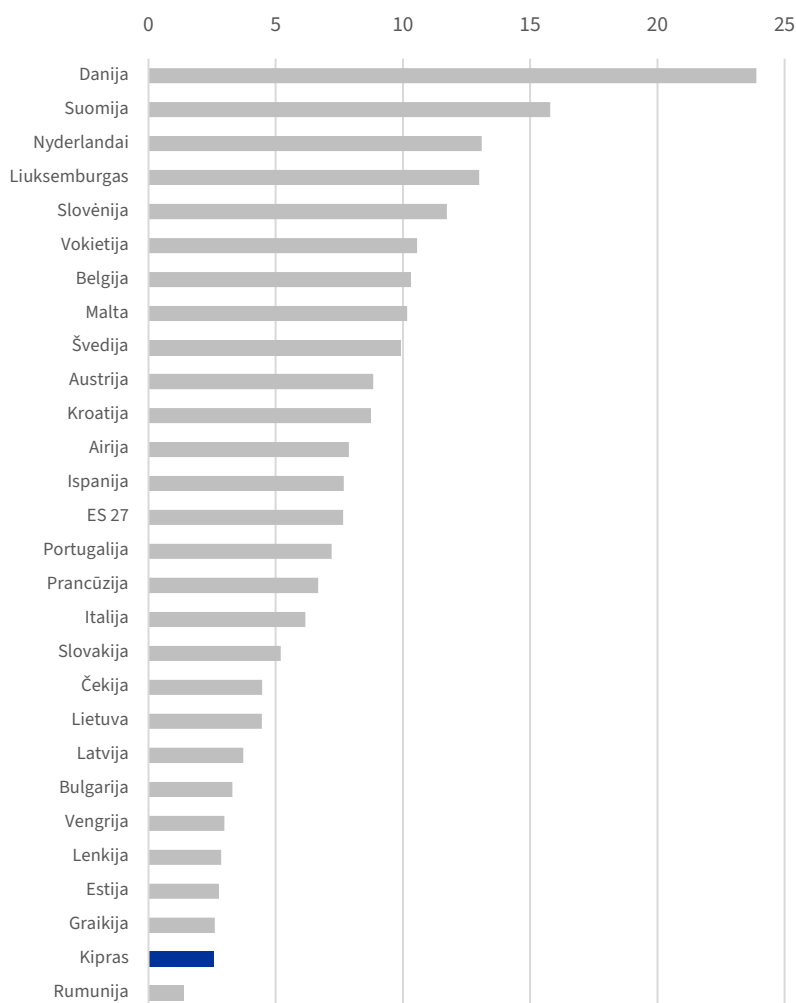
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

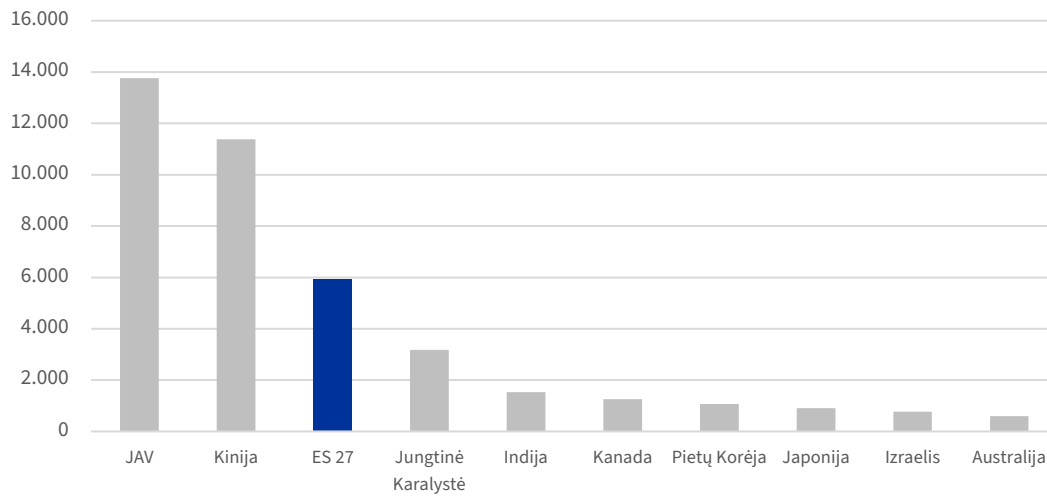
	Europos Sąjunga	Kipras
Gyventojų skaičius	447 695 350	949 084
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	32 720
Nedarbo lygis	6,1 %	5,8 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	4,7 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	25 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

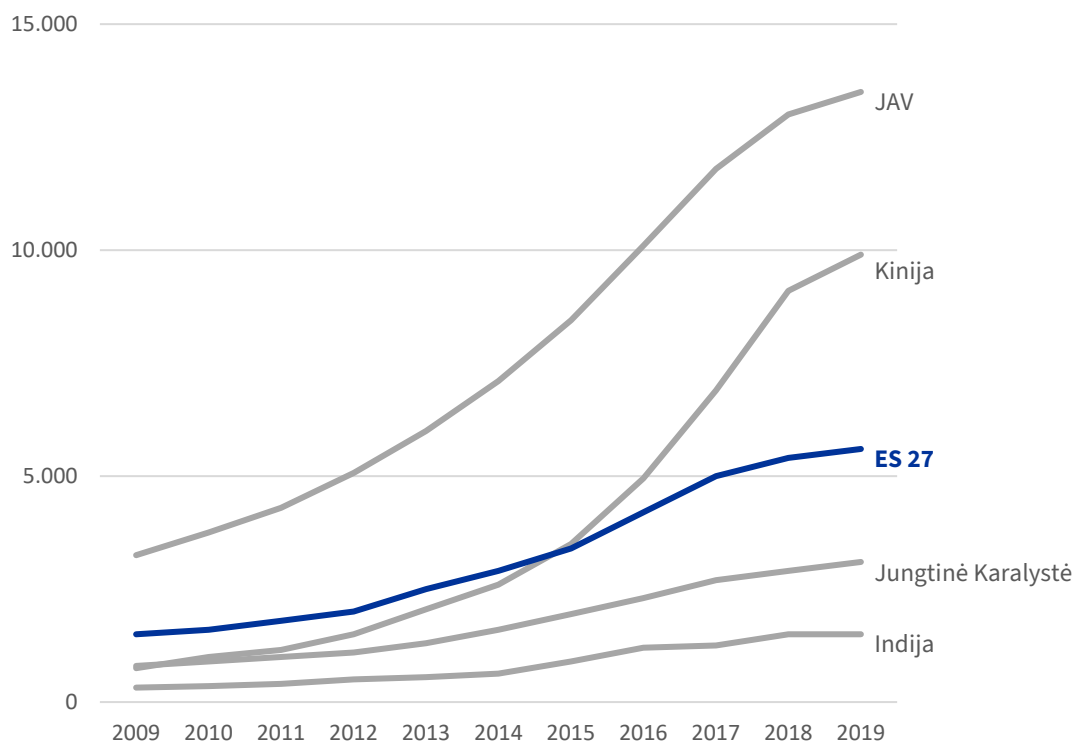

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

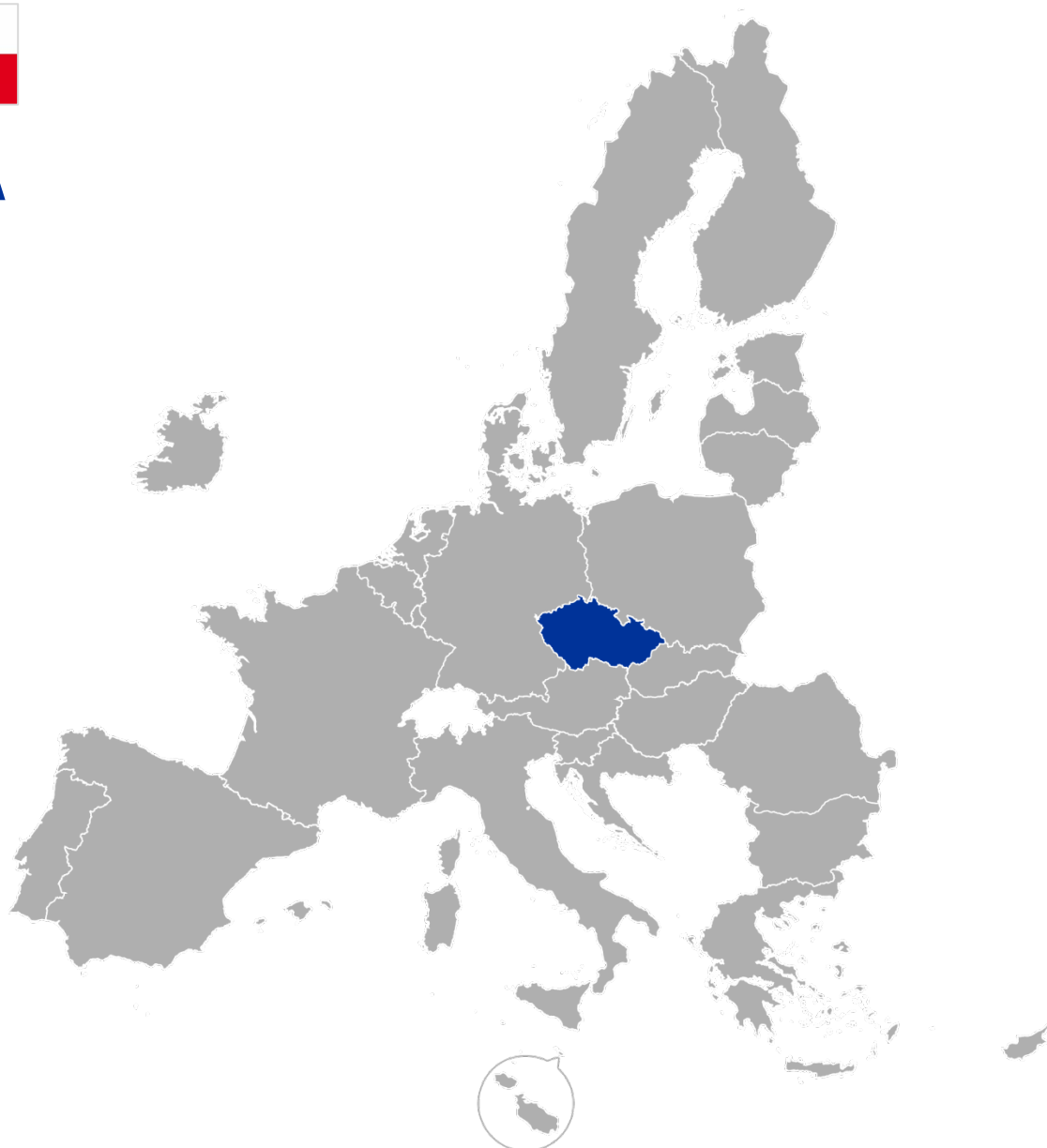
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

ČEKIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

ČEKIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Estija, Latvija, Lietuva ir Vengrija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narai – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalies vyriausybė siekia skatinti DI inovacijas. Nors ES yra stipri mokslinių tyrimų srityje, pasaulinėje rinkoje pirmuoja JAV ir Kinija, tad jos ir diktuoja taisykles. Pažangą sparčiai daro ir kitos šalys, pavyzdžiui, Indija, Kanada ir Jungtinė Karalystė.
- Atsižvelgdami į tai manote, kad yra logiška daryti išvadą, jog skatinti DI inovacijas ir tapti pasauline lydere DI srityje ES gali sukūrusi subalansuotą reglamentavimo sistemą, kuri nebūtų pernelyg griežta. Europos Sąjungos DI aktas galėtų iš esmės pakeisti padėtį, jei jis padėtų užsitikrinti tiek investuotojų, tiek kūrėjų pasitikėjimą ir pritarimą.
- Jūs pritariate pajėgumais grindžiamam požiūriui, nes paskirtimi grindžiamas požiūris gali būti nesuderinamas su esama nacionaline ir ES sektorių politika ir tai gali kelti netikrumą. Tačiau visą bendrosios paskirties DI laikyti didelės rizikos DI būtų pernelyg konservatyvu. Daugelio bendrosios paskirties DI, pavyzdžiui, klientams aptarnauti arba versti tikroju laiku naudojamu DI, sistemų keliama rizika yra nedidelė. Pernelyg didelis reglamentavimas galėtų atgrasyti nuo inovacijų bei investicijų ir dar labiau įtvirtinti įspūdį, kad „ES taikomos griežčiausios DI srities taisyklės“, o tai galiausiai susilpnintų Europos konkurencingumą.
- Jei paaiškėtų, kad šiandien kompromisą pasiekti sunku, **jūs neprieštarautumėte tam, kad būtų įtraukta nuostata, pagal kurią reglamentas būtų peržiūrėtas po penkerių metų** ir būtų užtikrinta, kad jis išliktų aktualus sparčiai kintant DI aplinkai.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Esate tvirtai įsitikinę, kad visose srityse DI plėtra turi vykti etiškai ir nė vienas sektorius ir nė vienas kūrėjas neturėtų būti atleistas nuo ES DI reglamento taikymo. Didžiausia netinkamo taikymo, šališkumo ir teisių pažeidimų rizika kyla būtent teisėsaugos, karinėje, gynybos ir nacionalinio saugumo srityse. Šiems sektoriams neturėtų būti daromos išimtys, atvirkščiai, jiems turėtų būti taikomi aukščiausi standartai.
- Jei ES nori pirmauti pasaulyje patikimo ir atsakingo DI srityje, turite parodyti aiškų pavyzdį. Užmerkus akis prieš tam tikrus pritaikymo būdus, sumažėtų ES DI akto patikimumas ir poveikis. Visais DI naudojimo atvejais, ypač tais, kurie turi didžiausią potencialą paveikti žmonių gyvenimus ir laisves, turi būti vadovaujama etikos principais.
- Jūsų pastabos:

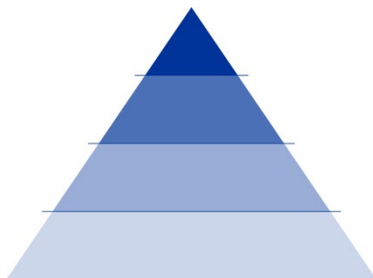
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija	pajėgumais grindžiamas	lankstus	peržiūra po 5 metų	be išimties	
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

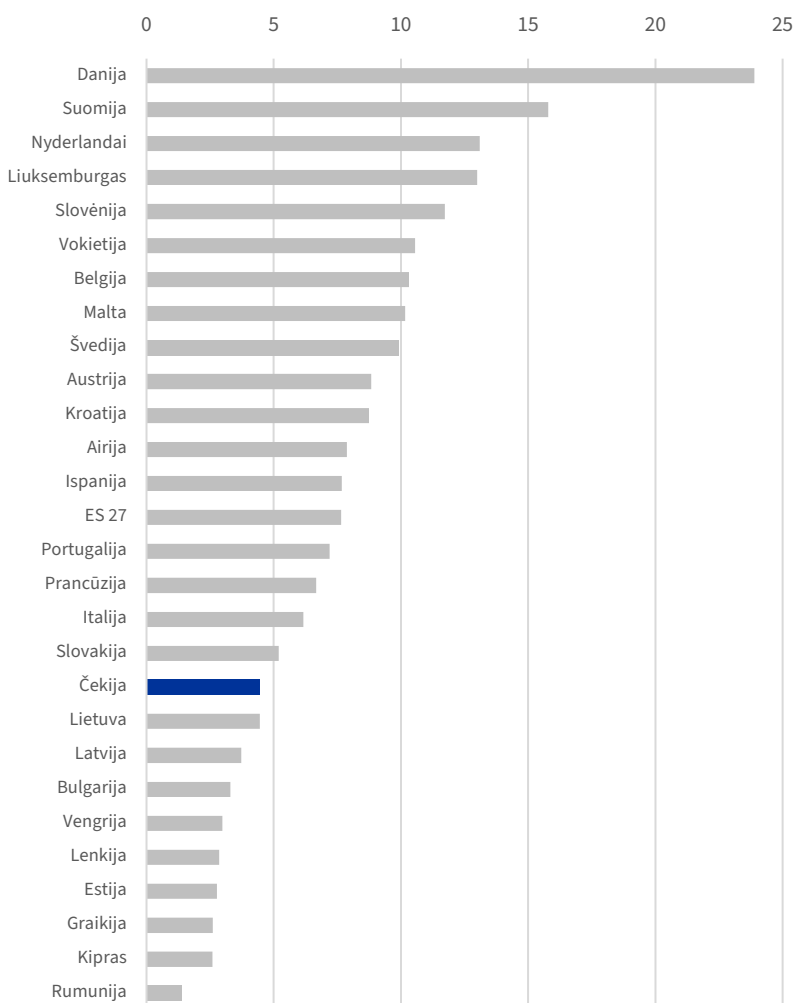
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

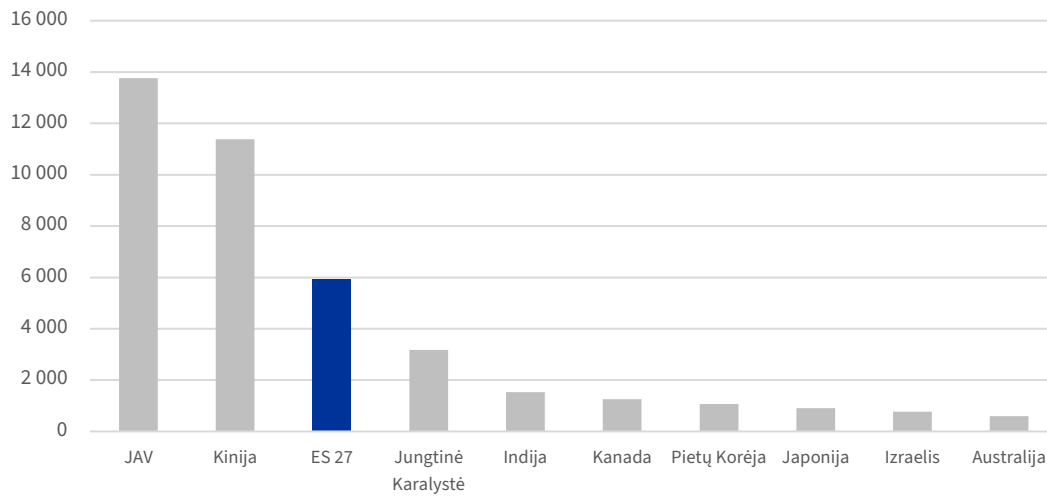
	Europos Sąjunga	Čekija
Gyventojų skaičius	447 695 350	10 827 529
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	29 180
Nedarbo lygis	6,1 %	2,6 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	5,9 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	35,5 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

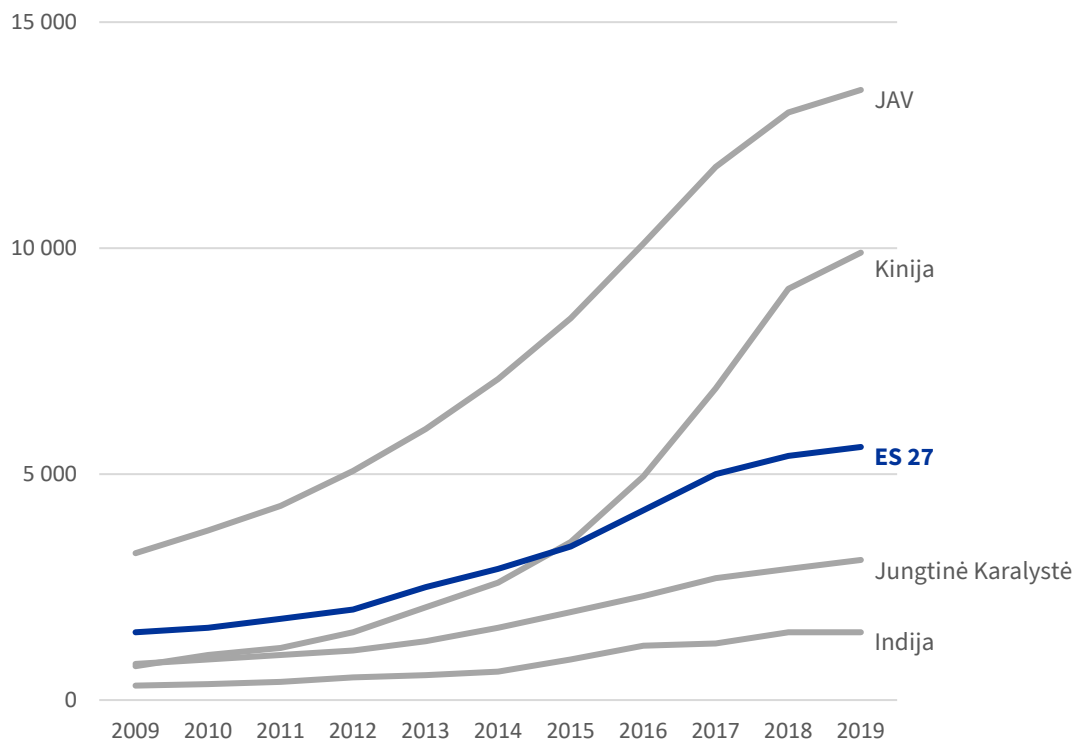

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

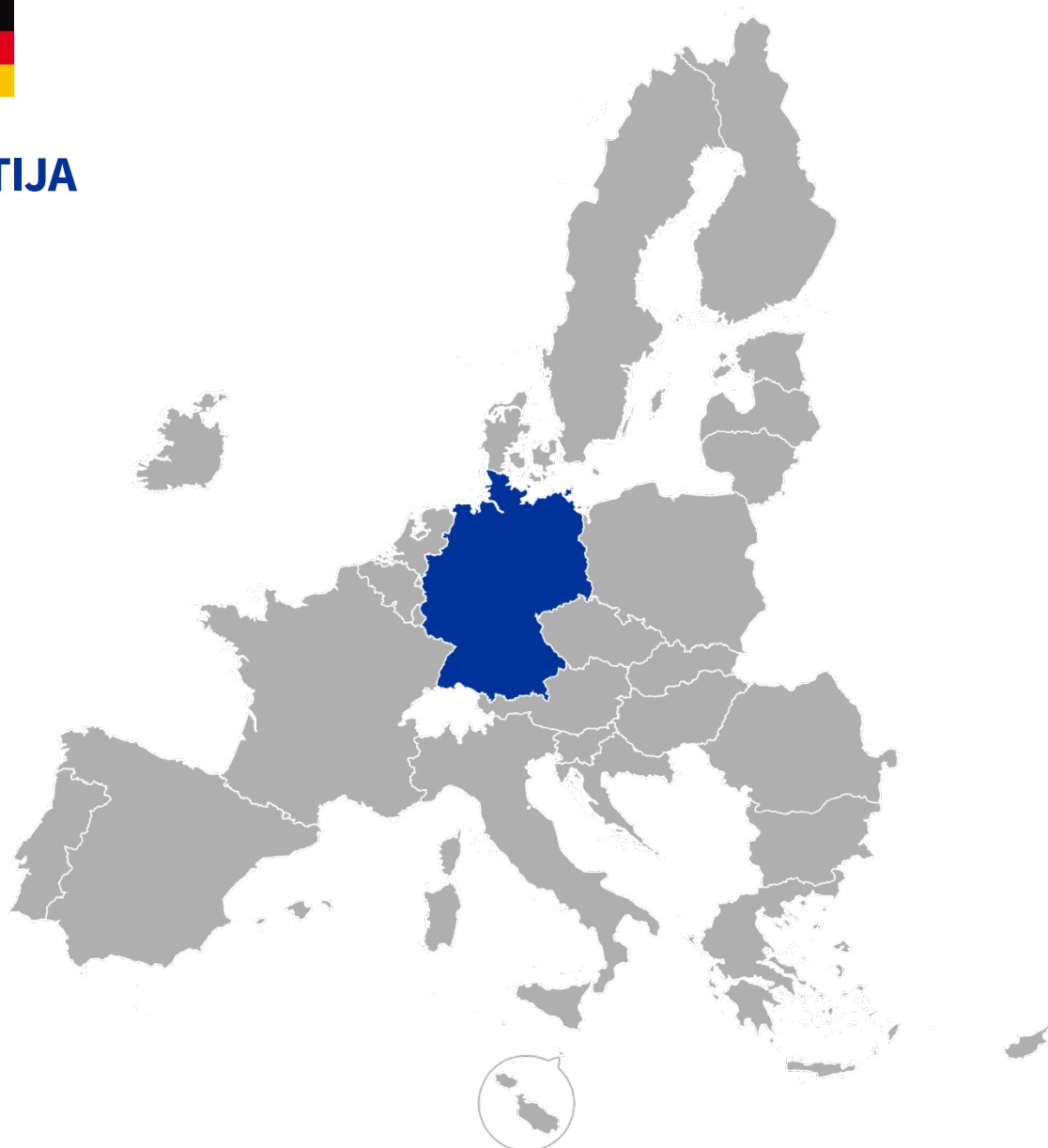
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

VOKIETIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Belgija, Graikija, Ispanija ir Kipras, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Pagrindinių teisių propagavimas yra svarbiausias jūsų prioritetas ir jūs pripažįstate neatidėliotiną tarpvalstybinio bendradarbiavimo poreikį siekiant kovoti tiek su nacionalinėmis, tiek su tarpvalstybinėmis grėsmėmis, be kita ko, kylančiomis dėl skaitmeninių technologijų. Matėte, kaip DI gali skatinti klaidingos informacijos ir sintetinės vaizdo klastotės kampanijas ir kelti didelį pavojų žodžio laisvei ir demokratinėms institucijoms.
- Nors DI plėtra vyksta sparčiai ir atliks vis svarbesnį vaidmenį visuomenėje, manote, kad DI turi būti kuriamas taip, kad nekenktų žmonėms ir aplinkai, o būtų jiems naudingas.
- Pirmenybę teikiate tam, kad didelės rizikos modeliams būtų taikomi griežti bandymų reikalavimai, nes DI sistemose didelį susirūpinimą kelia šališkumas. Jei DI apmokomas naudojant neįvairių arba nereprezentatyvių duomenų rinkinius, jis gali duoti diskriminacinių rezultatų, kaip atsitiko „Amazon“ samdos priemonės atveju. Ji buvo panaikinta, nes, remdamasi ankstesniais įdarbinimo modeliais, sudarė palankesnes sąlygas kandidatams vyrams. Jūsų svarbiausias tikslas šiandien – siekti sistemos, kurioje būtų pašalinta net mažiausia DI keliamos žalos, pavyzdžiui, klaidingo informavimo, rizika. Jūs suprantate, kad šis tikslas – ambicingas, tačiau tikite, kad jį būtina pasiekti.
- Jūs pritariate pajėgumais grindžiamai rizikos klasifikacijai: bet kuri DI sistema, kurią galima panaudoti netinkamai arba kuri gali sukelti žalą, turėtų būti laikoma didelės rizikos DI sistema: ne dėl to, kad DI iš prigimties būtų pavojingas, o dėl to, kaip jis būtų panaudojamas.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jums didelį susirūpinimą kelia tai, kad kai kurios šalys nori, jog ES DI aktas nebūtų taikomas teisėsaugai, kariniams reikalams, gynybai ar nacionaliniam saugumui. Juk būtent šiose srityse dėl diskriminacijos, klaidingai teigiamų rezultatų ir šališkumo DI gali padaryti didelę žalą ir būtent jose labiausiai reikia griežtų apsaugos priemonių. Pavyzdžiui, šališkas veido atpažinimas viešosios tvarkos palaikymo srityje jau yra lėmęs klaidingus (neproporcingo rasizuotų jaunų vyrų skaičiaus) areštus ir šiurkščius asmens teisių pažeidimus.
- Jūs suprantate, kad daugelyje šalių DI naudojimas šiuose sektoriuose padeda labai padidinti veiksmingumą, ir vertinate tai su pagarba. Tačiau su žmogaus teisėmis negalima elgtis lengvabūdiškai. Atidžiai stebite DI plėtrą JAV ir Kinijoje ir esate labai susirūpinę dėl to, kad jų sistemose nėra griežtų apsaugos priemonių.
- Esminis ES DI akto tikslas – propaguoti atsakingą, į žmogų orientuotą DI. Neįtraukus tam tikrų sektorių tas tikslas būtų susilpnintas ir būtų pakenkta ES užmojui įtvirtinti pasaulinį patikimo DI standartą.
- Jūsų pastabos:

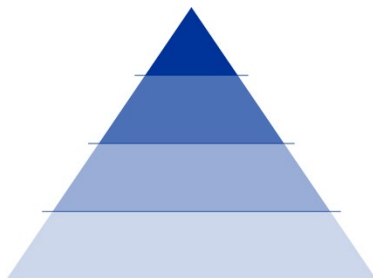
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija	pajėgumais grindžiamas	atsargus		be išimties	
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

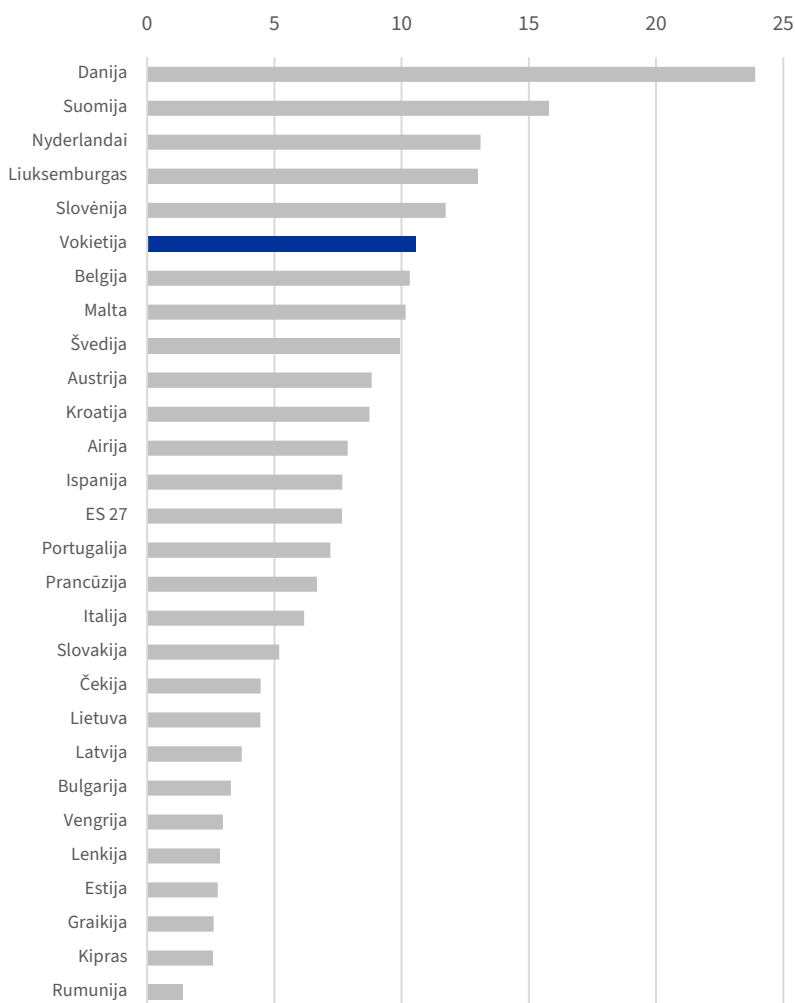
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

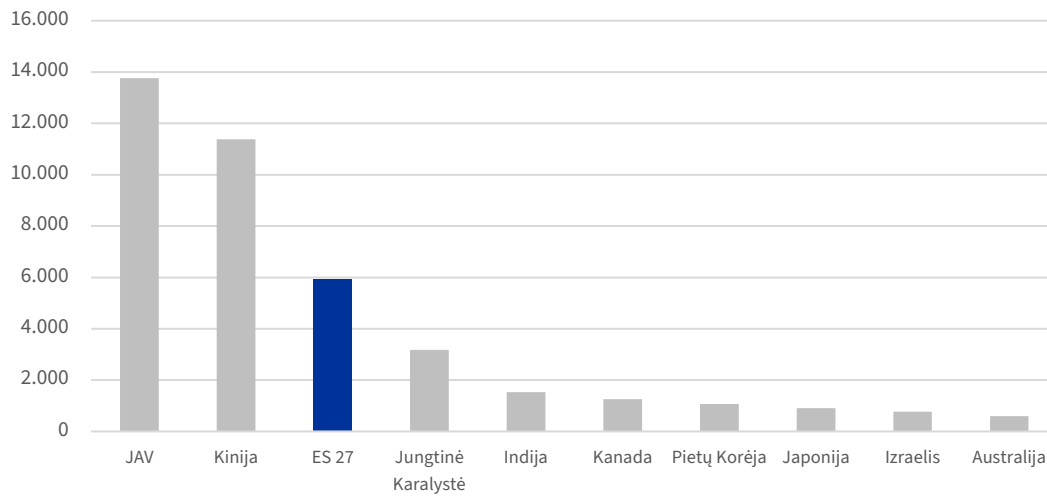
	Europos Sąjunga	Vokietija
Gyventojų skaičius	447 695 350	83 118 501
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	49 520
Nedarbo lygis	6,1 %	3,1 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	11,6 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	19,8 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

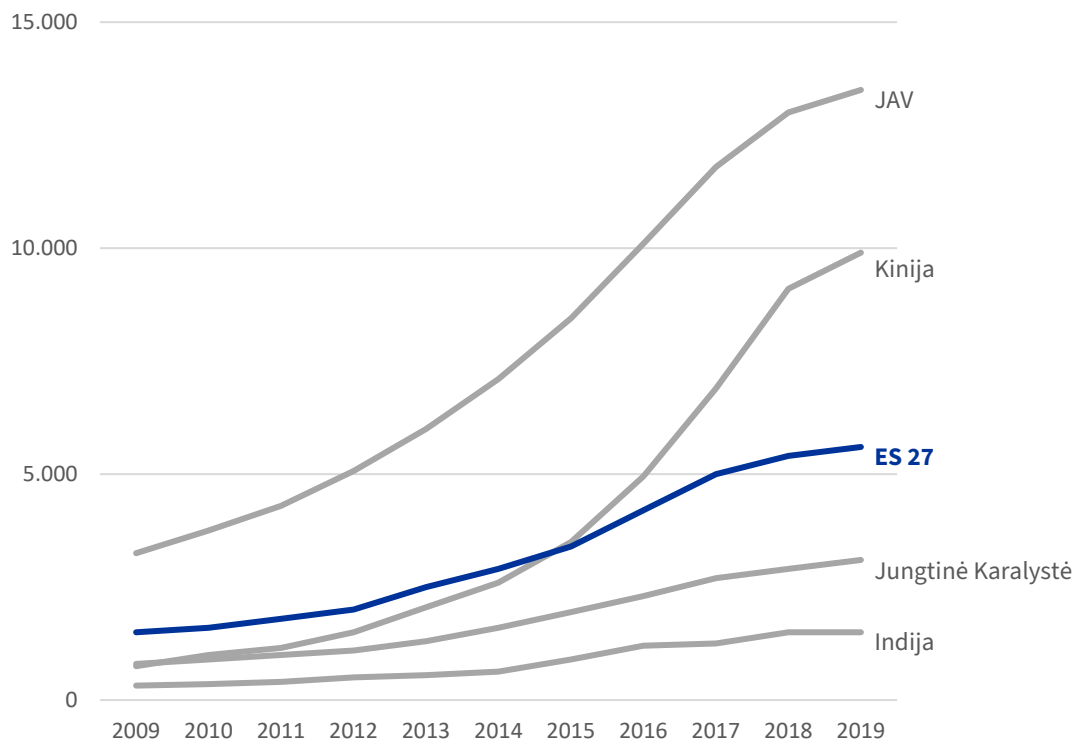

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

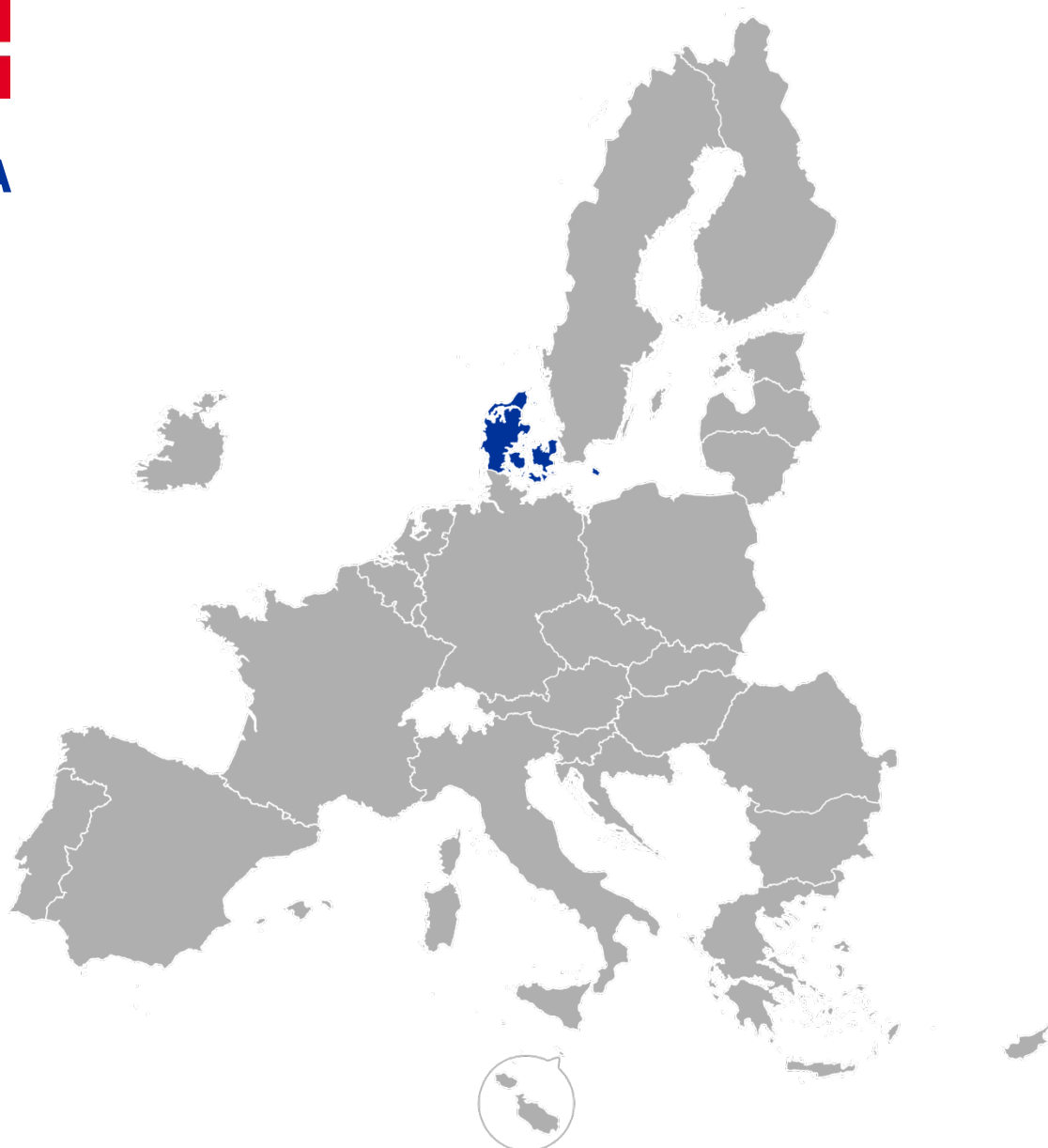
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DANIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų rundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

DANIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Austrija, Prancūzija, Lenkija ir Rumunija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narai – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Palankiai vertinate Komisijos pasiūlymą ir remiate paskirtimi grindžiamą požiūrį, kaip pirmąjį konstruktyvų žingsnį siekiant įveikti iššūkius, susijusius su DI plėtra. Tačiau jūs norite įtraukti švietimo sektorių. Kai mokyklos naudoja DI elgesiui stebėti, darbams vertinti ar mokymosi rezultatams prognozuoti, mokiniams gali kilti jausmas, kad mašina juos nuolat stebi arba vertina. Tai gali kelti spaudimą mokiniams visada „siekti rezultatų“ tam tikru būdu, net jei tą dieną tiesiog nesiseka. Priešingai nei žmogus, kaip mokytojas DI neretai veikia be empatijos arba nesupranta asmeninių iššūkių.
- DI sudaro sąlygas sprendimus priimti naujais būdais, dėl to kyla etikos klausimų. Todėl jūs pritariate atsargumo principu grindžiamai bandymų sistemai, kurioje skatinama atsakomybės kultūra ir kilus problemų yra lengviau atsekti, kas nutiko.
- Be to, bendroje ES sistemoje turi būti pripažįstama Sąjungos kalbų įvairovė. Dauguma didžiųjų DI modelių mokoma remiantis plačiai vartojamų kalbų, pavyzdžiui, anglų, prancūzų ar vokiečių, duomenimis, o tai gali lemti prastus rezultatus rečiau vartojamomis kalbomis, pavyzdžiui, danų.
- **Jei ES nuspręstų skirti lėšų DI plėtrai remti, būtų teisinga pirmenybę teikti paramai mažesnėms šalims ir mažiau paplitusioms kalboms.** Be to, DI plėtra gali lemti didesnę nelygybę ir dėl to mažiau paplitusiomis kalbomis teikiamos paslaugos bus prastesnės kokybės.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jums ir toliau itin svarbu, kad su nacionaliniu saugumu, kariniais reikalais ar gynyba susiję klausimai į DI reglamento taikymo sritį nepatektų. Valstybės narės yra pasiryžusios išlaikyti sprendimų kontrolę šiose srityse, kurios bet kuriuo atveju paprastai nepriklauso ES jurisdikcijai. Apie tai byloja ir faktas, kad ES (dar) neturi bendros ES kariuomenės.
- Be to, jūsų nuomone, DI sistemoms, naudojamoms žvalgybos duomenims rinkti, kibernetinei gynybai ar mūšio lauko scenarijams, negali būti taikomi tie patys informacijos atskleidimo ar reguliavimo reikalavimai kaip civilinėms sistemoms, nes tai galėtų pakenkti operacijų slaptumui, nacionalinio saugumo interesams ir strateginiam pranašumui, kurį tokios sistemos turi suteikti.
- Jei jūsų prašymo, šiandien padiskutavus, visapusiškai patenkinti neįmanoma, esate pasirengę siekti kompromiso, kad kariniai ir nacionalinio saugumo tikslai būtų įtraukti į reglamento taikymo sritį, tačiau jiems būtų taikomi reikalavimai, nustatyti pagal lankstų bandymų požiūrį.
- Jūsų pastabos:

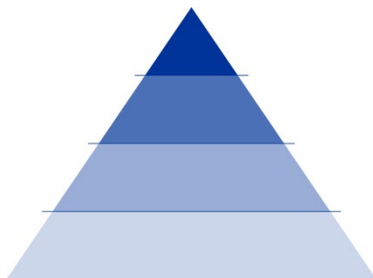
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityje, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija	paskirtimi grindžiamas	atsargus	finansinė parama	karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

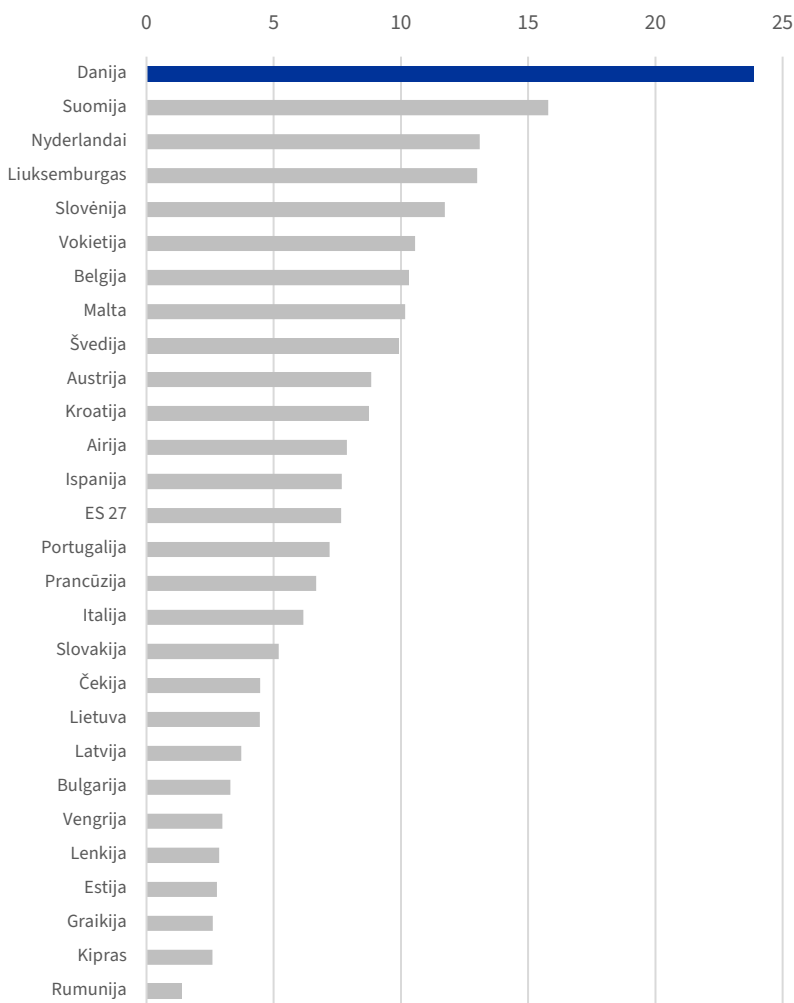
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

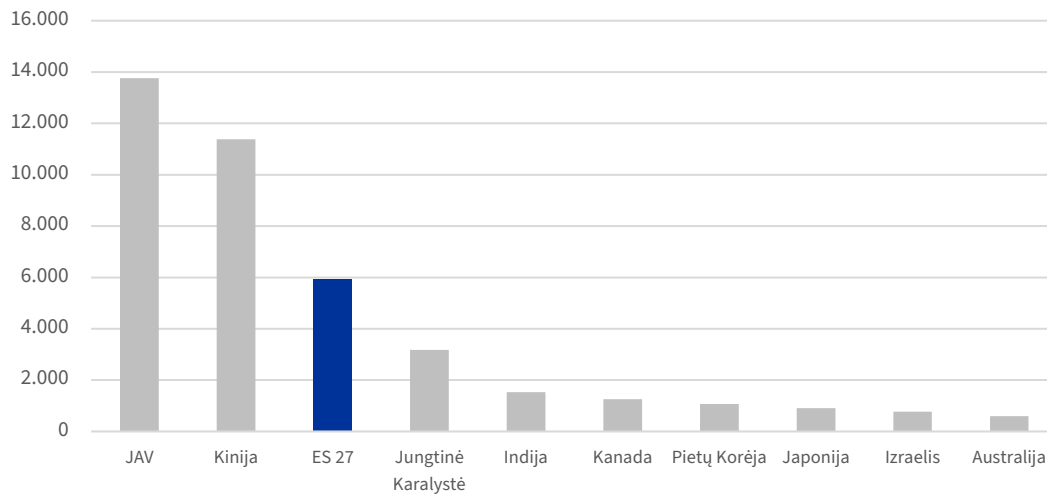
	Europos Sąjunga	Danija
Gyventojų skaičius	447 695 350	5 932 654
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	63 290
Nedarbo lygis	6,1 %	5,1 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	15,2 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	39,4 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

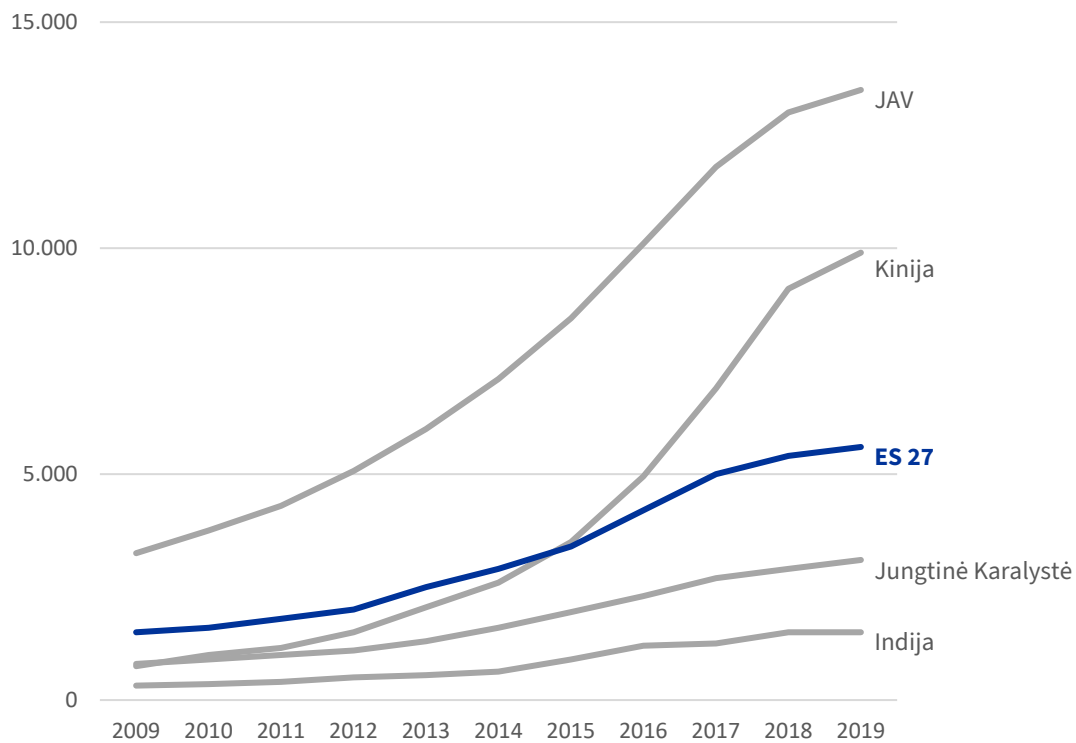

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

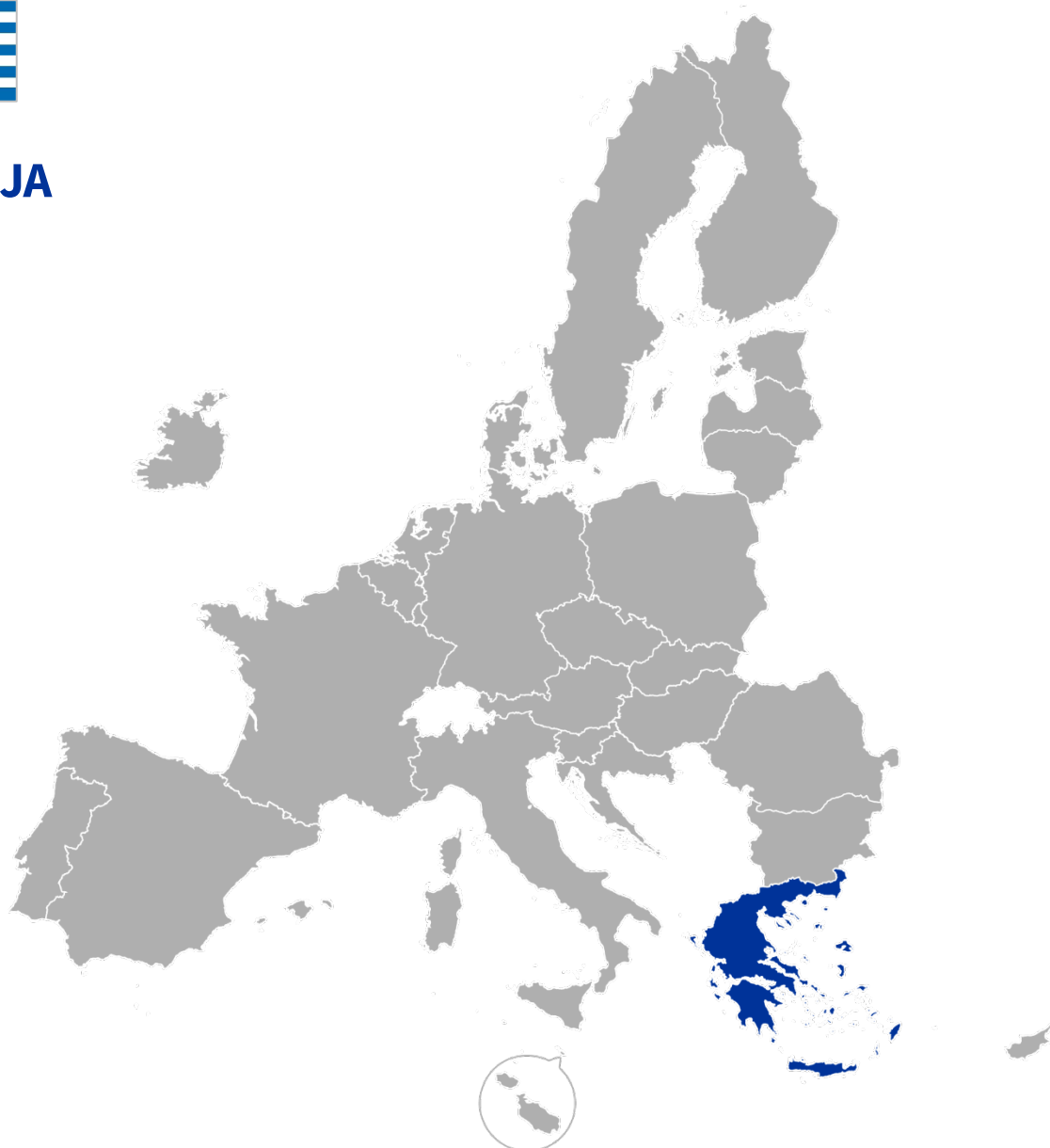
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

GRAIKIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų rundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Belgija, Kipras, Vokietija ir Ispanija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narei – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalis siekia kurti technologijomis grindžiamą ateitį, kurioje būtų skatinamos inovacijos ir vystymasis visų labui, remiantis pagrindinėmis europinėmis vertybėmis. Kad DI nedarytų neigiamo poveikio demokratiniam procesams, jūs pritariate pajėgumais grindžiamam požiūriui, pagal kurį laikoma, kad bet kokia DI sistema yra didelės rizikos, jei ji gali „manipuliuoti žmogaus elgesiu“, be kita ko, tokiuose kontekstuose kaip rinkimai.
- Jūs tvirtai remiate atsargumo principu grindžiamą bandymų būdą. Jums svarbiausias dalykas yra apribotos bandomosios reglamentavimo aplinkos, kuriose kūrėjai verčiami atlikti DI sistemų bandymus su mažomis naudotojų grupėmis, vykdam nacionalinio lygmens priežiūrą. Taip užtikrinamas saugus eksperimentavimas ir sumažinama bet kokia galima žala.
- Ypač didelį susirūpinimą jums kelia galimi šališko DI pavojai: atliekant tyrimus nustatyta, kad pagrindinės veidų atpažinimo sistemos daug dažniau suklysta, kai reikia atpažinti tamsesnės odos asmenis ir moteris, ypač juodaodes. Vėliau tokios klaidos buvo atsektos iki mokomųjų duomenų rinkinių, kurie buvo labiausiai susiję su baltųjų vyrų veidais, o tai lėmė dažną neteisingą tapatybės nustatymą.
- Šiandien pasiekti bendrą sutarimą gali būti sudėtinga. **Prireikūs, siekiant kompromiso, būtų galima pasiūlyti papildomą nuostatą dėl peržiūros po trejų metų.** Atliekant tokią peržiūrą turėtų būti atsižvelgta į pilietinės visuomenės, privačiojo sektoriaus, pramonės ir nacionalinių vyriausybių atstovų nuomones.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jums tebėra itin svarbu, kad su nacionaliniu saugumu, kariniais reikalais ar gynyba susiję klausimai į DI reglamento taikymo sritį nepatektų. Valstybės narės yra pasiryžusios išlaikyti sprendimų kontrolę šiose srityse, kurios bet kuriuo atveju paprastai nepriklauso ES jurisdikcijai. Graikija, kaip Šengeno erdvės pasienio šalis, atlieka labai svarbų vaidmenį valdant ES išorės sienas. Tačiau šiuo metu taikomos sistemos yra pasenusios ir neveiksmingos, todėl nacionalinėms valdžios institucijoms tenka didelė operacijų ir humanitarinė našta.
- Taigi Graikija DI modelius vertina kaip būdą modernizuoti ir racionalizuoti pasienio operacijas, taip sustiprinant tapatybės nustatymo, registravimo ir bylų valdymo procesus, kartu remiant greitesnį ir tikslesnį sprendimų priėmimą. Atsižvelgiant į neatidėliotiną poreikį valdyti didelį atvykstančiųjų skaičių, Graikijai reikia lanksčiai ir laiku įdiegti DI sistemas, kad operacijas būtų galima vykdyti greičiau ir veiksmingiau.
- Jūsų pastabos:

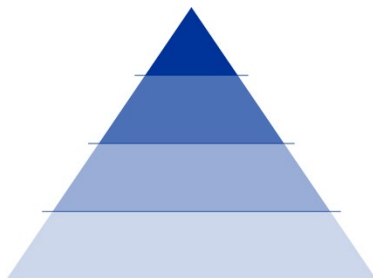
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija	pajėgumais grindžiamas	atsargus	peržiūra po 3 metų	karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

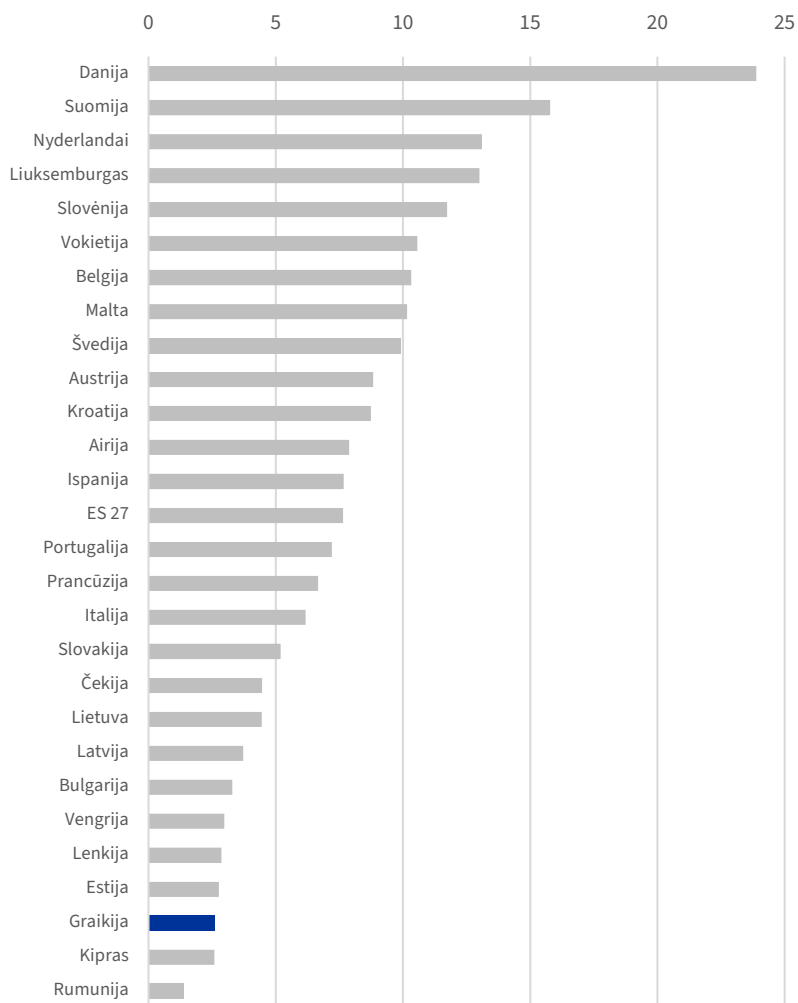
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

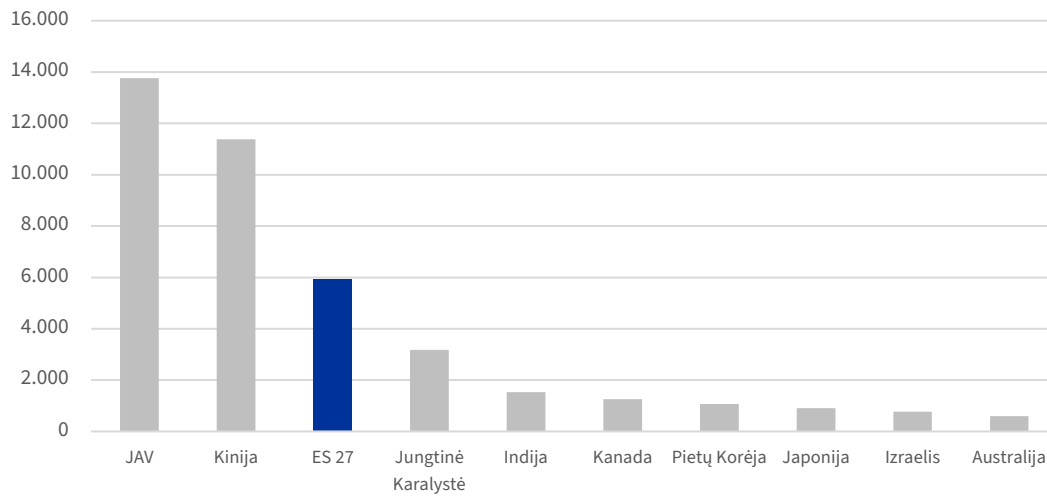
	Europos Sąjunga	Graikija
Gyventojų skaičius	447 695 350	10 413 982
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	21 350
Nedarbo lygis	6,1 %	11,1 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	4 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	20 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

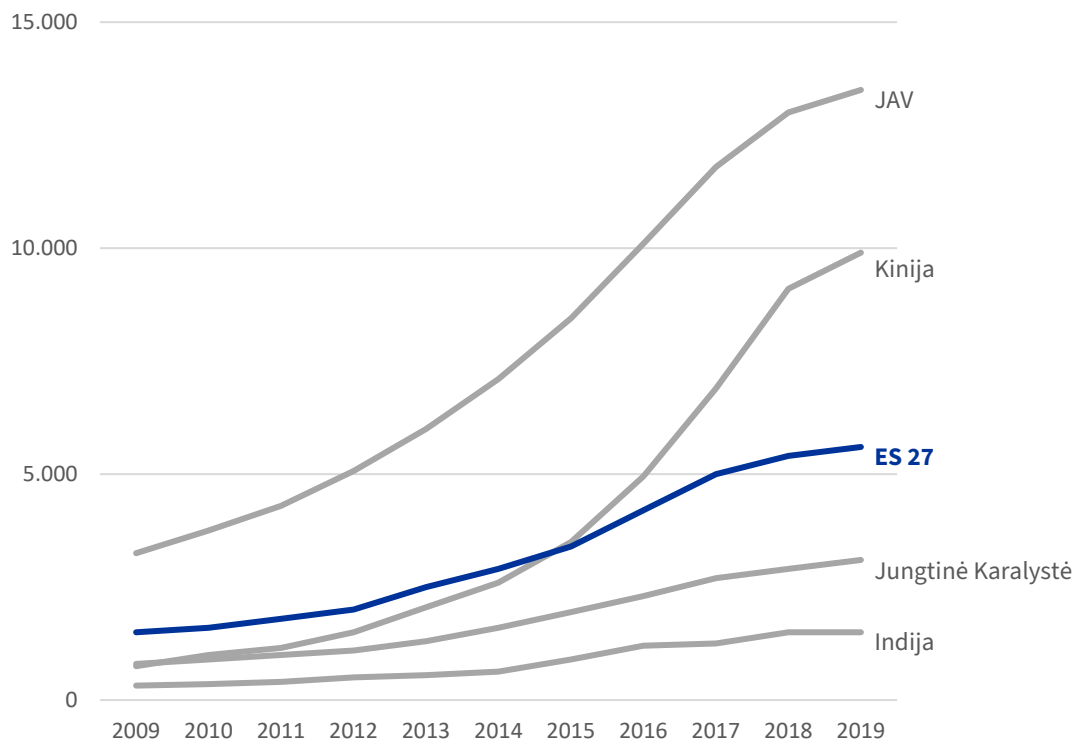

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

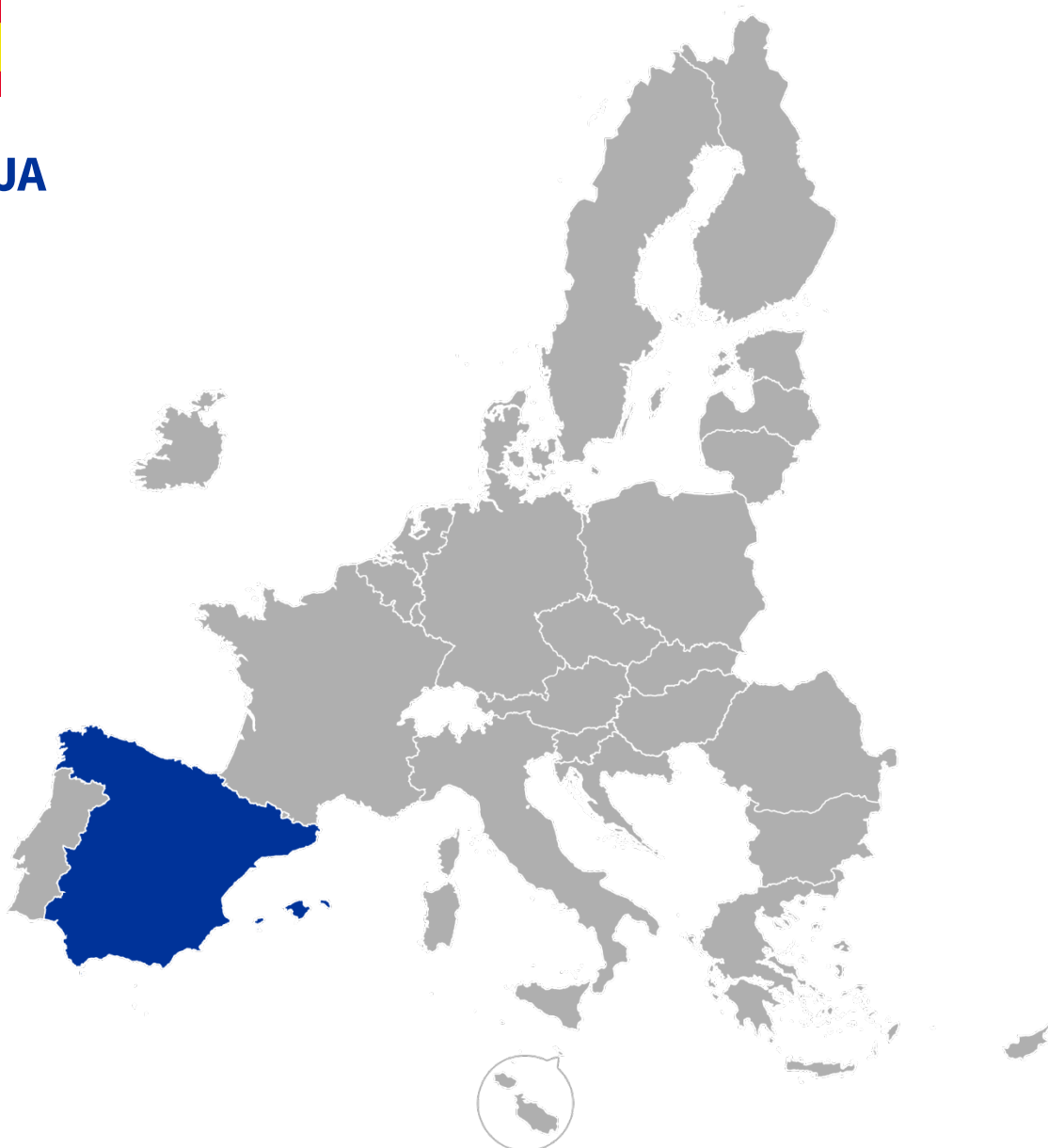
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

ISPANIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų rundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

ISPANIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Belgija, Graikija, Kipras ir Vokietija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

... lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

... atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalis didelę svarbą teikia žmogaus teisėms ir piliečių laisvėms – tai teisingos ir saugios visuomenės pagrindas. Pritariate nacionalinėms įmonių ir universitetų investicijoms į DI, tačiau ir toliau didžiausia svarba turi būti teikiama etikos klausimams. Jūsų svarbiausias tikslas šiandien – siekti sistemos, kurioje būtų pašalinta net mažiausia DI keliamos žalos, pavyzdžiui, klaidingo informavimo, rizika. Jūs suprantate, kad šis tikslas – ambicingas, tačiau tikite, kad jį būtina pasiekti.
- Griežtai prieštaraujate Komisijos pasiūlytam paskirtimi grindžiamam požiūriui. Pavyzdžiui, jei kūrybos sektoriui sukurta DI sistema, skirta muzikai kurti, taip pat skleidžia pavojingai stiprius garsus, kaip, tarkim, garso patranka, ji gali padaryti žalos, nepaisant to, kad ji paženklinta kaip mažos rizikos sistema. Pavojinga ir neatsakinga sutelkti dėmesį tik į deklaruojamus ketinimus ir neatsižvelgti į techninius pajėgumus.
- Kalbant apie DI kūrėjų pareigas, manote, kad atsakingiausias sprendimas būtų nustatyti griežtus bandymų reikalavimus, nes DI vis dar yra ankstyvajame etape. Jei ilgainiui DI kūrėjai pasimokys iš savo klaidų, įmonės labiau įsisąmonins šališkumo riziką ir technologijos taps brandesnės, esate pasirengę aptarti galimas leidžiančias nukrypti nuostatas. Tačiau manote, kad šiuo metu itin svarbu elgtis atsargiai ir įdiegti griežtas apsaugos priemones.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jūsų vyriausybė yra tvirtai įsipareigojusi ginti piliečių laisves. Tuo pačiu pritariate dvejopam požiūriui į DI reglamentą – juo turi būti užtikrinama tvirta apsauga civilinėje srityje, tačiau kartu suteikta daugiau lankstumo gynybos ir nacionalinio saugumo srityse. Nacionalinis saugumas yra esminis dalykas siekiant išsaugoti tas laisves, kuriomis grindžiamos piliečių laisvės, o DI gali atlikti itin svarbų vaidmenį apsaugant visuomenę. Dėl šių priežasčių laikotės nuomonės, kad į taikymo sritį neturi būti įtrauktas DI naudojimas kariniams, gynybos ir nacionalinio saugumo tikslams.
- Tačiau dėl šių sektorių turėtų būti parengtas atskiras, paskirtį atitinkantis reguliavimo požiūris, siekiant užtikrinti, kad DI būtų kuriamas atsakingai. Vis dėlto nustačius visiško skaidrumo reikalavimus galėtų būti pakenkta operacijų slaptumui, galėtų sulėtėti diegimas ir sumažėti veiksmingumas dinamiškomis ar didelės rizikos aplinkybėmis.
- Tokie pavyzdžiai kaip Ispanijos sistema „VioGén“, naudojama smurto artimoje aplinkoje rizikai įvertinti, atskleidžia neskaidraus DI, kuriam taikoma ribota priežiūra, pavojus – deja, kai kurios aukos, klaidingai priskirtos mažos rizikos kategorijai, vėliau buvo nužudytos. Šios nesėkmės rodo, kad DI turi būti kuriamas atsakingai, ypač saugumo srityje, tačiau jomis neturėtų būti pateisinamas pernelyg didelis reguliavimas. Vietoj to ES turėtų skatinti atsakomybės kultūrą, visų pirma kuriant DI, skirtą taikyti saugumo srityje.
- Jūsų pastabos:

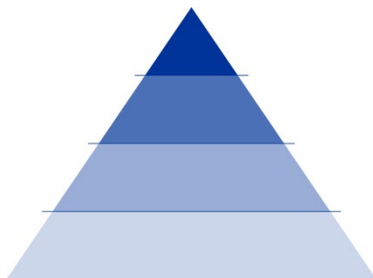
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija	pajėgumais grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

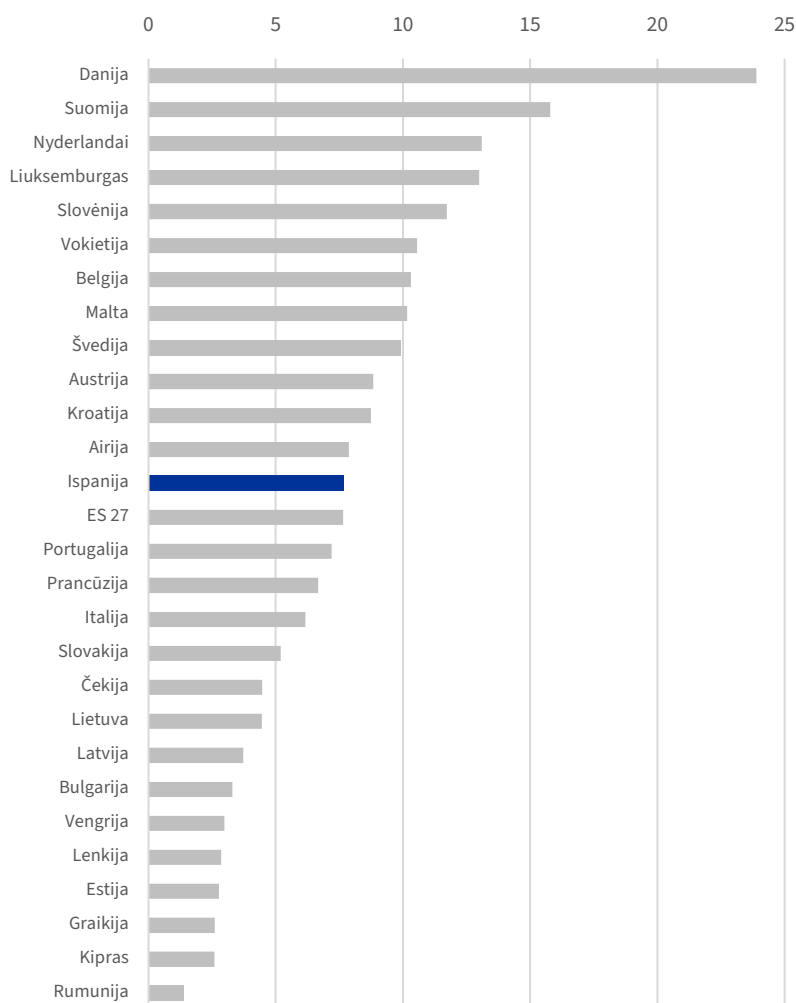
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

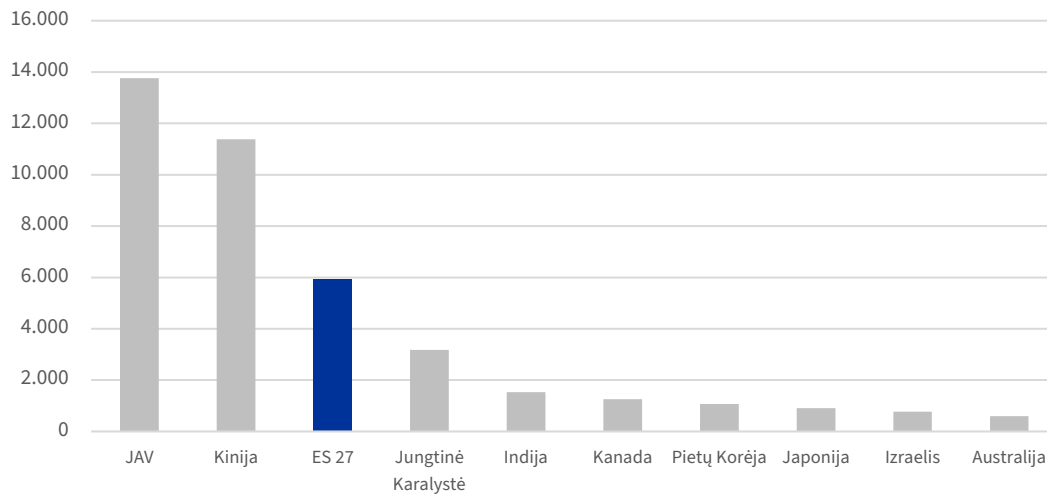
	Europos Sąjunga	Ispanija
Gyventojų skaičius	447 695 350	48 085 361
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	30 970
Nedarbo lygis	6,1 %	12,2 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	9,2 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	38,7 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių, kuriose naudojama bent viena DI sistema, procentinė dalis (2021 m.)

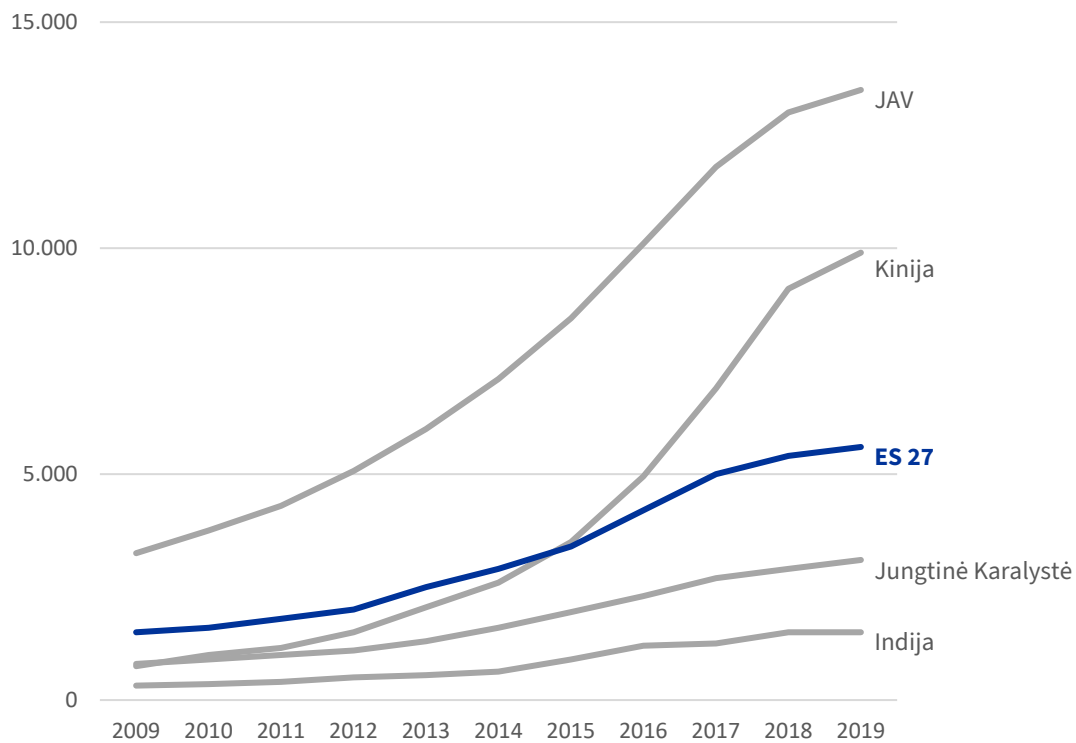

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC- 01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC- 01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

ESTIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų rundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

ESTIJA

Darbotvarkē

Šīs dienas Tarybos darbotvarkē ietraukta Komisijas pasiūlymas dēļ dirbtinio intelekta naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite** jūsų grupei skirtą informaciją, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Čekija, Latvija, Lietuva ir Vengrija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

... lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

... atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalis pritaria suvienodintam ES DI reglamentavimui. Estija yra viena iš labiausiai skaitmenizuotų ES šalių, jos gyventojai puikiai išmano skaitmenines priemones – priešingai nei kai kuriose šalyse, kuriose daug piliečių (ypač vyresnio amžiaus grupėse) mažiau pasitiki savimi šiuo atžvilgiu ir jiems kyla didesnė rizika.
- Komisijos pasiūlymas jums atrodo problemiškas: naujų DI sistemų pajėgumai greitai bus daug didesni, ir „didelės rizikos“ apibrėžtis remiantis tik dabartinėmis techninėmis savybėmis greitai gali tapti pasenusi. Technologijų ribojimas, remiantis galimais pajėgumais, taip pat gali trukdyti inovacijoms. Tokiuose sektoriuose, kaip sveikatos priežiūra, tai galėtų reikšti, kad vertingi DI sprendimai bus atmesti dar net jų neapsvarsčius. Pritariate paskirtimi grindžiamam požiūriui, nes pagal jį DI tyrėjai ir kūrėjai gauna daugiau laisvės mažos rizikos srityse, o kartu jiems suteikiama tikrumo dėl bandymų reikalavimų ir griežtesnių apsaugos priemonių tose srityse, kuriose rizika yra didesnė.
- Kalbant apie bandymus, jūs pritariate lanksčiam modeliui. Įmonės natūraliai siekia kurti saugius produktus, todėl pernelyg didelis reguliavimas yra nereikalingas. **Manote, kad svarbu skatinti naujų DI modelių bandymus realiomis sąlygomis**, nes apribotoje bandomojoje aplinkoje dažnai neviseiškai atkartojamos realios sąlygos.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jums ir toliau itin svarbu, kad su nacionaliniu saugumu, kariniais reikalais ar gynyba susiję klausimai į DI reglamento taikymo sritį nepatektų. Valstybės narės yra pasiryžusios išlaikyti sprendimų kontrolę tose srityse, kurios bet kuriuo atveju paprastai nepriklauso ES jurisdikcijai. Apie tai byloja ir faktas, kad ES neturi bendros ES kariuomenės.
- Be to, jūsų nuomone, DI sistemoms, naudojamoms žvalgybos duomenims rinkti, kibernetinei gynybai ar mūšio lauko scenarijams, negali būti taikomi tie patys informacijos atskleidimo ar reguliavimo reikalavimai kaip civilinėms sistemoms, nes tai galėtų pakenkti operacijų slaptumui, nacionalinio saugumo interesams ir strateginiam pranašumui, kurį tokios sistemos turi suteikti.
- Jūsų pastabos:

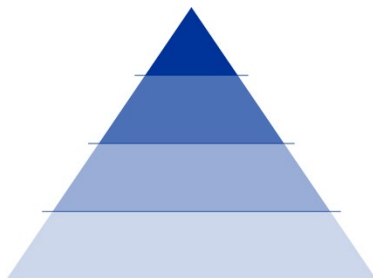
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija	paskirtimi grindžiamas	lankstus	bandymai realiomis sąlygomis	karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

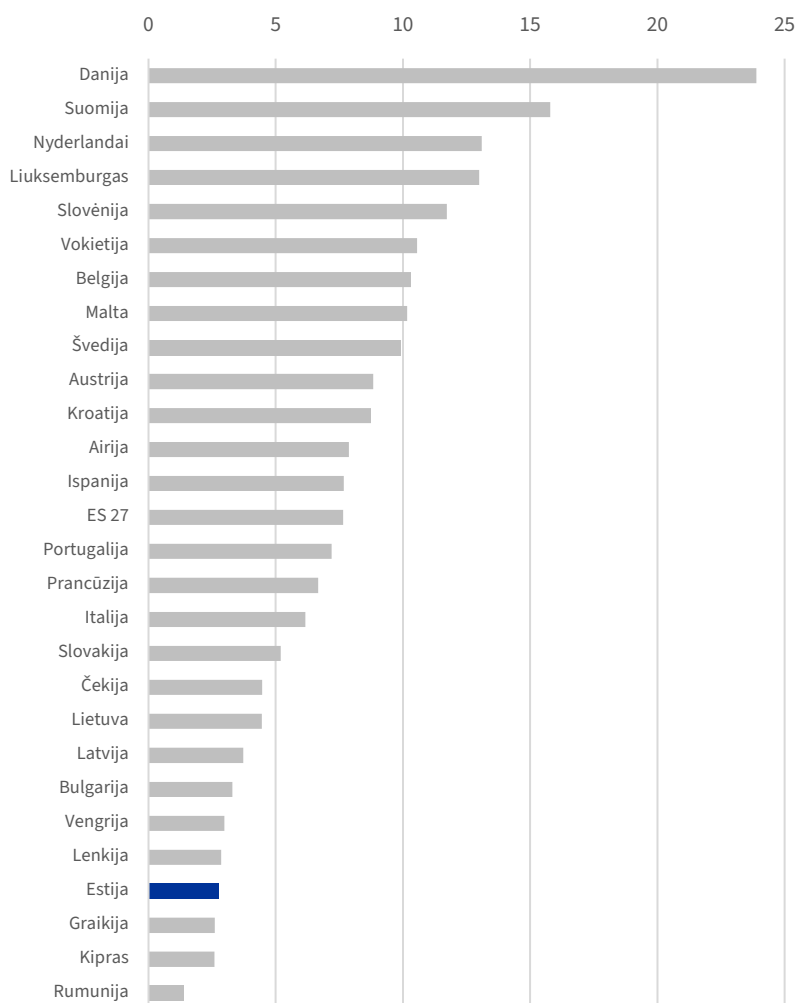
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

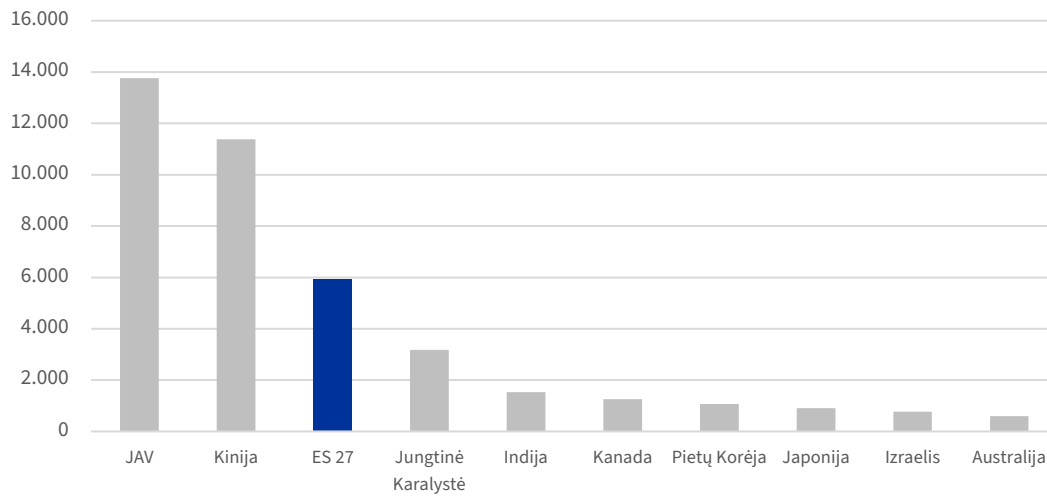
	Europos Sąjunga	Estija
Gyventojų skaičius	447 695 350	1 365 884
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	27 960
Nedarbo lygis	6,1 %	6,4 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	5,2 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	34,8 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

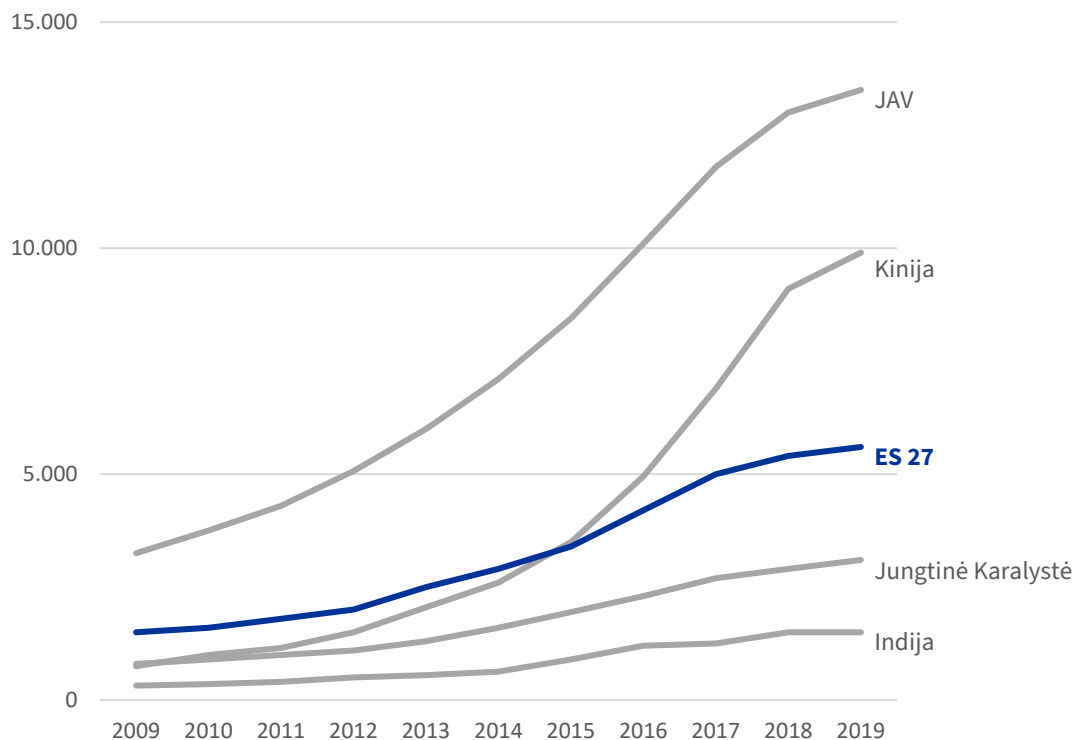

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.

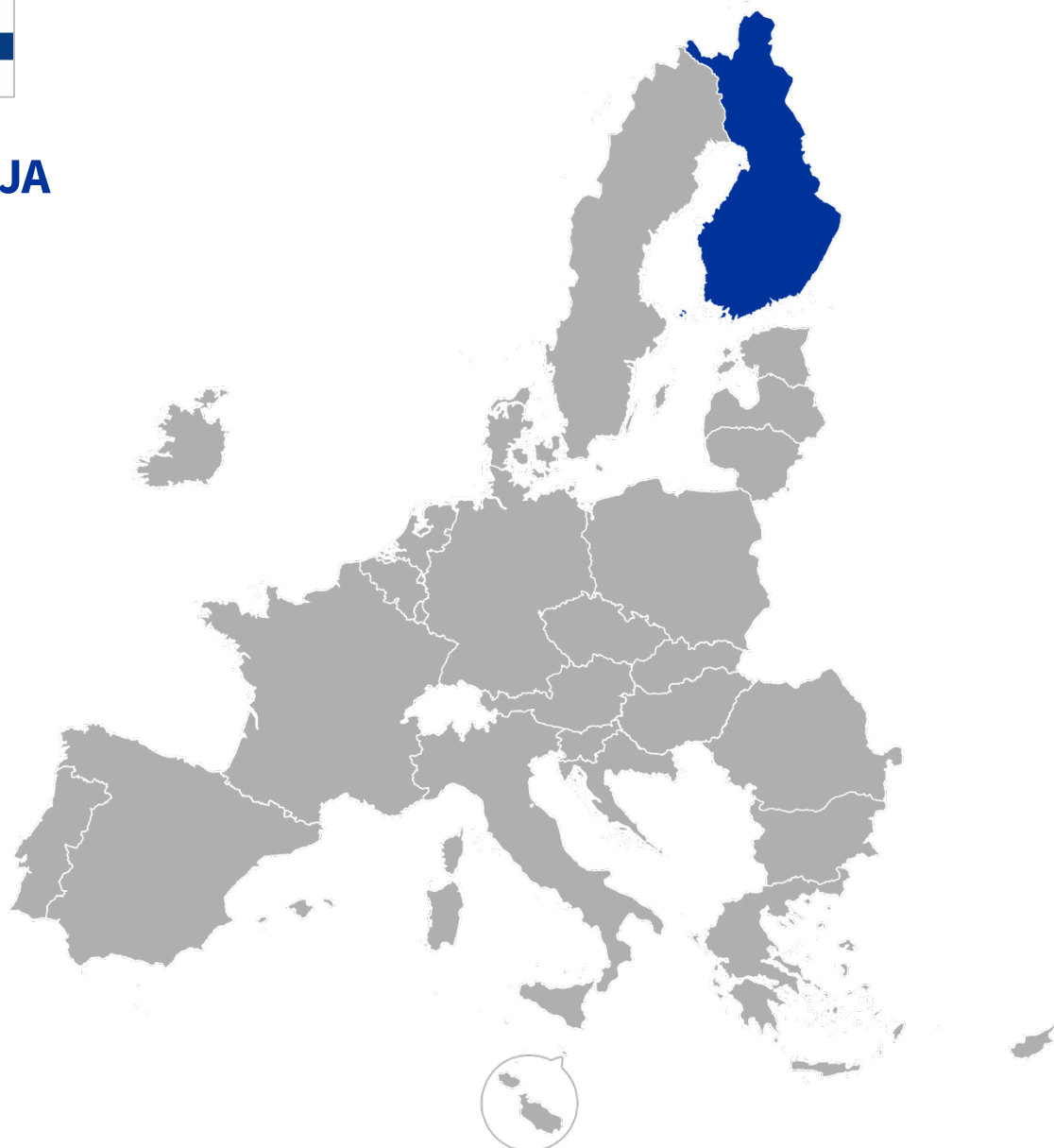
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC- 01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC- 01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

SUOMIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

SUOMIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Airija, Portugalija ir Švedija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narai – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

... lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

... atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalis yra viena iš ES lyderių DI srityje; jūsų šalies nacionalinis tikslas – tapti patikima, saugia ir inovatyvia skaitmeninės ekonomikos pradininke. Šį tikslą tvirtai remia visuomenė, iš dalies dėl to, kad piliečiams yra laisvai prieinamas valstybinis švietimas DI klausimais.
- Pritariate ES paskirtimi grindžiamam reglamentavimo požiūriui, pagal kurį daugiausia dėmesio skiriama ne tiek techninėms DI savybėms, kiek tam, kaip jis naudojamas. Taip išvengiama nusistatymo, kad DI yra iš prigimties pavojingas, ir dėmesys sutelkiamas į jo poveikį realiame gyvenime – tai, jūsų nuomone, yra geriausias būdas apsaugoti piliečius.
- Manote, kad pasiūlyme turėtų būti akcentuojama ES parama inovacijoms laikantis lankstaus požiūrio, pagal kurį, be kita ko, būtų leidžiama DI bandymus realiomis sąlygomis atlikti prižiūrint valdžios institucijoms. Pageidautina skatinti valstybes nares kurti apribotas bandomąsias reglamentavimo aplinkas, tačiau jeigu jos taptų privalomos, galėtų kilti rizika atgrasyti užsienio investicijas.
- Tikitės, kad šiandien pavyks susitarti dėl galutinio ES DI akto teksto, kuris bus patikimo DI plėtojimo Europoje orientyras, tačiau griežtai nepritariate jame numatyta peržiūrai, kurią reikėtų atlikti po kelerių metų, nes tai pakenktų reglamentavimo stabilumui ir investuotojų pasitikėjimui. **Jei liktų neaiškumų, būtų atsakingiau atidėti balsavimą** nei iš anksto planuoti perrašyti taisykles.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- ES iki šiol atsilieka pasaulinės DI plėtros srityje. Jei startuoliams būtų taikoma išimtis, tai galėtų padėti kurti gyvybingą ekosistemą. Startuoliai neturi teisinių, finansinių ir administracinių pajėgumų laikytis tų pačių taisyklių kaip didelės technologijų bendrovės. Griežtas reikalavimų laikymasis galėtų sukliudyti vykdyti ankstyvojo etapo inovacijas.
- Jei vis tik nesugebėsite įtikinti pakankamai daug valstybių narių pritarti lankstiems bandymų reikalavimams (1 straipsnis), norėsite užtikrinti, kad startuoliams būtų numatytos tam tikros nukrypti nuo tų reikalavimų leidžiančios nuostatos. Tokiu būdu jiems nebus užkrauta našta nuo pat pradžių laikytis visų reikalavimų (jei tai bus nustatyta 1 straipsnyje) ir jie galės veikti labiau eksperimentinėje erdvėje.
- Jūsų pastabos:

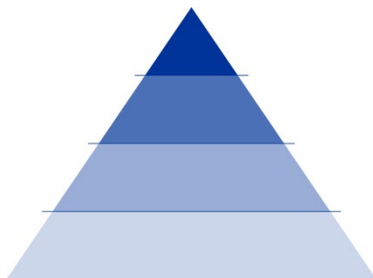
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėsena po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija	paskirtimi grindžiamas	lankstus	atidėti balsavimą	startuoliai	
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

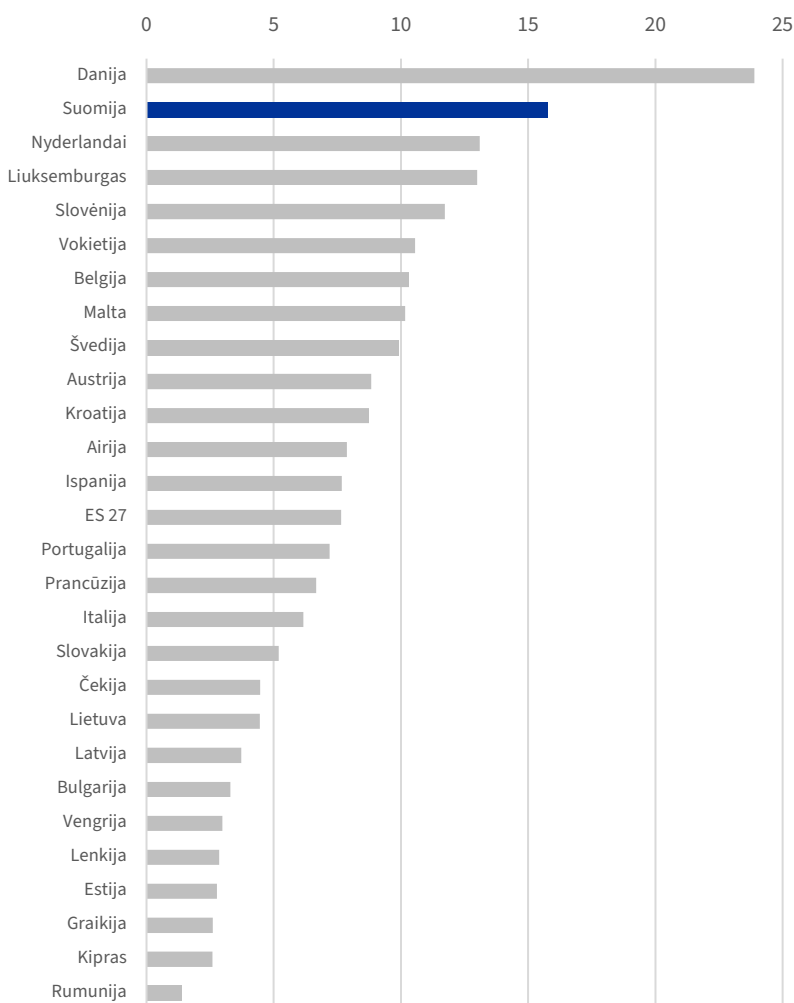
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

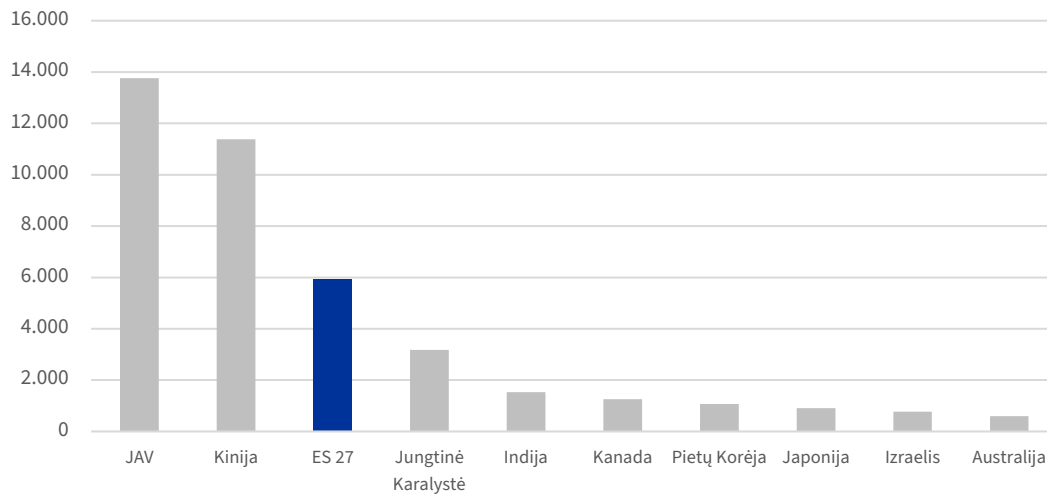
	Europos Sąjunga	Suomija
Gyventojų skaičius	447 695 350	5 563 970
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	48 910
Nedarbo lygis	6,1 %	7,2 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	15,1 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	53,6 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

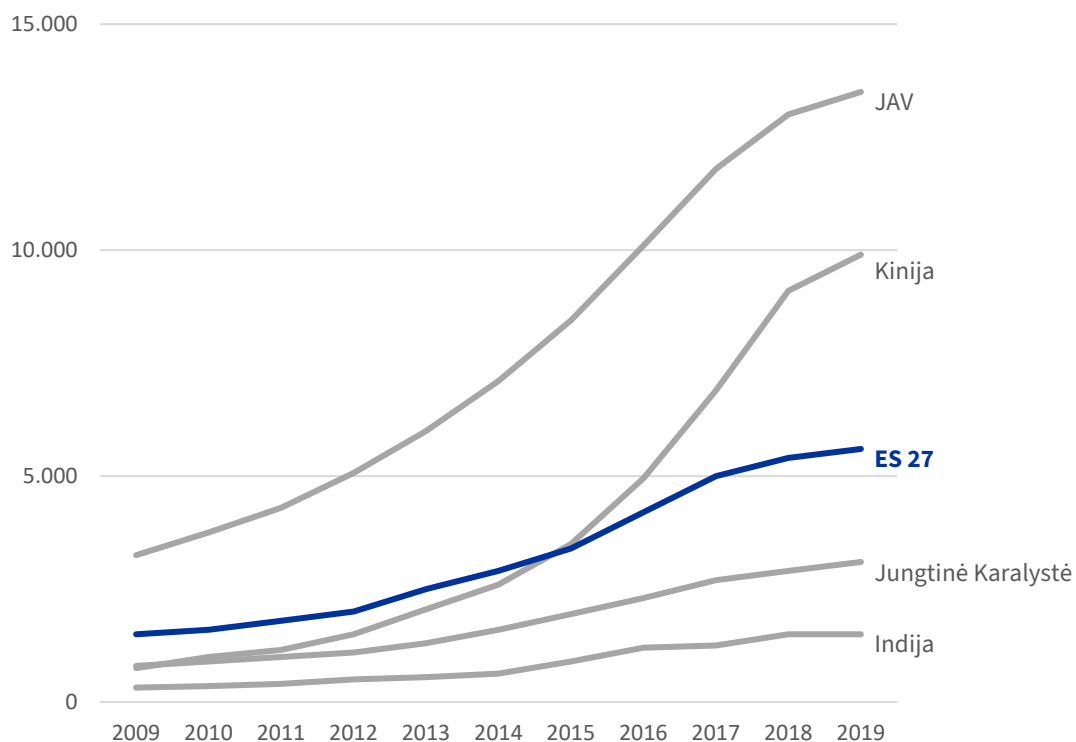

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.

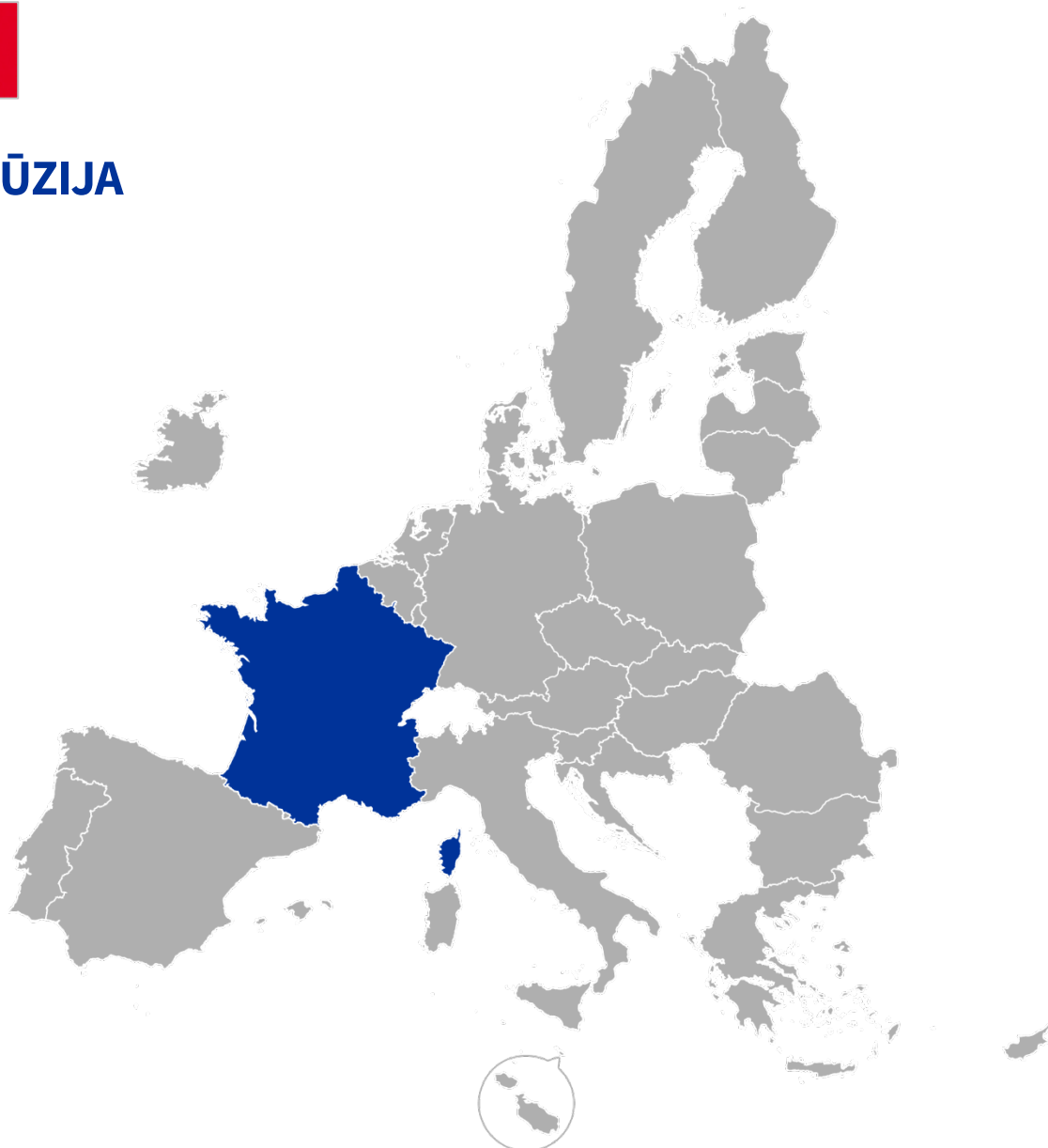
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC- 01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC- 01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

PRANCŪZIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

PRANCŪZIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Austrija, Danija, Lenkija ir Rumunija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

... lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

... atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalies vyriausybė jau yra priėmusi nacionalinę DI strategiją „DI žmonijai“, kurioje atspindimas esminis jūsų prioritetas – į žmogų orientuota plėtra.
- Europos Komisijos pasiūlymas pateiktas laiku. Siekiant skatinti etišką ir atsakingą plėtrą, Europa turi skubiai tarti žodį pasauliniuose debatuose DI klausimais. Iki šiol pažanga DI srityje dažniausiai nebuvo valdoma, tačiau, nors rizikos esama, DI neturėtų būti demonizuojamas. Jis tebėra galinga inovacijų ir augimo varomoji jėga.
- Pritariate paskirtimi grindžiamam požiūriui, nes jis aiškus investuotojams, tačiau **sąrašas turėtų būti išplėstas – įtrauktas švietimo sektorius**. Dėl DI klaidų studentų mokymosi veiklos planuose ar jų žinių vertinimuose galima diskriminacija ir didesnė nelygybė. Siekiant kovoti su struktūrine diskriminacija, būtina užtikrinti sąžiningą prieigą prie švietimo.
- Iš patirties žinote, kad reguliavimo paskatos yra naudingos, tačiau be viešojo finansavimo novatoriškos idėjos gali sunykti, o tai gali lemti protų nutekėjimą ir verslo migraciją. ES turi ne tik patvirtinti sistemą, bet ir įsipareigoti dėl reikšmingų viešųjų investicijų į DI plėtrą.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jūsų vyriausybė yra tvirtai įsipareigojusi ginti piliečių laisves. Tuo pačiu pritariate dvejopam požiūriui į DI reglamentą – juo turi būti užtikrinama tvirta apsauga civilinėje srityje, tačiau kartu leidžiama nustatyti lankstesnius standartus gynybos ir nacionalinio saugumo srityse. Nacionalinis saugumas yra esminis dalykas siekiant apsaugoti tas laisves, kuriomis grindžiamos piliečių laisvės, o DI gali atlikti itin svarbų vaidmenį apsaugant demokratinę visuomenę nuo kylančių grėsmių.
- Todėl laikotės nuomonės, kad šis reglamentas neturėtų apimti DI taikymo karinėje, gynybos ir nacionalinio saugumo sektoriuose; dėl DI taikymo šiuose sektoriuose turėtų būti parengtas kitas reglamentas. Atsakingai plėtoti DI tebėra itin svarbu, tačiau nustačius visiško skaidrumo reikalavimą su gynyba susijusio DI atžvilgiu, galėtų būti pakenkta operacijų slaptumui, galėtų sulėtėti diegimas ir sumažėti veiksmingumas dinamiškose ar priešiškosiose aplinkose.
- Be to, laikotės nuomonės, kad turi būti aiškiai nurodyta, jog iš ES nepriklausančių šalių importuojamam DI taip pat turi būti taikomi griežti visoms DI sistemoms nustatyti bandymų reikalavimai. Siūlote pakeisti formuluotę taip: „1 straipsnyje nustatytas reglamentavimas taikomas visoms ES įdiegtoms DI sistemoms...“.
- Jūsų pastabos:

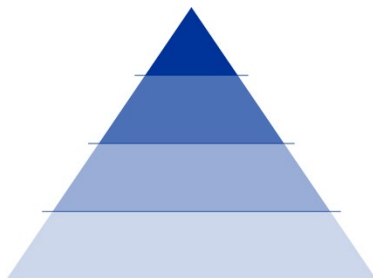
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija	paskirtimi grindžiamas	atsargus	įtraukti švietimą	karinė sritis / gynyba + nacionalinis saugumas	
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

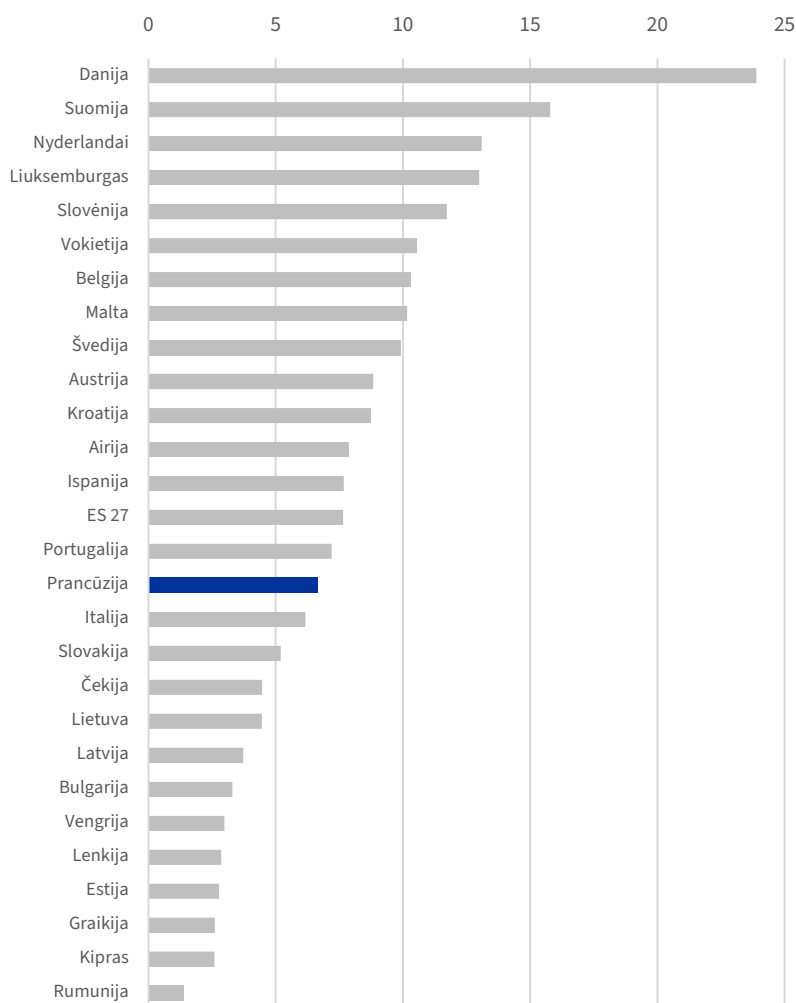
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

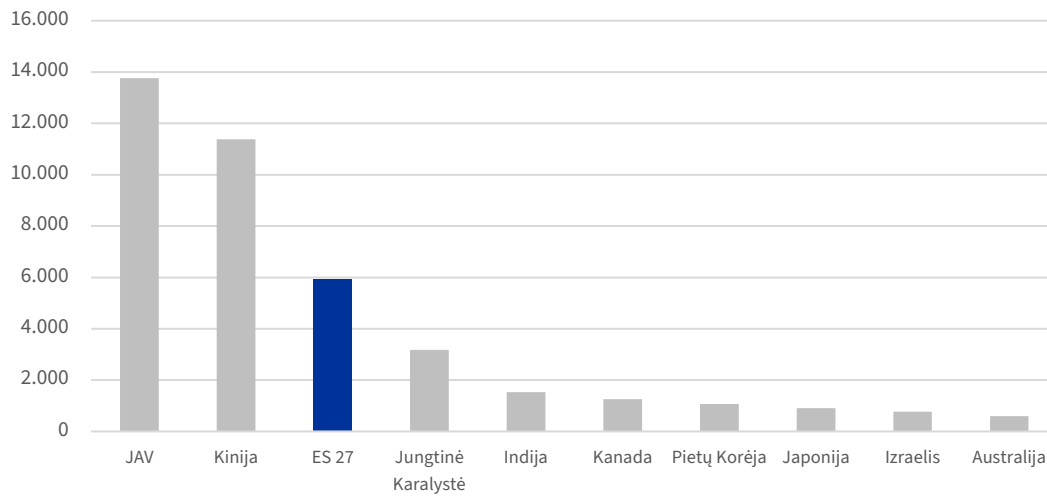
	Europos Sąjunga	Prancūzija
Gyventojų skaičius	447 695 350	68 277 210
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	41 330
Nedarbo lygis	6,1 %	7,3 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	5,9 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	30,3 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

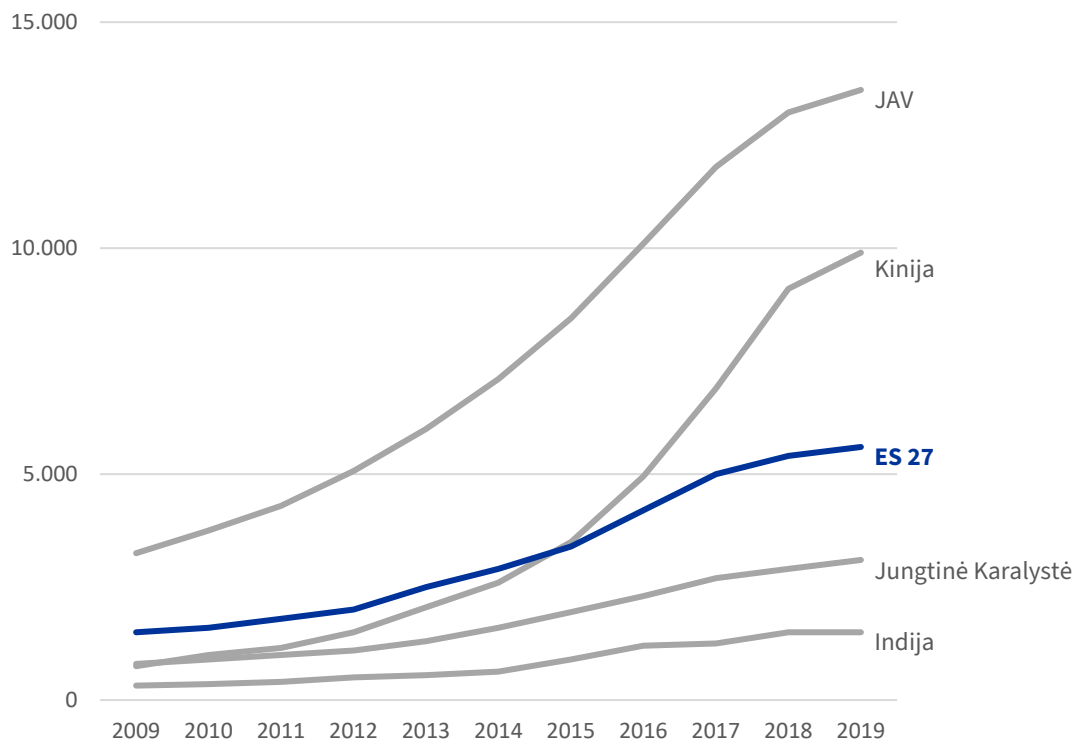

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

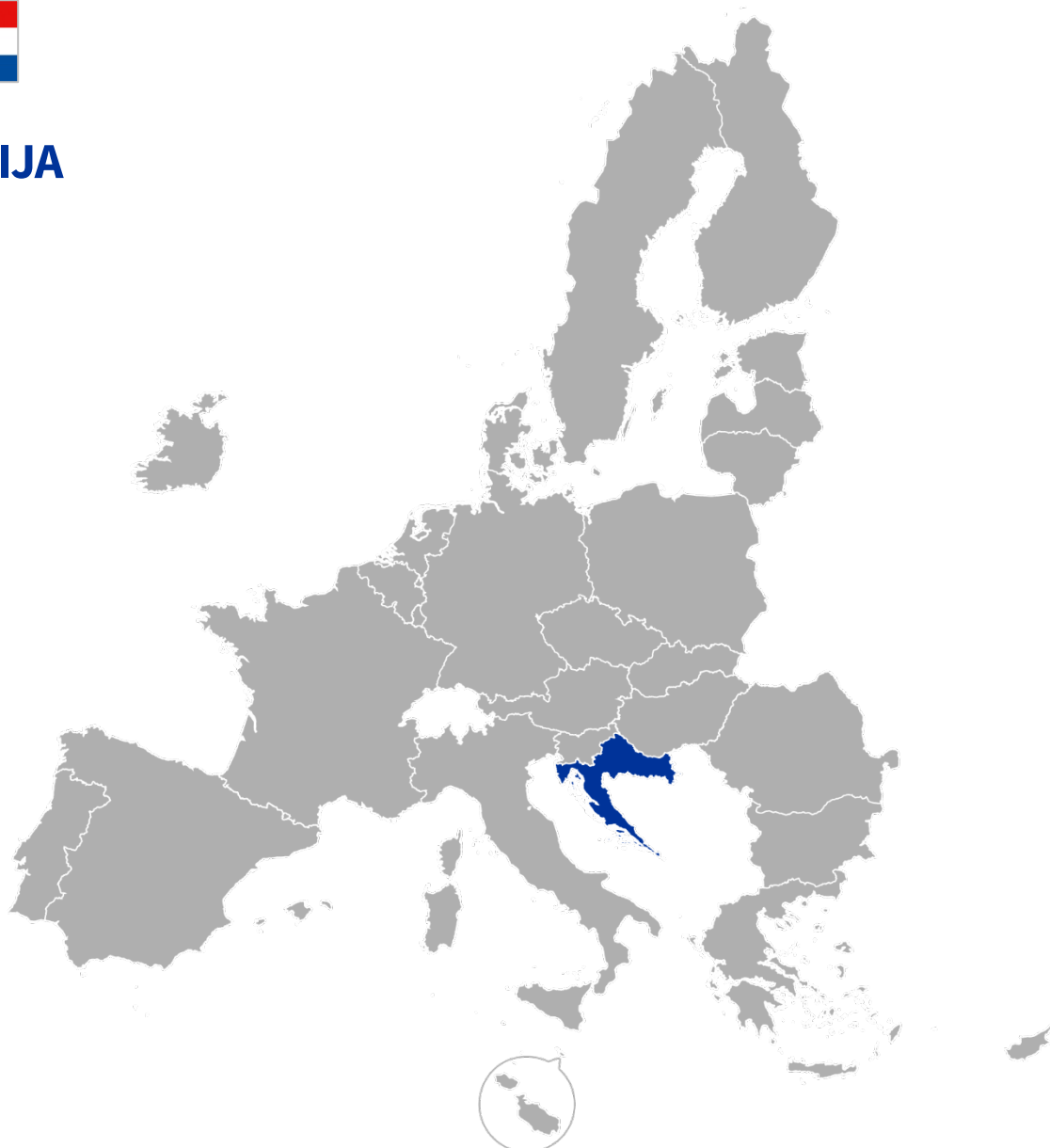
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC- 01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC- 01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

KROATIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Italija, Nyderlandai ir Slovėnija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

... lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

... atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Kroatijoje sparčiai daugėja startuolių; verslo konsultantai prognozuoja, kad DI grindžiamas automatizavimas iki 2025 m. galėtų sudaryti iki 16 % BVP, daugiausia dėl didesnio našumo. Galėtų būti automatizuota iki 52 % darbo laiko. Nors tai teikia vilčių dėl ekonomikos augimo, jums taip pat susirūpinimą kelia galimas nedarbas gamybos sektoriuje.
- Pritariate Komisijos paskirtimi grindžiamam požiūriui į DI klasifikaciją, nes jis realiai atspindi būtent šiam kontekstui būdingą riziką, pavyzdžiui – veido atpažinimas telefonui atrakinti ir veido atpažinimas masiniam sekimui vykdyti.
- Vis dėlto manote, kad skaidrumas yra itin svarbu: visos DI sistemos, neatsižvelgiant į rizikos lygį, turėtų aiškiai informuoti naudotojus apie savo paskirtį. Taip užtikrinama atskaitomybė ir apsaugomos asmens teisės.
- Taip pat pritariate griežtiems plėtojimo standartams, tačiau manote, kad dabartinės „rizikos vertinimo“ gairės yra pernelyg neapibrėžtos. Pasisakote už privalomą didelės rizikos DI poveikio žmogaus teisėms vertinimą, parengtą konsultuojantis su bendruomenėmis, kurios patiria poveikį, siekiant apsaugoti pažeidžiamas grupes.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jūsų nuomone, ES DI aktas turėtų būti DI plėtros katalizatorius visose ES valstybėse narėse. Kai kuriose daug kapitalo turinčiose šalyse veikia galingos DI bendrovės, o kitos šalys vis dar bando kurti startuolių ekosistemas. Pagrindinė startuolių idėja – per trumpą laiką ir turint ribotų galimybių gauti kapitalo sukurti kažką, kas padarytų perversmą rinkoje. Tai beveik neįmanoma, jei užkraunama didelė administracinė našta.
- Todėl norėtumėte, kad startuoliams (kuriuose dirba mažiau nei 10 darbuotojų ir kurių metinė apyvarta mažesnė nei 2 mln. EUR) ES DI reglamentas nebūtų taikomas.
- Jei nepavyktų įtikinti pakankamai valstybių narių paremti jūsų poziciją, manytumėte, kad papildomų ES išteklių skyrimas startuoliams būtų geras kompromisas. Taip jų veiklos neapribotų reglamentu nustatyti administraciniai ir biudžeto suvaržymai.
- Jūsų pastabos:

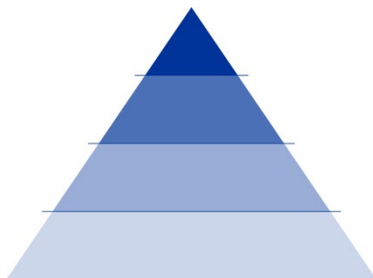
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityje, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniam ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		startuoliai	
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

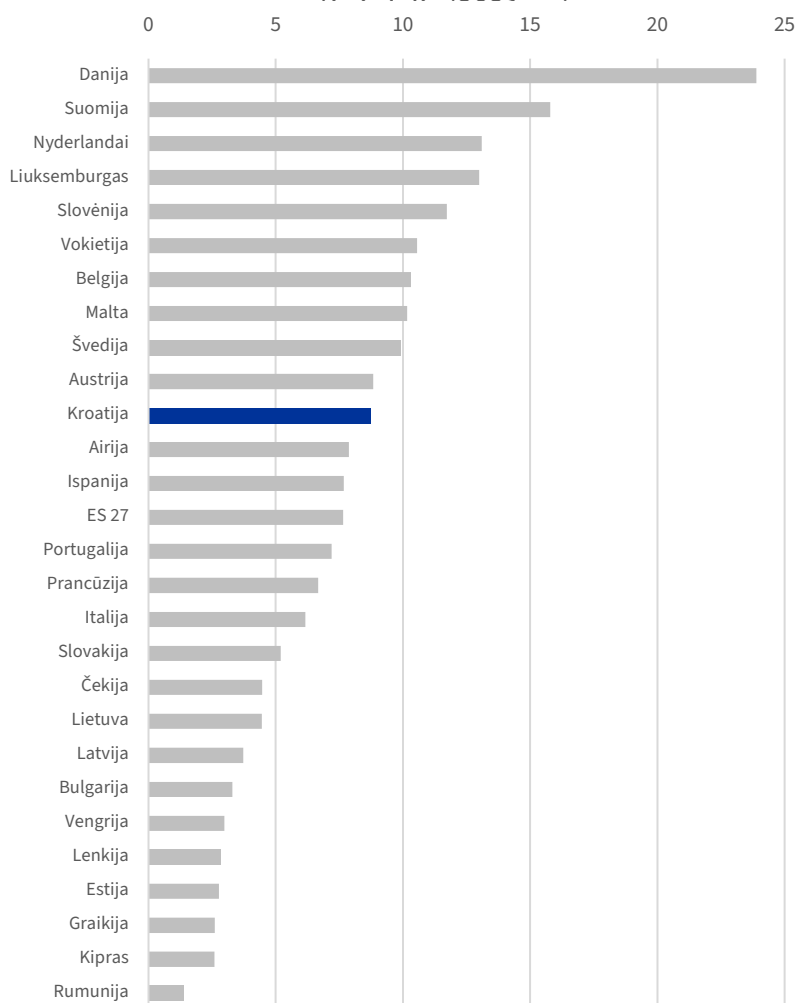
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

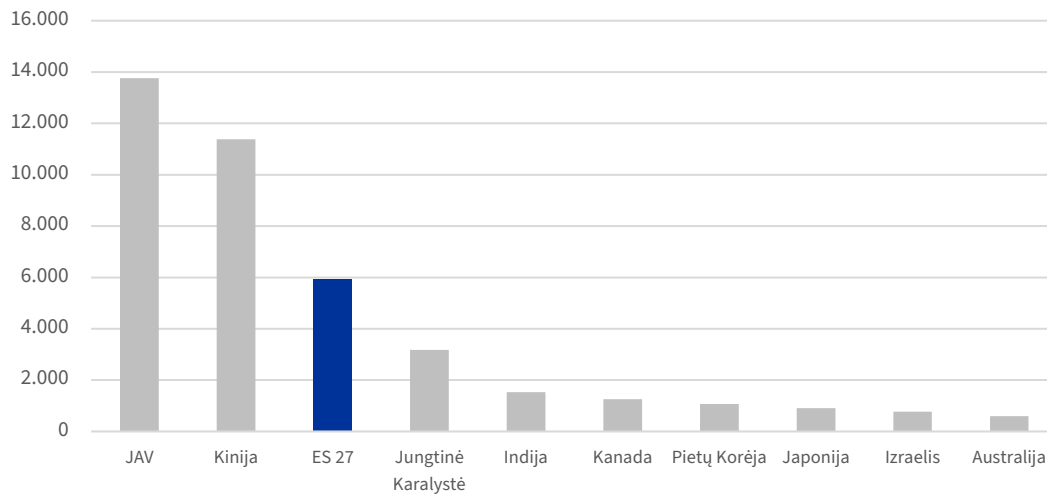
	Europos Sąjunga	Kroatija
Gyventojų skaičius	447 695 350	3 850 894
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	19 800
Nedarbo lygis	6,1 %	6,1 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	7,9 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	25 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,

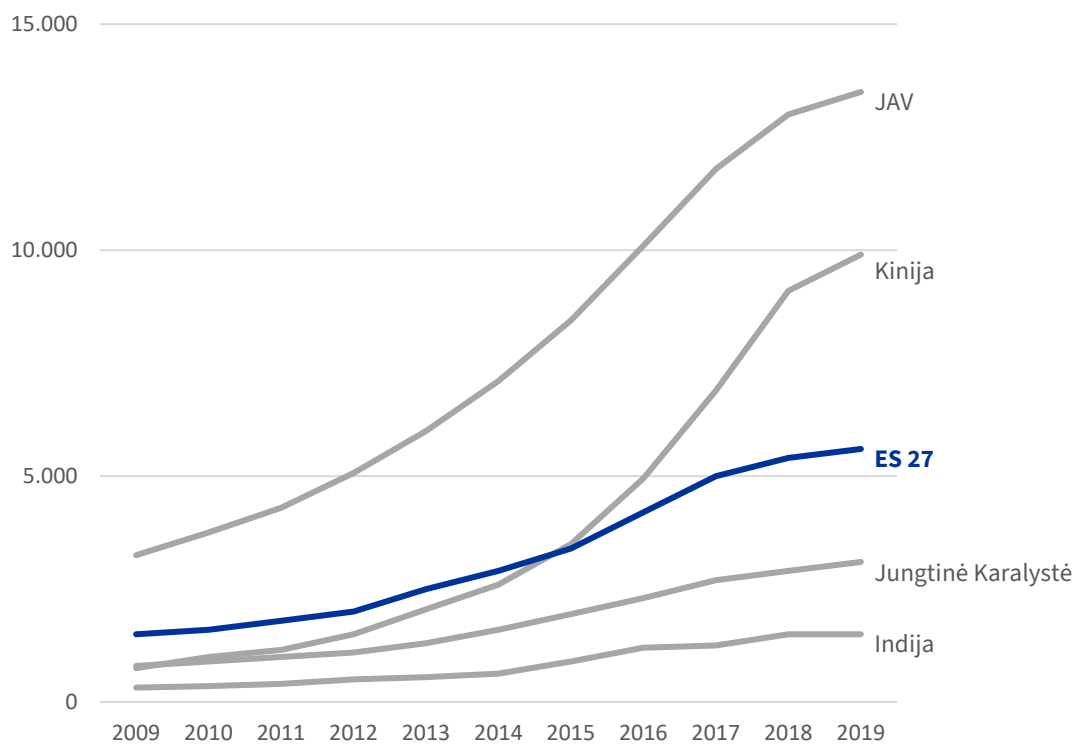

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.

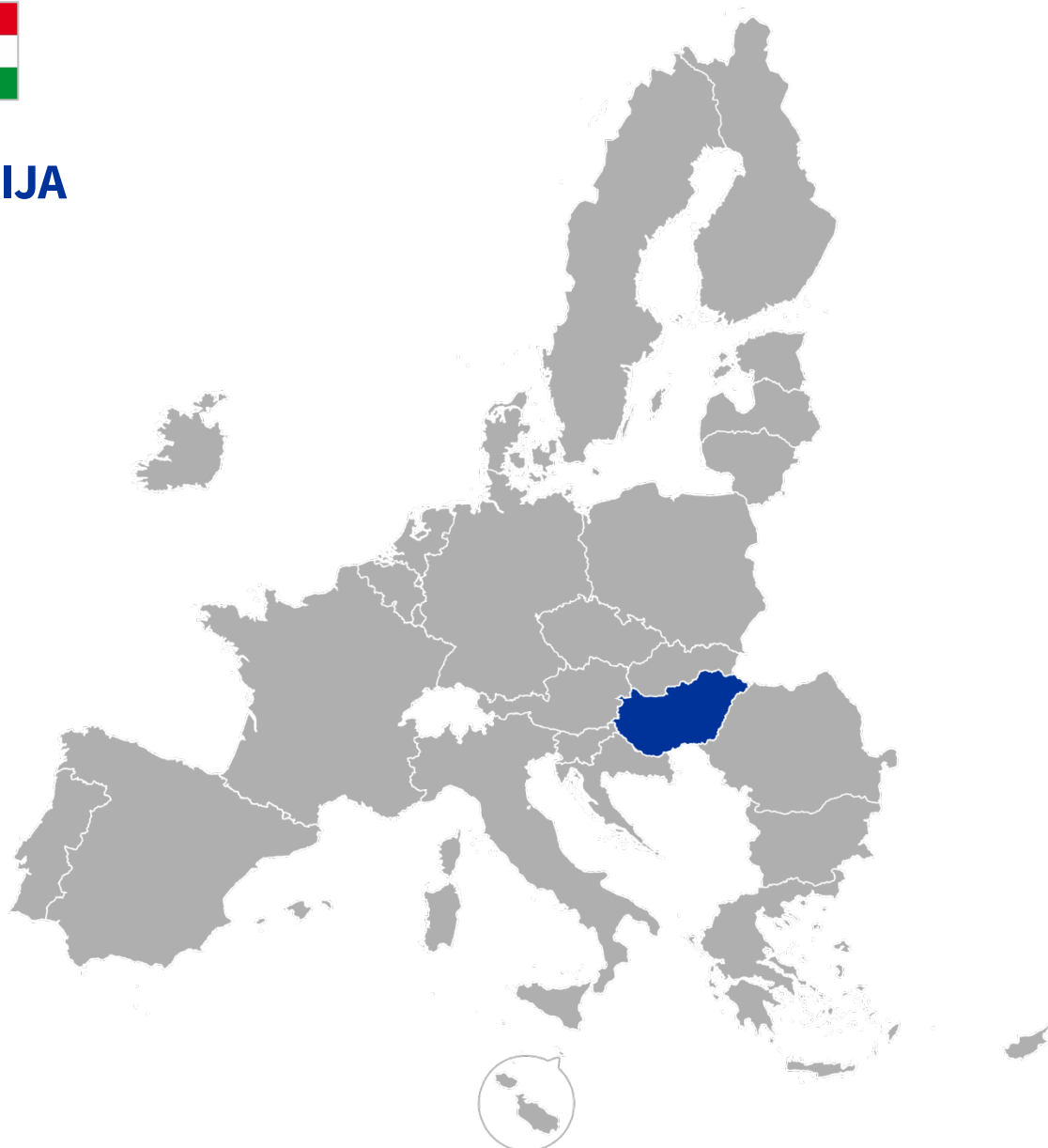
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC- 01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC- 01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

VENGRIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmauti dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

VENGRIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Čekija, Estija, Latvija ir Lietuva, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narai – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų vyriausybė neseniai parengė nacionalinę DI strategiją. Viena iš jos ramsčių – paruošti visuomenę veiksmingai valdyti neišvengiamus pokyčius, kuriuos lemia DI, ir sudaryti sąlygas jūsų pramonei ir universitetams pasinaudoti šios technologijos teikiamais privalumais.
- Jūs manote, kad didėjantis DI naudojimo lygis galėtų sukurti didelę pridėtinę vertę nacionaliniam BVP, t. y. užtikrinti išteklius, kurių skubiai reikia investicijoms į viešąją infrastruktūrą.
- Kalbant apie didelės rizikos DI modelių klasifikavimą, pajėgumais grindžiamas požiūris yra tinkamesnis nei Komisijos pasiūlytas paskirtimi grindžiamas požiūris. Jei viena DI sistema vienu atveju bus laikoma keliančia mažą riziką, o kitu – didelę, naudotojams, kūrėjams ir investuotojams tai gali sukelti painiavą ir teisinį netikrumą.
- Jūsų nuomone, Europos Sąjunga gali atlikti svarbų vaidmenį užtikrinant sąžiningą konkurenciją, kad tiek Europos, tiek Vengrijos įmonės išliktų konkurencingos vidaus rinkoje ir pasaulinėse vertės grandinėse. Vengrija siekia tapti patrauklia užsienio investicijoms. Todėl jūs pritariate reglamentavimui, kuriuo nustatomi tik minimalieji reikalavimai ar standartai, kad DI kūrėjams nebūtų užkrauta daug kainuojanti našta.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Pasisakote už tai, kad DI reglamentas nebūtų taikomas karinėje ir gynybos srityse, ir pabrėžiate, kad pernelyg didelis reglamentavimas šioje srityje gali trukdyti sparčiai diegti DI technologijas konfliktų zonose arba reaguojant į krizes. Atsižvelgiant į tebesitęsiantį regioninį nestabilumą, labai svarbu galėti tokias technologijas naudoti lanksčiai.
- Vengrija, kaip šalis, turinti bendrą sieną su Ukraina, šiuo metu kovojančia kare su Rusija, yra labai susirūpinusi dėl savo šalies ir piliečių saugumo. Be to, Vengrija, kaip Šengeno erdvės pasienio valstybė, susiduria su dideliais iššūkiais, susijusiais su padidėjusių migracijos srautų valdymu, visų pirma prie jos pietinės sienos.
- Atsižvelgdama į šį spaudimą, Vengrija siekia, kad kitos ES valstybės narės geriau suprastų jos išskirtinius geopolitinius ir saugumo iššūkius ir į juos atsižvelgtų.
- Nors kai kurios šalys yra susirūpinusios dėl rizikos, kurią kelia importuojamos DI sistemos, visų pirma iš Kinijos, jūsų nuomone, daugelis šių baimių yra politiškai motyvuotos, o ne pagrįstos realiomis grėsmėmis. Vengrija turi teigiamos patirties bendradarbiaujant su Kinija technologijų partnerystės srityje ir, jūsų nuomone, ES galėtų būti naudinga, jei prekybos santykiuose su Kinija neliktų įtampų.
- Jūsų pastabos:

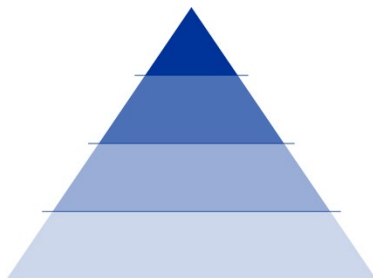
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija	pajėgumais grindžiamas	lankstus		karinė sritis / gynyba	
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

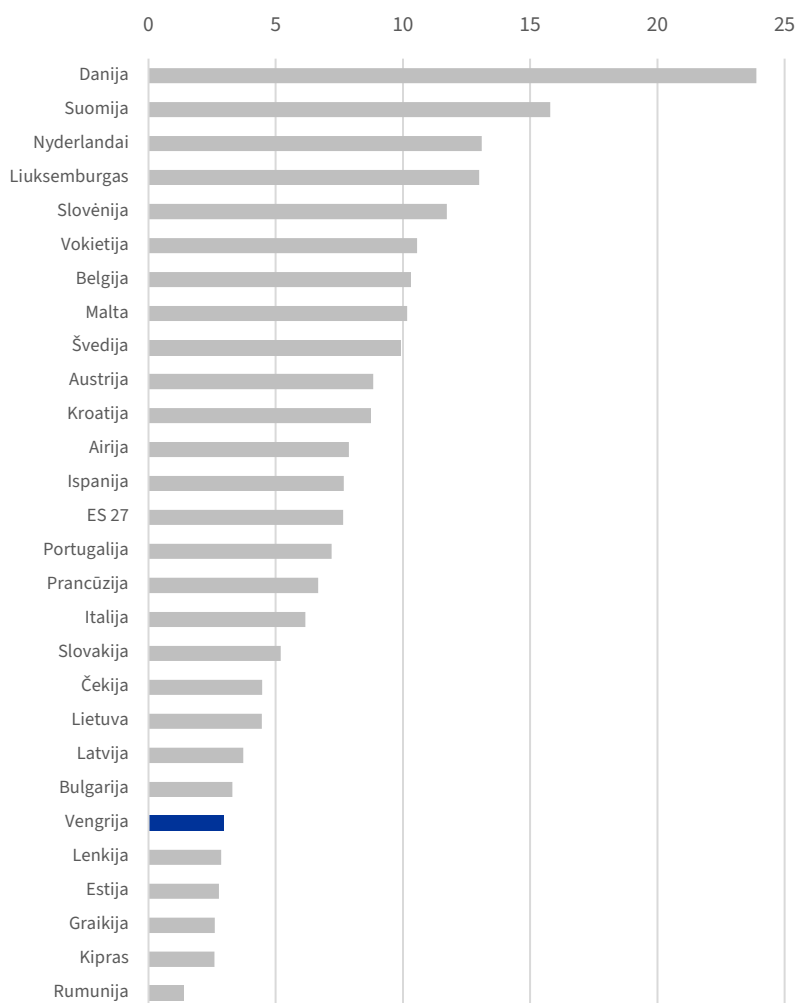
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

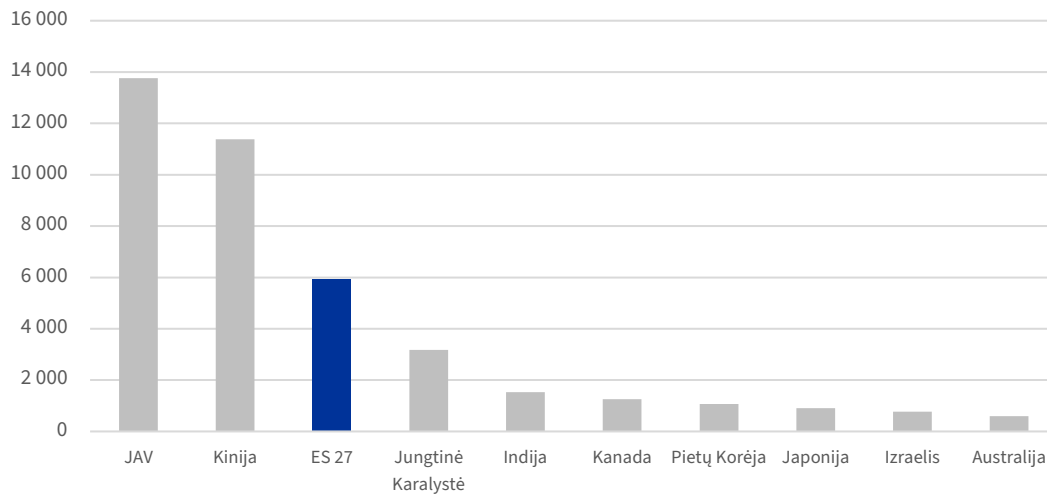
	Europos Sąjunga	Vengrija
Gyventojų skaičius	447 695 350	9 599 744
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	20 630
Nedarbo lygis	6,1 %	4,1 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	3,7 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	28,1 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

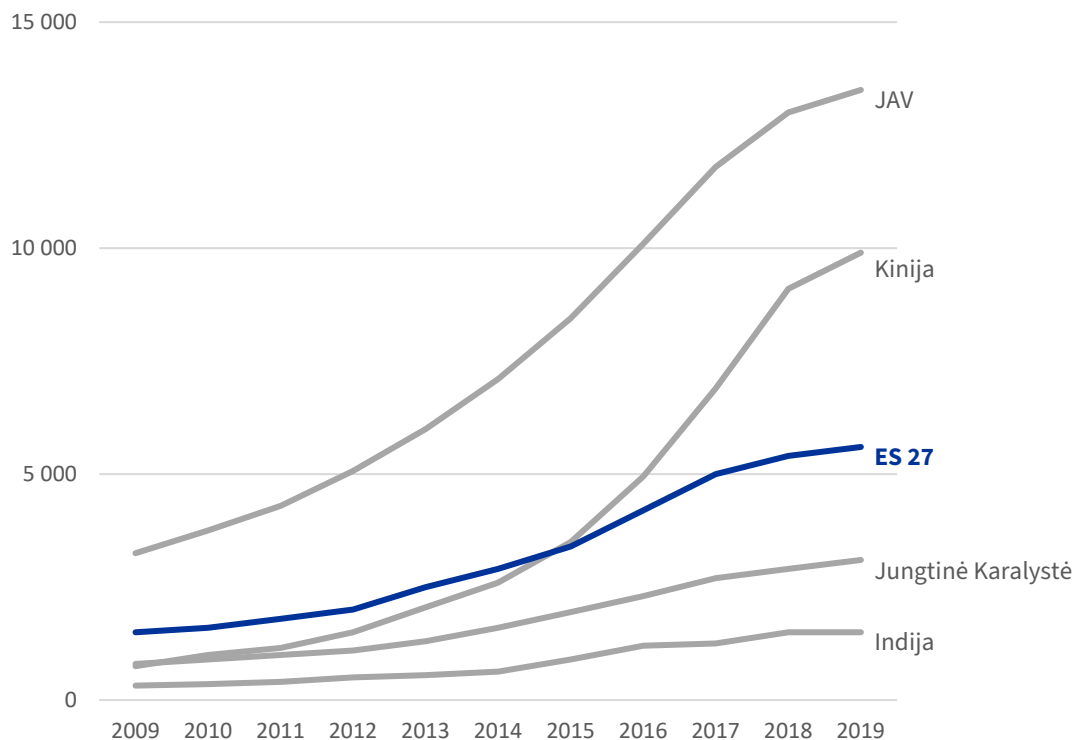

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

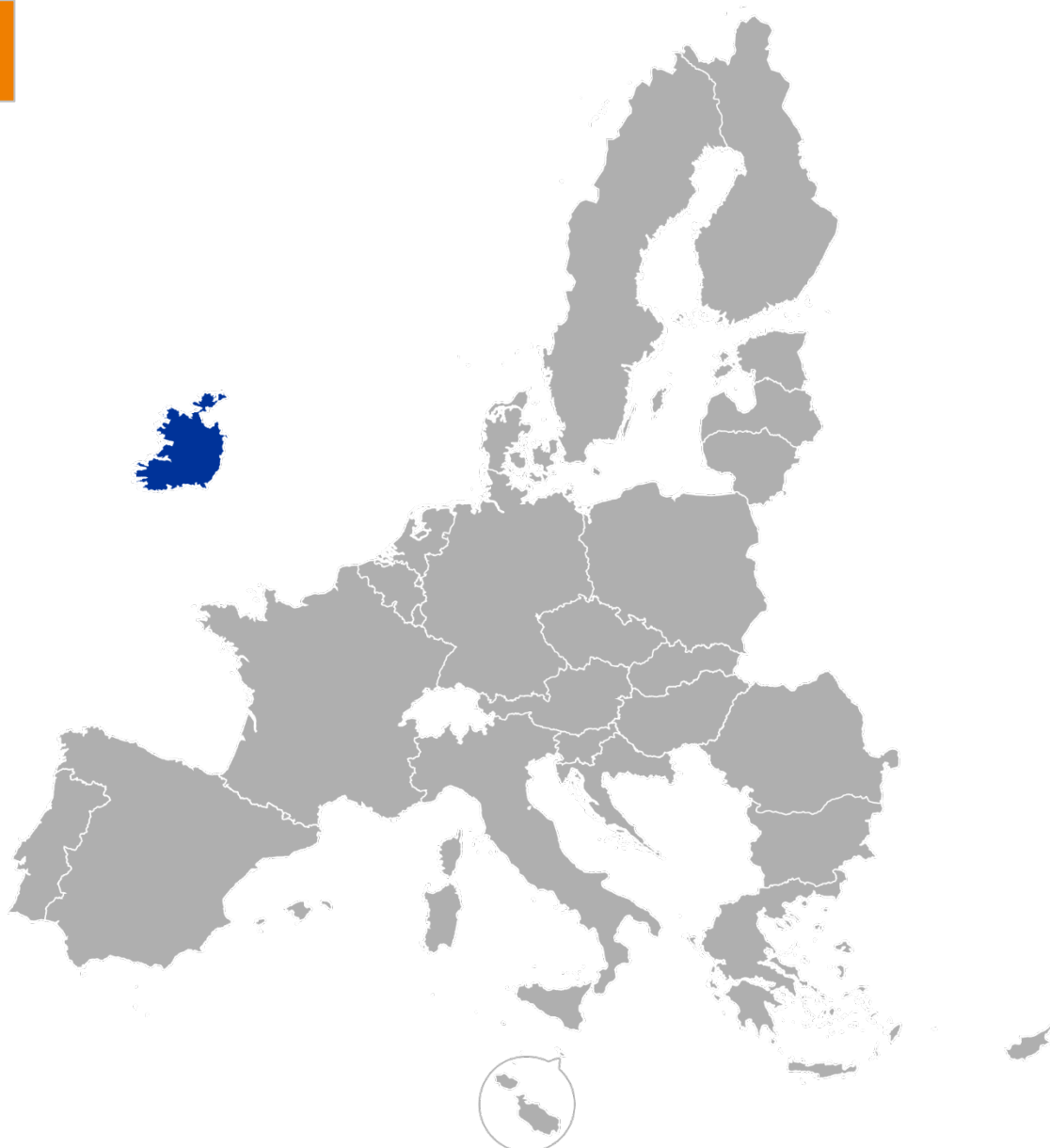
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

AIRIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

AIRIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Portugalija, Suomija ir Švedija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narai – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalyje yra įsikūrusios „OpenAI“, „Google“ ir „Meta“ būstinės ES. Šių bendrovių tolesnis buvimas Airijoje atitinka jūsų nacionalinius interesus ir yra naudingas visai ES.
- Jūs palankiai vertinate Komisijos pasiūlymą sukurti bendrą ES sistemą DI srityje. Manote, kad tai svarbu, nes tokia sistema siunčia pasauliui tinkamą signalą, kad ES yra pasirengusi būti atsakingo DI varomąja jėga. Todėl jūs pritariate Komisijos pasiūlytam paskirtimi grindžiamam požiūriui. Taikant šį požiūrį, palyginti su pajėgumais grindžiamu požiūriu, kyla mažesnė rizika, kad atsirastų kolizija su esamais kitų konkrečių sektorių taikomų reglamentų reikalavimais.
- Kalbant apie reikalavimus DI kūrėjams, **jūs pabrėžiate, kad reikia lankstumo: reglamentais turi būti išlaikytas investuotojų susidomėjimas, kartu užtikrinant atskaitomybę.**
- Jūs taip pat atkreipiate dėmesį į tai, kad DI keliama rizika daugeliu atvejų pasireiškia jau pradėjus ją naudoti, todėl, užuot atidedant įvedimą į rinką dėl hipotetinės rizikos, yra veiksmingiau vykdyti nuolatinę stebėseną.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jūs manote, kad DI ir skaitmeninė revoliucija taip pat turi skatinti lyčių lygybę ES. Beveik visose su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusiose srityse ir visais lygmenimis moterų skaičius yra nepakankamas. Jūs pabrėžiate, kad moterų dalyvavimą kuriant DI svarbu aktyviai remti.
- Unikalią galimybę tam suteikia startuoliai. Skirtingai nuo didelių technologijų bendrovių, tokiose įmonėse lyčių nelygybė neretai yra mažesnė, o moterims ir tradicinių lyčių normų neatitinkantiems asmenims suteikiama prieinamesnių būdų atrasti save DI srityje. Taip pat įrodyta, kad komandos, suburtos remiantis įvairovės principu, kuria mažiau šališką ir etiškesnę DI, ir ES turėtų tai skatinti.
- Startuoliai dėl savo pobūdžio siekia greitai diegti inovacijas turėdami ribotus išteklius. Didelė administracinė našta gali slopinti šį potencialą, ypač jei komanda, bandanti patekti į šią sritį, yra nedidelė.
- Todėl pritariate tam, kad mažiems startuoliams (kuriuose dirba mažiau nei 10 darbuotojų ir kurių apyvarta nesiekia 2 mln. EUR) būtų taikomi ne visi ES DI reglamento reikalavimai.
- Jūsų pastabos:

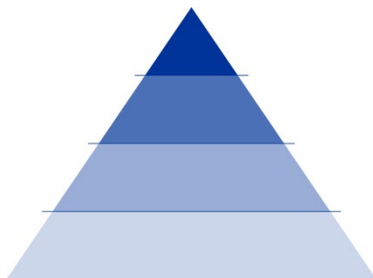
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityje, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėsena po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija	paskirtimi grindžiamas	lankstus	lankstus požiūris į bandymus	startuoliai	

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

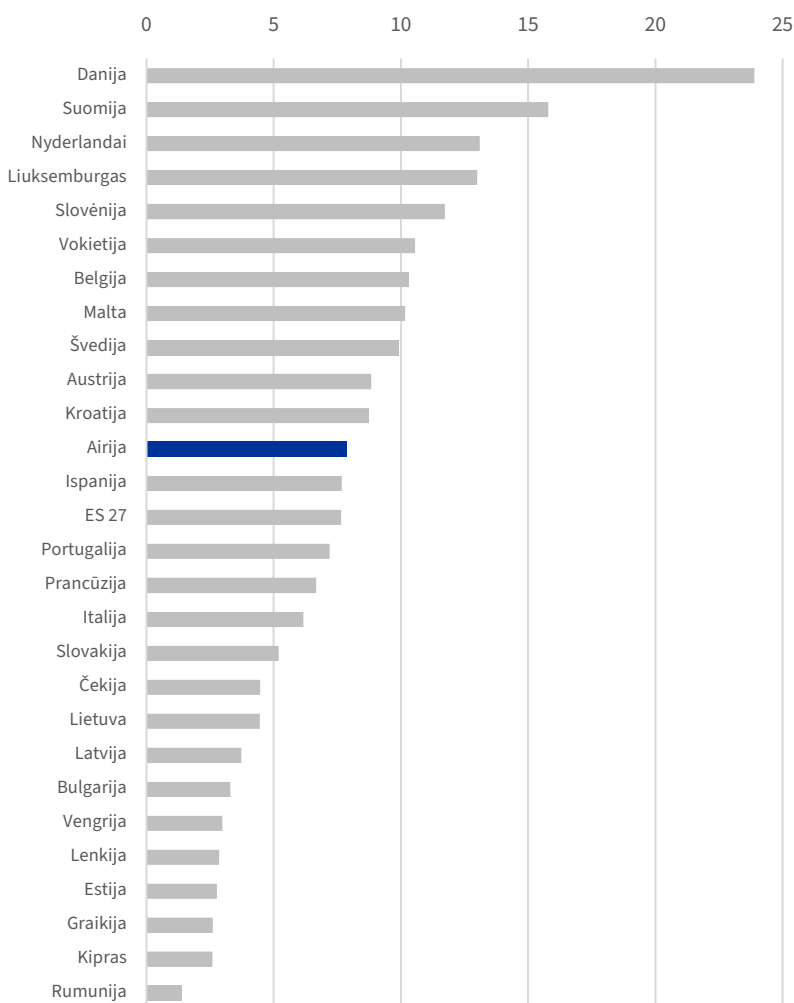
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

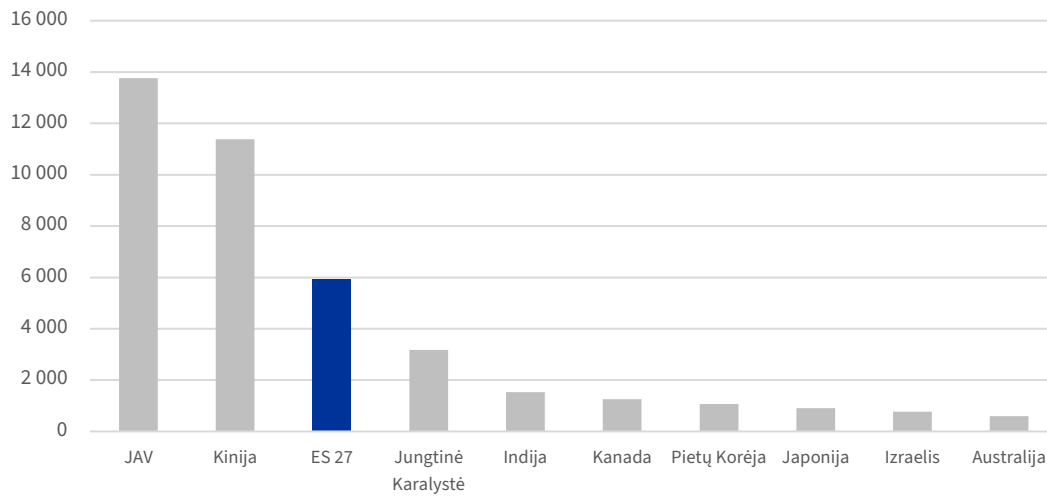
	Europos Sąjunga	Airija
Gyventojų skaičius	447 695 350	5 271 395
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	96 290
Nedarbo lygis	6,1 %	4,3 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	8 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	43,8 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

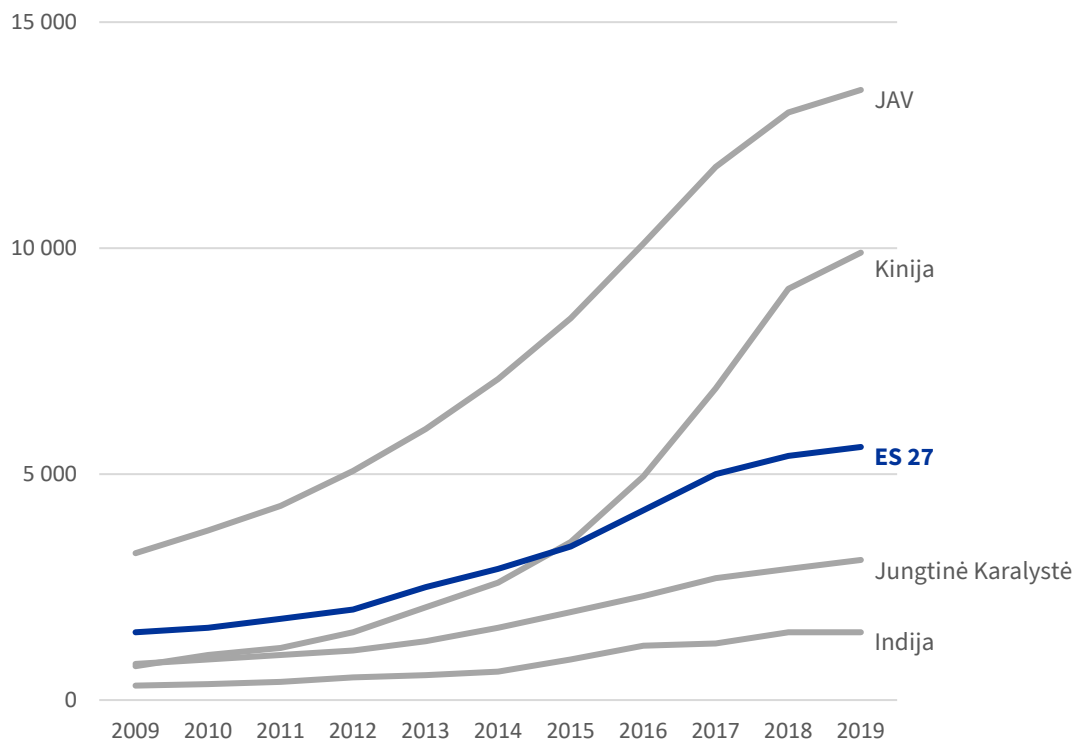

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

ITALIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų rundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

ITALIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Kroatija, Nyderlandai ir Slovėnija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narai – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalies vyriausybė mano, kad DI reglamentavimas turėtų būti užtikrinamas Europos lygmeniu, nes nacionalinės taisyklės pakenktų ES konkurencingumui ir strateginiam savarankiškumui.
- Remiantis Italijos Konstitucijos 3 straipsniu („Visiems piliečiams pripažįstamas vienodas socialinis orumas ir jie yra lygūs prieš įstatymą.“) ir JT darnaus vystymosi tikslais, DI turi skatinti įtraukumą, tvarumą ir žmogaus teises, tarnaudamas tiek žmonėms, tiek planetai.
- Jūsų nuomone, paskirtimi grindžiamas požiūris kelia problemų, nes dėl jo tarp sektorių gali atsirasti nenuoseklumas: pavyzdžiui, DI, naudojamas chirurginėms operacijoms atlikti, ir DI, paskiriantis ligoninės palatas, abu laikomi didelės rizikos DI, nors jų poveikio lygiai skiriasi. Pajėgumais grindžiamas požiūris geriau atspindi tikrąsias grėsmes, nors jūs pritariate tam, kad rizikos rūšių sąrašas būtų reguliariai atnaujinamas, siekiant atsižvelgti į DI pajėgumų raidą.
- Jūs taip pat pritariate atsargumo principu grindžiamai bandymų sistemai ne tik dėl saugos klausimų, bet ir dėl tvarumo priežasčių: DI plėtra reikalauja daug darbo ir energijos, nes didiesiems kalbos modeliams mokyti reikia šimtų megavatvalandžių elektros energijos. Todėl, jei taikomas nereguliuojamas bandymų ir klaidų požiūris, aplinkos apsaugos sąnaudos padidėja. Griežtesnė sistema gali šiek tiek sulėtinti plėtrą, tačiau ilginiui DI taps saugesnis, veiksmingesnis ir patikimesnis.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jūsų nuomone, ES DI aktas turėtų būti DI plėtros katalizatorius visose ES valstybėse narėse. Startuoliai yra labai svarbus inovacijų variklis, todėl DI aktu neturėtų būti užkraunama pernelyg didelė našta DI srities startuoliams – griežti bandymų reikalavimai gali viršyti startuolių finansinius ir administracinius pajėgumus.
- Jei 1 straipsnyje bus nustatyta atsargumo principu grindžiama didelės rizikos DI modelių bandymų sistema (kam jūs ir pritariate), siūlote, kad ji nebūtų taikoma startuoliams, kuriuose dirba mažiau nei 20 darbuotojų ir kurių apyvarta neviršija 4 mln. EUR. Vietoj to valstybėse narėse turėtų būti taikomas lankstus požiūris. Jūsų nuomone, tai būtų subalansuotas kompromisas ir jūs planuojate šį klausimą iškelti diskusijose.
- Jūsų pastabos:

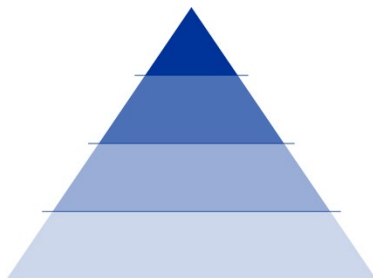
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityje, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija	pajėgumais grindžiamas	atsargus		startuoliai	
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

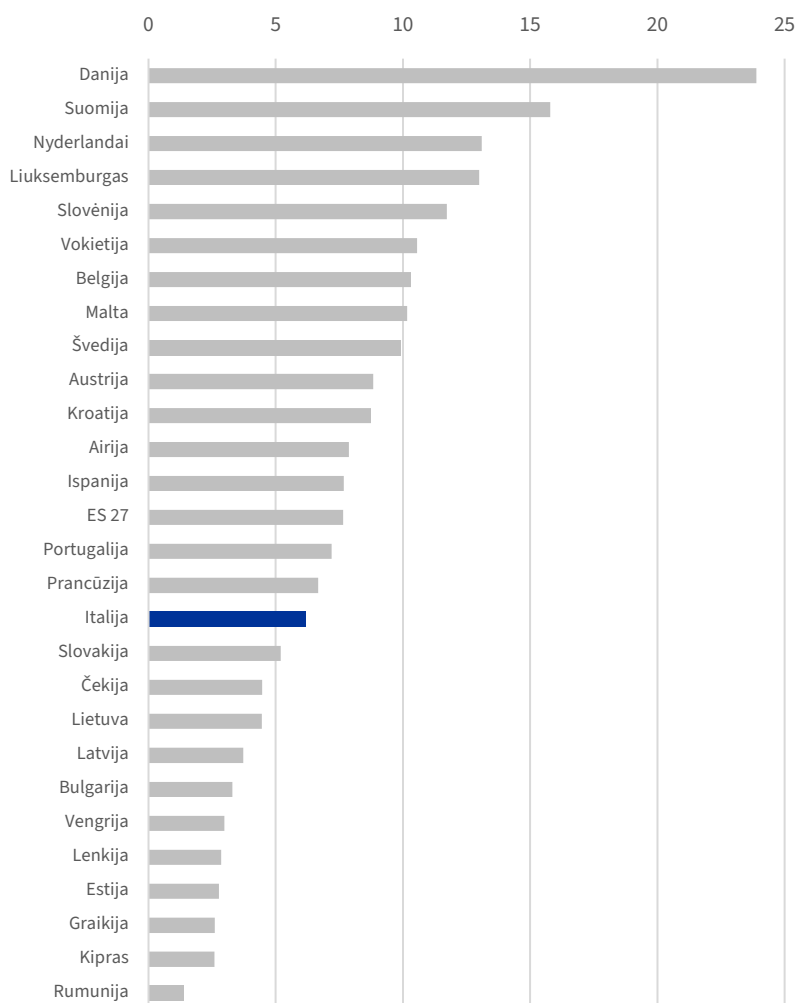
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

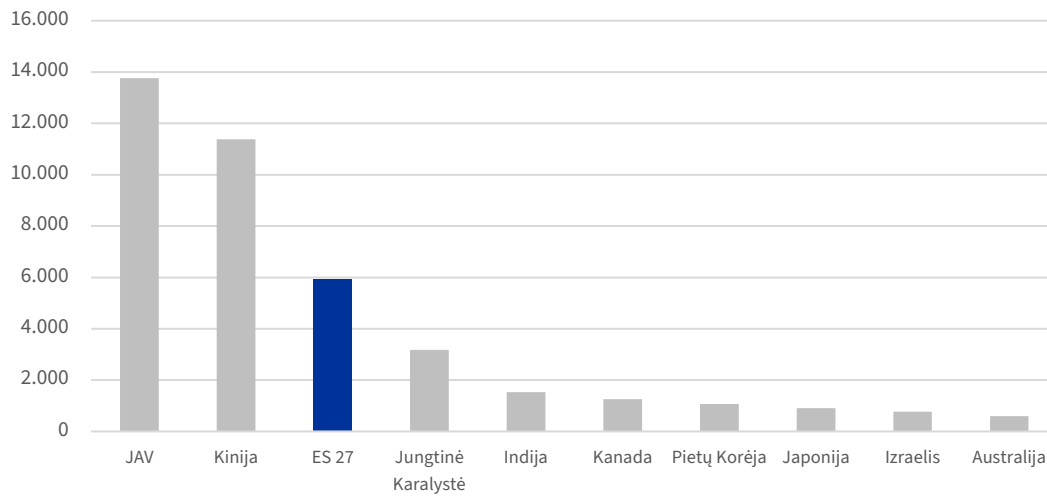
	Europos Sąjunga	Italija
Gyventojų skaičius	447 695 350	58 997 201
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	36 130
Nedarbo lygis	6,1 %	7,7 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	5,1 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	22,2 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

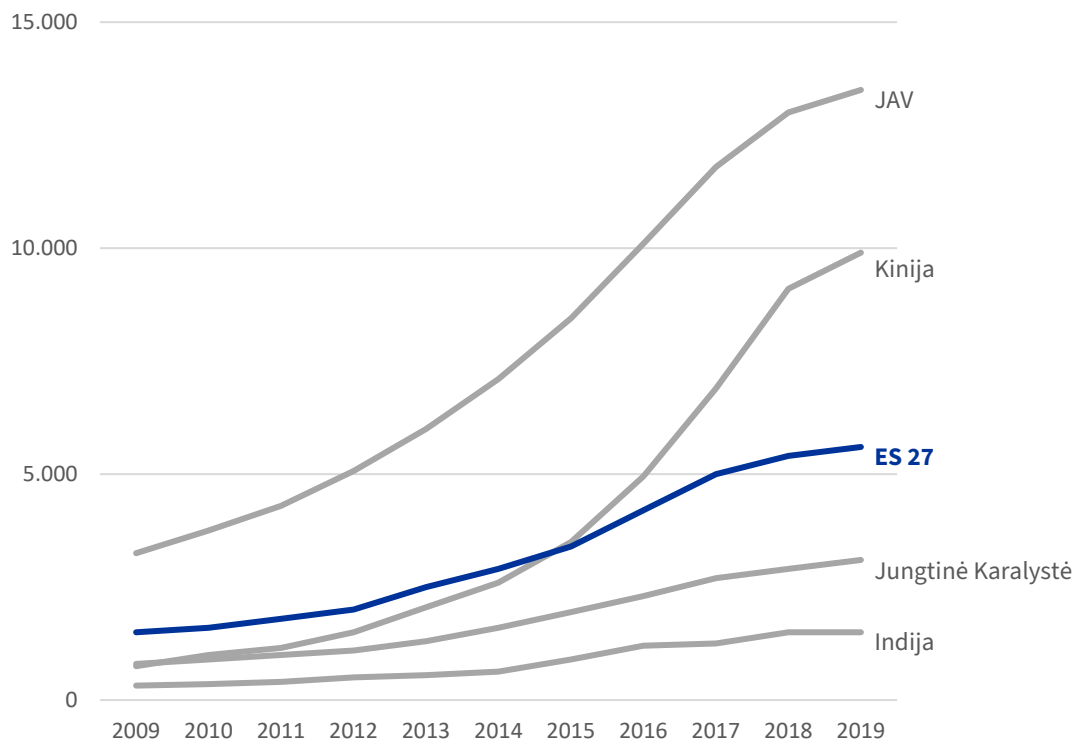

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

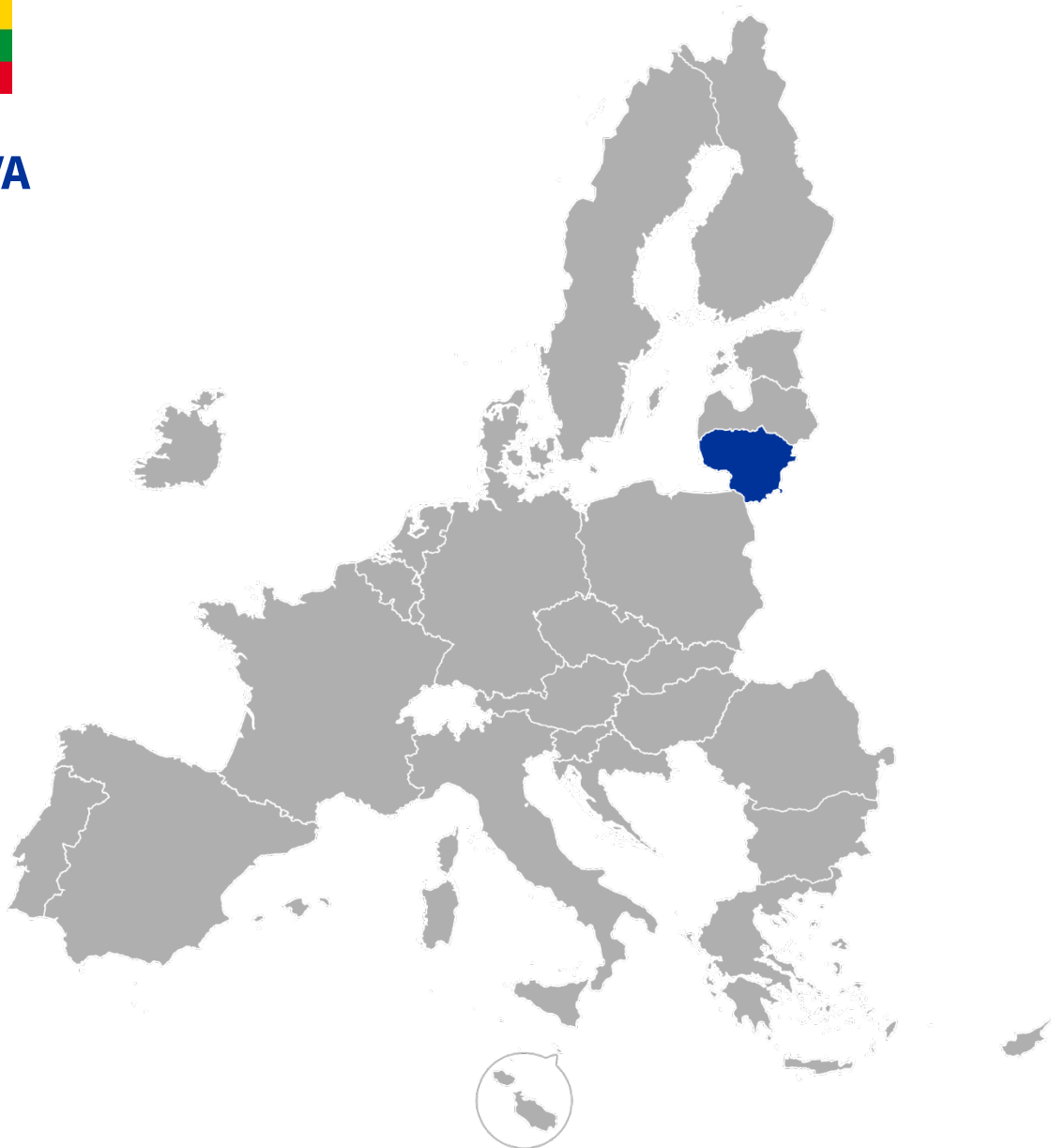
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

LIETUVA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmauti dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų rundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Čekija, Estija, Latvija ir Vengrija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Gamybos pramonė yra didžiausias Lietuvos ekonomikos sektorius, kuriame sukurama 20,4 % šalies BVP. Vienas iš pagrindinių iššūkių, su kuriais susiduriama šiame sektoriuje, yra mažas darbo našumas – problema, kurią, automatizavus įprastas užduotis ir optimizuojant procesus, gali padėti išspręsti dirbtinis intelektas.
- Todėl jūs pasisakote už sistemą, pagal kurią būtų galima laisvai diegti inovacijas ir eksperimentuoti. Nenumatytų pasekmių reikia vengti, taigi jūs pabrėžiate, kad net ir taikant lankstų požiūrį įsivertinimai tebebūtų privalomi, o DI kūrėjai galėtų juos pritaikyti taip, kad jie geriausiai tiktų jų produktams.
- Pernelyg išsamus reglamentavimas sulėtintų inovacijas ir pakenktų Europos DI srities startuoliams, nes dėl privalomų išorės auditų ir ilgų bandymų etapų jie patiria daug išlaidų.
- Nors kai kurios valstybės narės dėl susirūpinimo žmogaus teisėmis siekia nustatyti griežtesnes taisykles, jūs teigiate, kad DI taip pat gali būti galinga tų teisių apsaugos priemonė. Jis gali padėti sumažinti šališkumą samdos, viešosios tvarkos palaikymo ir sprendimų priėmimo srityse, apsaugoti nuo kibernetinių išpuolių ir apsaugoti asmens duomenis. Ir nors DI gali generuoti klaidingą informaciją arba kurti sintetines vaizdo klastotes, jis taip pat gali būti apmokytas tokius reiškinius aptikti ir imtis prieš juos priemonių. ES turėtų aktyviai remti inovacijas, susijusias su DI naudojimu tokiais apsaugojimo tikslais.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jūs raginate 1 straipsnyje nustatyti mažiau apribojimų ir numatyti daugiau laisvės diegti inovacijas, tačiau vis dėlto tvirtai tikite, kad taisyklės irgi yra svarbios. Reglamentavimas turi daugiausiai prasmės, kai jis taikomas visiems. Jis leidžia DI kūrėjams aiškiau suprasti, ko tikimasi, ir padeda ES laikytis nuoseklios pozicijos dėl atsakingo DI.
- Jau yra įspėjamųjų ženklų: Kinijoje DI grindžiamos veido ir emocijų atpažinimo technologijos naudojamos prieš musulmonų uigūrų mažumą ir lėmė savicenzūrą bei daugelio asmenų sulaikymą vadinamosiose perauklėjimo stovyklose. JAV bendrovė „Clearview AI“, naudodama savo DI technologiją, be sutikimo surinko milijardus nuotraukų iš socialinės žiniasklaidos platformų ir pardavė šį įrankį tokioms agentūroms kaip FTB ir ICE. Jungtinėje Karalystėje sostinės policijai išbandant veido atpažinimo tikruoju laiku priemones gaunama daug klaidingų rezultatų, ypač juodaodžių asmenų atveju.
- Jūs manote, kad šių problemų būtų buvę galima išvengti atlikus tinkamus bandymus ir nustačius taisykles, kurios būtų taikomos visiems be išimties.
- Jūsų pastabos:

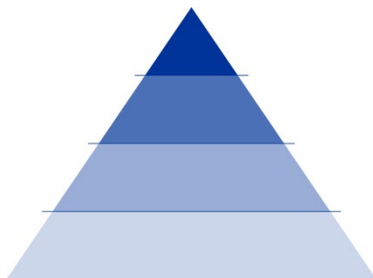
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityje, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva	pajėgumais grindžiamas	lankstus		be išimties	
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

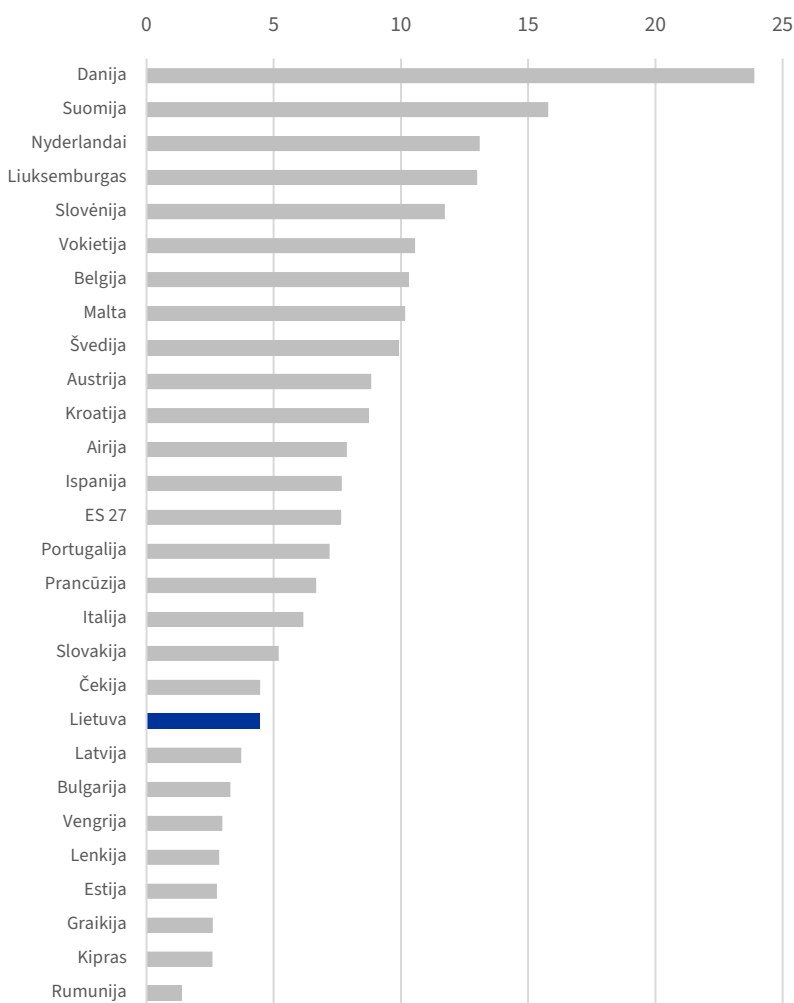
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

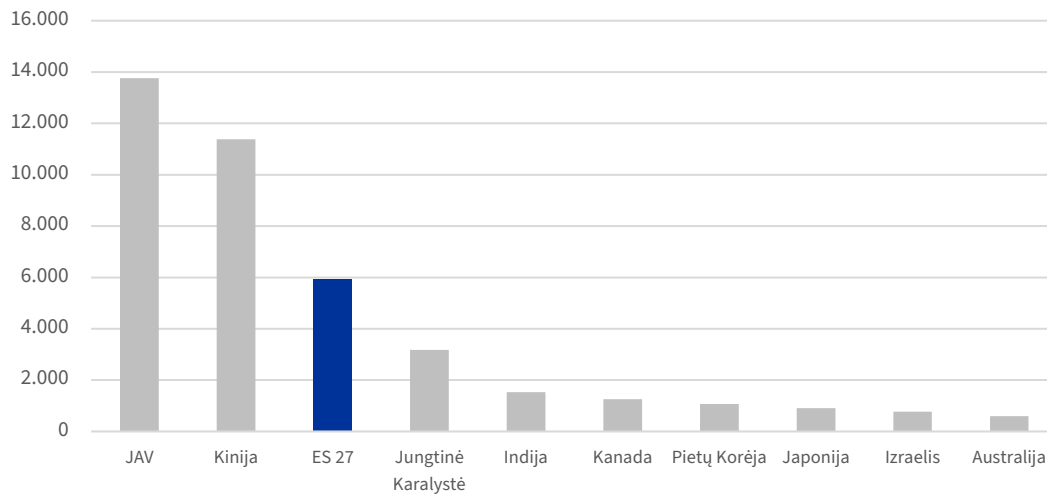
	Europos Sąjunga	Lietuva
Gyventojų skaičius	447 695 350	2 857 279
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	25 700
Nedarbo lygis	6,1 %	6,9 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	4,9 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	25,9 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

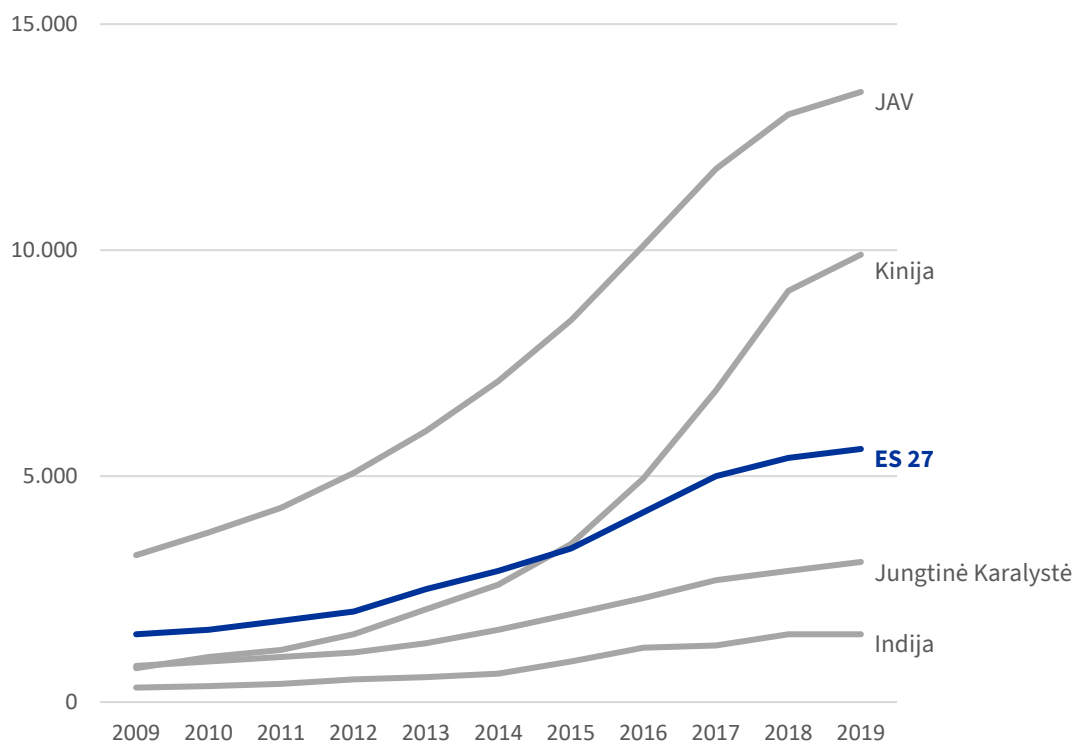

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

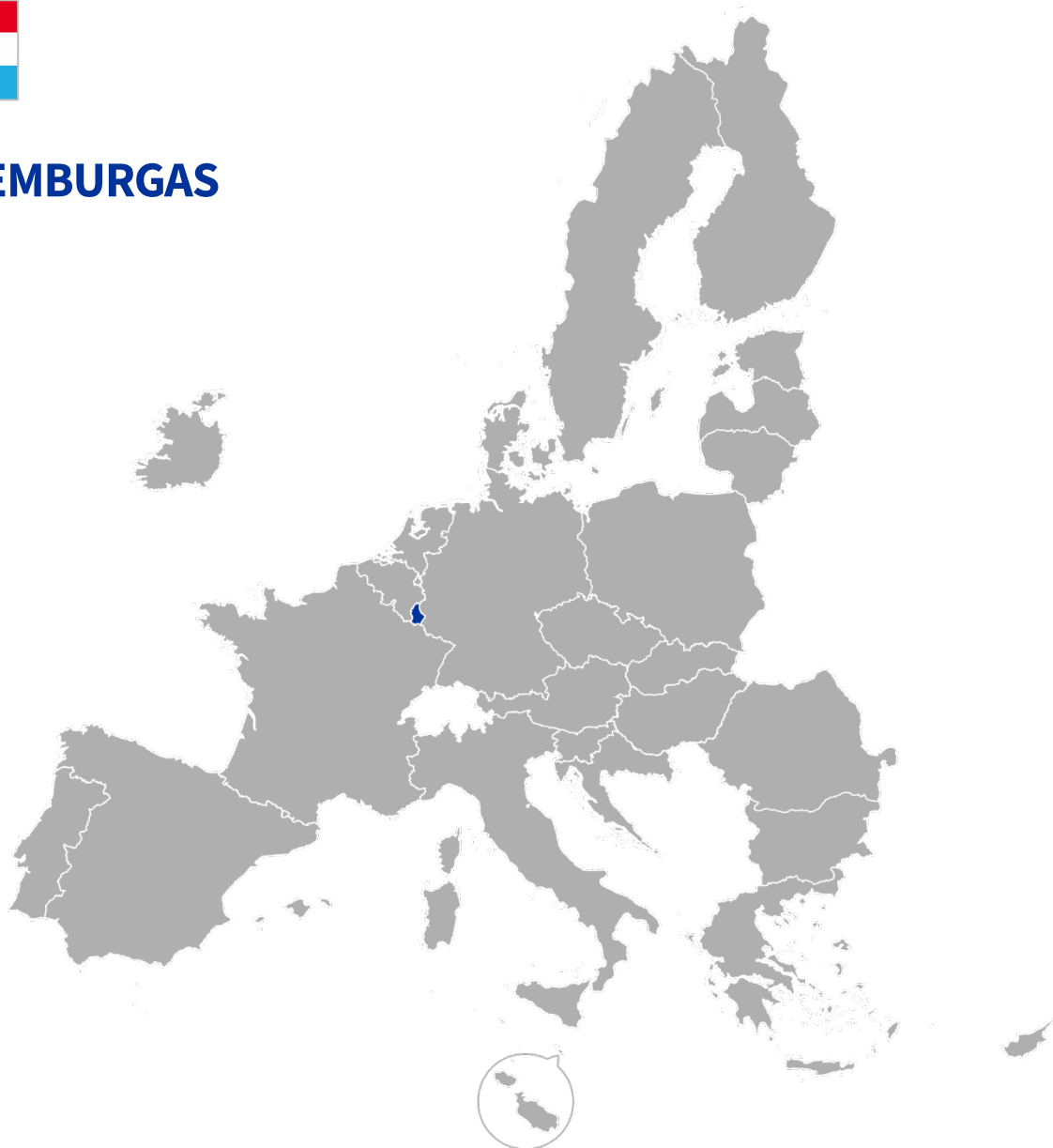
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

LIUKSEMBURGAS

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Bulgarija, Malta ir Slovakija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Tokios šalys kaip Vokietija ir Ispanija siekia panaikinti net menkiausią su DI susijusį šališkumą, o tai, jūsų nuomone, nerealistiška. Visi sprendimai turi šališkumo – atsakingai sukurtas DI iš tikrųjų gali sumažinti žmonėms būdingą šališkumą. Jūs siekiate, kad diskusijos vyktų realistiškesne kryptimi, atspindinčia visų valstybių narių poreikius. Jei jus apkaltina tuo, kad sumenkinate DI keliamą riziką, su tuo visiškai nesutinkate, jums tiesiog svarbiausia tai, kas kelia didžiausią tiesioginę riziką. Dėl šios priežasties būtina laikytis paskirtimi grindžiamo požiūrio.
- Pavyzdžiui, DI neturi kelti pavojaus elektros energijos ar interneto sistemoms, nes tai galėtų paveikti ligonines ir sukelti pavojų gyvybėms ištisuose regionuose. Pajėgumais grindžiamas požiūris yra pernelyg painus, todėl atsiranda per daug spragų.
- Jūs pritariate tam, kad būtų sudarytos sąlygos DI plėtoti sparčiau, be kita ko, didelės rizikos sektoriuose. Tačiau bijote, kad jūsų šalis neturi finansinių pajėgumų, kad visapusiškai pasinaudotų DI teikiamomis galimybėmis pagal griežtas taisykles. Todėl pritariate tam tikroms nuostatom, leidžiančioms nukrypti nuo reikalavimų sąrašo (žr. II priedą), įtraukiant galimybę atlikti bandymus realiomis sąlygomis, su sąlyga, kad išorės auditas ir toliau būtų privalomas. Tokiu būdu DI kūrėjai, atsižvelgdami į savo finansinius pajėgumus, gali laisvai pasirinkti, kuriuos bandymus taikyti.
- Jei bus sunku pasiekti bendrą sutarimą dėl paskirtimi grindžiamo požiūrio, **esate pasirengę pritarti nuostatai dėl peržiūros po trejų metų.**

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jūs manote, kad DI ir skaitmeninė revoliucija taip pat turi skatinti lyčių lygybę ES. Beveik visose su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusiose srityse ir visais lygmenimis moterų skaičius yra nepakankamas. Jūs pabrėžiate, kad moterų dalyvavimą kuriant DI svarbu aktyviai remti.
- Unikalią galimybę tam suteikia startuoliai. Skirtingai nuo didelių technologijų bendrovių, tokiose įmonėse lyčių nelygybė neretai yra mažesnė, o moterims ir tradicinių lyčių normų neatitinkantiems asmenims suteikiama prieinamesnių būdų atrasti save DI srityje. Taip pat įrodyta, kad komandos, suburtos remiantis įvairovės principu, kuria mažiau šališką ir etiškesnę DI, ir ES turėtų tai skatinti.
- Startuoliai dėl savo pobūdžio siekia greitai diegti inovacijas turėdami ribotus išteklius. Didelė administracinė našta gali slopinti šį potencialą, ypač jei komanda, bandanti patekti į šią sritį, yra nedidelė.
- Todėl pritariate tam, kad mažiems startuoliams (kuriuose dirba mažiau nei 10 darbuotojų ir kurių apyvarta nesiekia 2 mln. EUR) būtų taikomi ne visi ES DI reglamento reikalavimai.
- Jūsų pastabos:

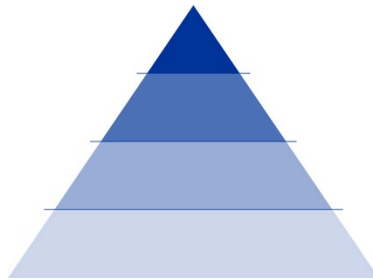
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėsena po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas	paskirtimi grindžiamas	lankstus	peržiūra po 3 metų	startuoliai	
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

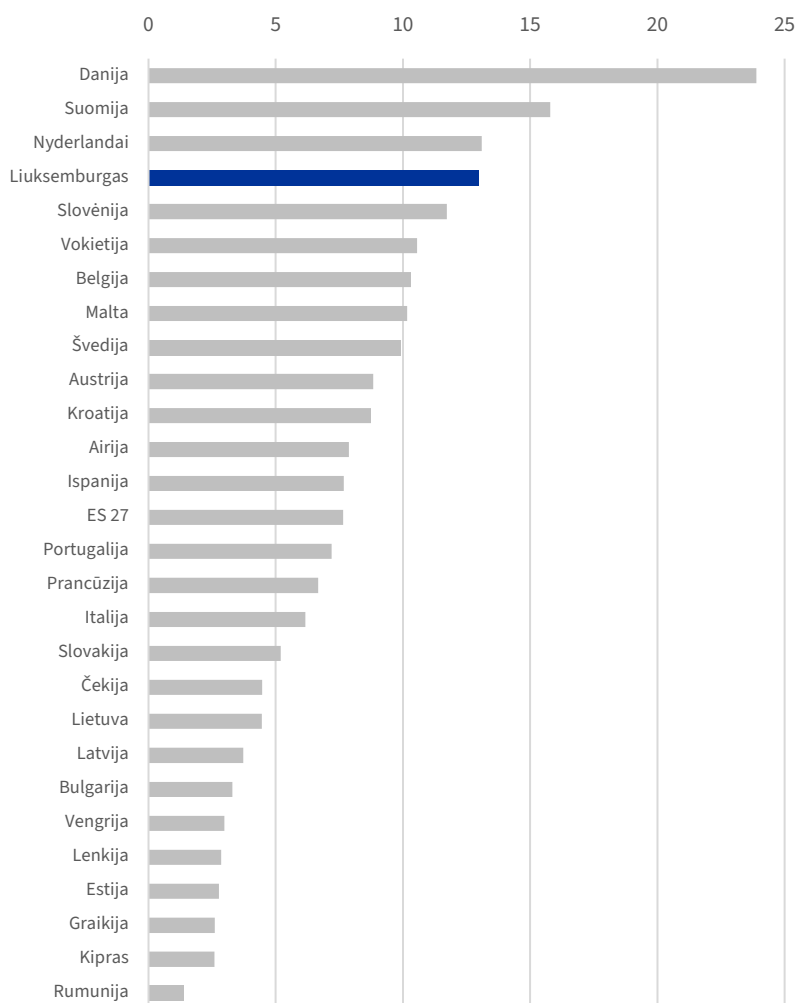
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

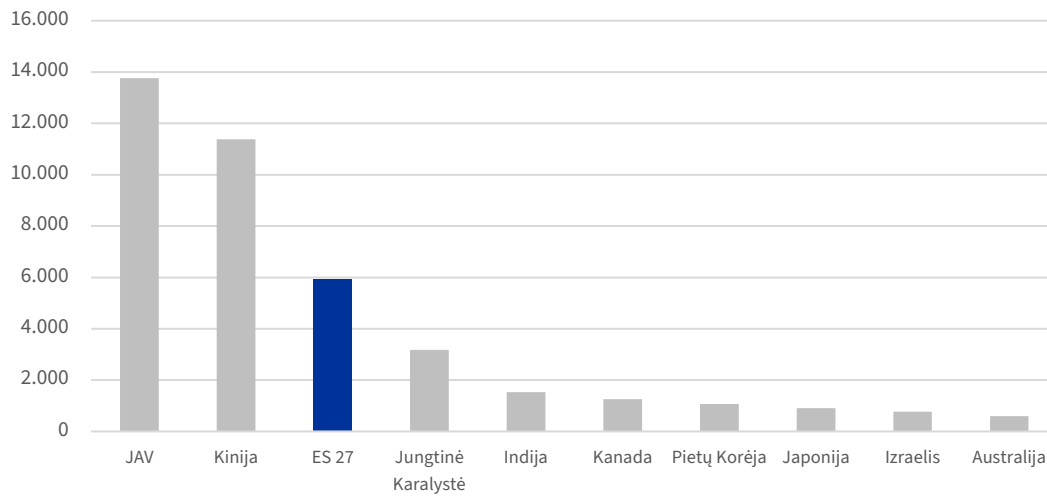
	Europos Sąjunga	Liuksemburgas
Gyventojų skaičius	447 695 350	660 809
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	121 290
Nedarbo lygis	6,1 %	5,2 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	14,5 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	27,9 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

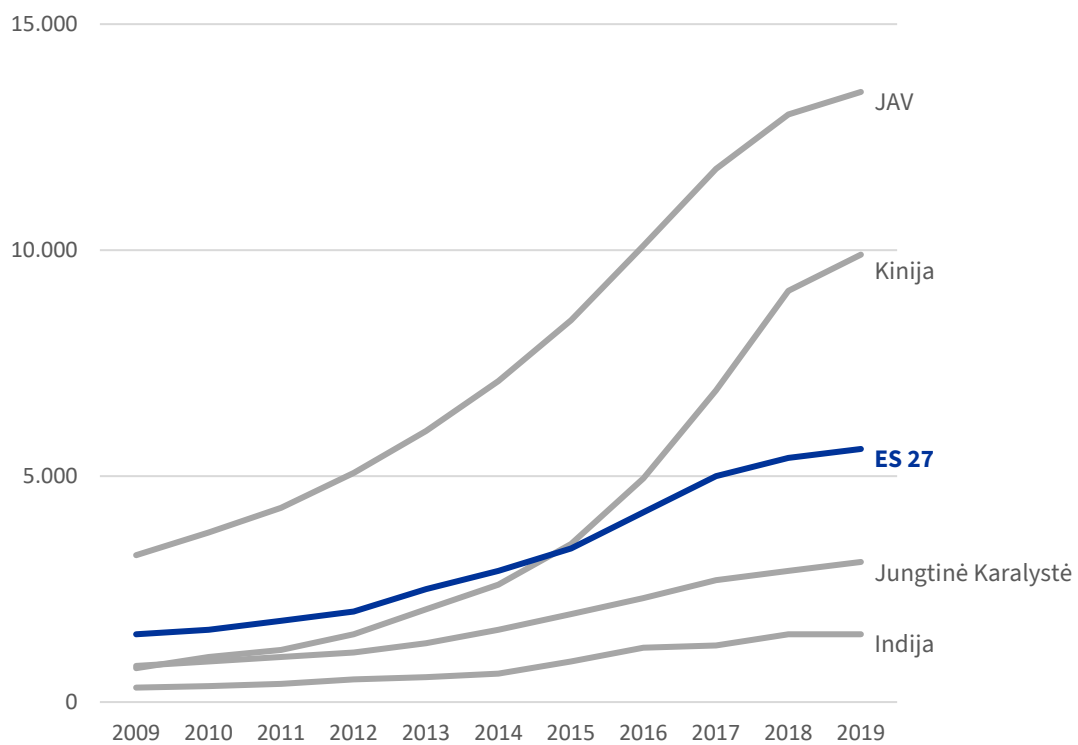

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

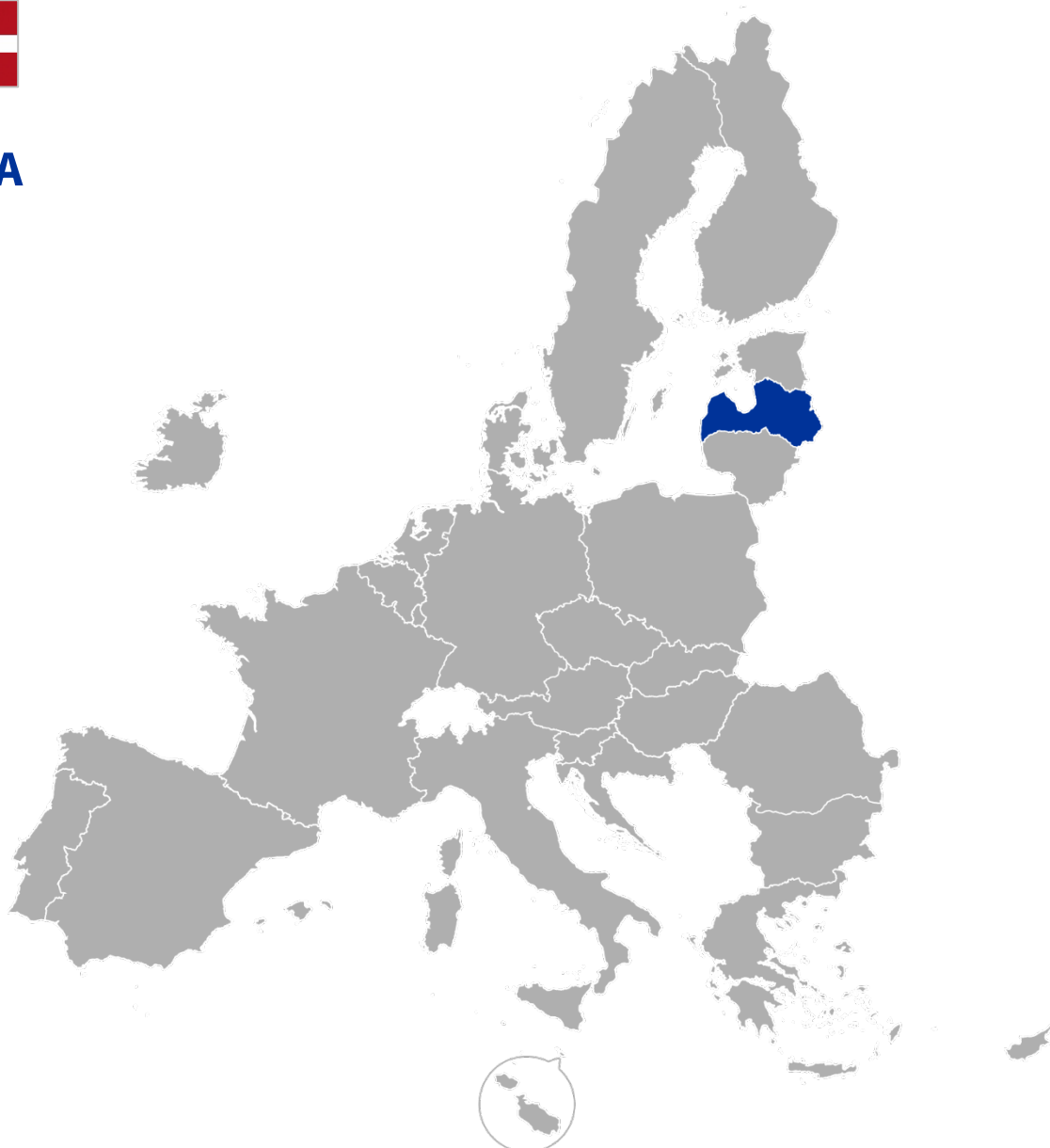
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

LATVIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkē

Šīs dienas Tarybos darbotvarkē iatruktas Komisijas pasiūlymas dēl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dēl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Čekija, Estija, Lietuva ir Vengrija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dēl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dēl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dēl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dēl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistēmų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Esate pasiryžę užtikrinti, kad Latvijoje būtų įgyvendinami skaitmeniniai sprendiniai. Dėl to kyla naujų reikalavimų dėl neskelbtinos informacijos ir skaitmeninės infrastruktūros apsaugos, kurie yra labai svarbūs siekiant išlaikyti gyvybiškai svarbias visuomenės funkcijas.
- Kalbant apie didelės rizikos DI modelių klasifikavimą, pajėgumais grindžiamas požiūris yra tinkamesnis nei Komisijos pasiūlytas paskirtimi grindžiamas požiūris. Jei viena DI sistema vienu atveju bus laikoma keliančia mažą riziką, o kitu – didelę, naudotojams, kūrėjams ir investuotojams tai gali sukelti painiavą ir teisinį netikrumą.
- Siekiant pritraukti reikiamas investicijas į DI, labai svarbu sukurti tinkamą sistemą. Jūsų nuomone, tai turėtų būti sistema, pagal kurią patikimai apsaugomos pagrindinės teisės ir kartu sudaromos sąlygos laisvai ir lanksčiai diegti inovacijas. Jei ES nori konkuruoti su tokiais DI milžiniais kaip JAV ir Kinija, ji turi įrodyti savo kompetenciją. Tokia kompetencija negali augti, jei taikomos pernelyg griežtos taisyklės, kuriomis ribojamas eksperimentavimas ir plėtra. Dėl šių priežasčių jūs norėtumėte pasiūlyti tam tikras nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo didelės rizikos DI sistemoms keliamų reikalavimų sąrašo (žr. II priedą). Jūs manote, kad **būtų geriausia nenustatyti privalomo reikalavimo vykdyti stebėseną po pateikimo rinkai**, nes neaišku, ką ši pareiga konkrečiai reiškia.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Iš esmės jūs pritariate toms šalims, kurios pasisako už tai, kad nebūtų jokių išimčių, įskaitant jūsų kaimynę ir stiprią sąjungininę – Lietuvą. Jūs manote, kad tikslinga remti bendrą Europos DI reglamentavimo sistemą nenustatant bereikalingų išimčių.
- Tačiau po Rusijos invazijos į Ukrainą jūsų šalis ir kitos Baltijos valstybės intensyviai rengiasi galimam Rusijos puolimui prieš Europos Sąjungą. Jūs juk turite bendrą sieną su Rusija, kuriai apsaugoti jūs kasdien imatės veiksmų kartu su NATO pajėgomis.
- Taigi, jūs esate pasirengę aptarti ribotas nukrypti leidžiančias nuostatas, kurios būtų taikomos kariniais ir gynybos tikslais, bet ne nacionaliniam saugumui plačiąja prasme užtikrinti. Nacionalinis saugumas priklauso valstybių narių kompetencijai, todėl kyla pavojus, kad jo visiškai neįtraukus į ES sistemą gali atsirasti reglamentavimo spragų ar reglamentavimas gali tapti fragmentuotu. Minimalus, bazinis ES požiūris gali padėti užtikrinti nuoseklumą (ir aiškumą DI kūrėjams) ir parodyti, kad visoje Sąjungoje laikomasi darnios pozicijos dėl DI, susijusio su nacionaliniu saugumu.
- Jūsų pastabos:

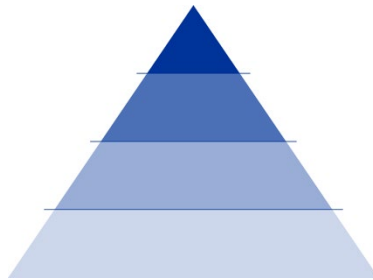
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėsena po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija	pajėgumais grindžiamas	lankstus	išbraukti stebėseną po pateikimo rinkai	karinė sritis / gynyba	
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

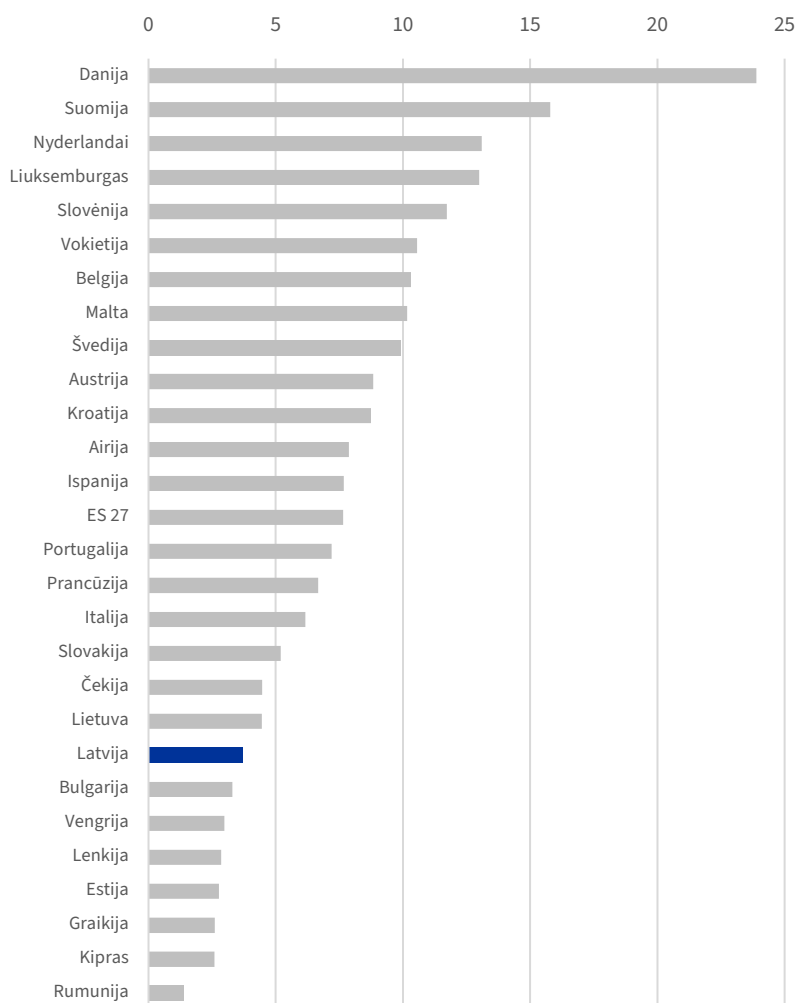
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

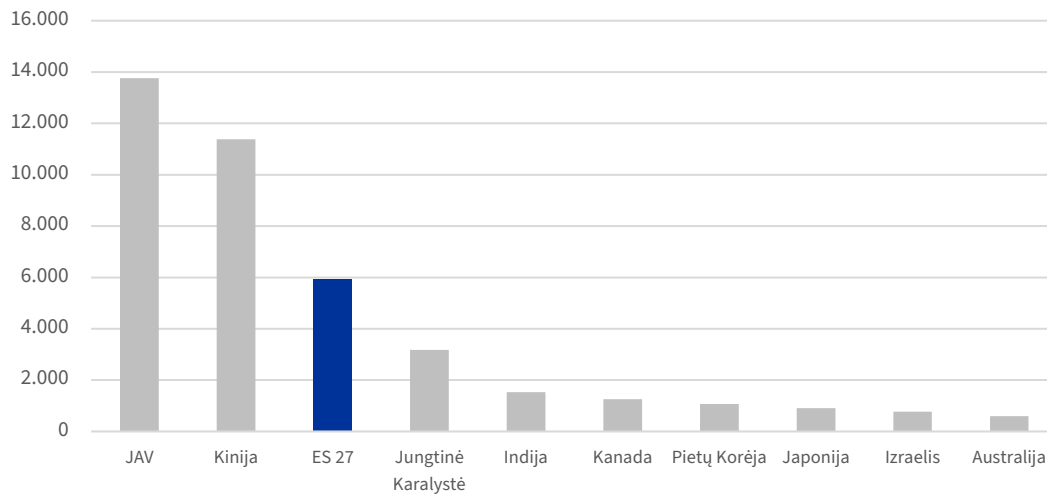
	Europos Sąjunga	Latvija
Gyventojų skaičius	447 695 350	1 883 008
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	20 930
Nedarbo lygis	6,1 %	6,5 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	4,5 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	16,6 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

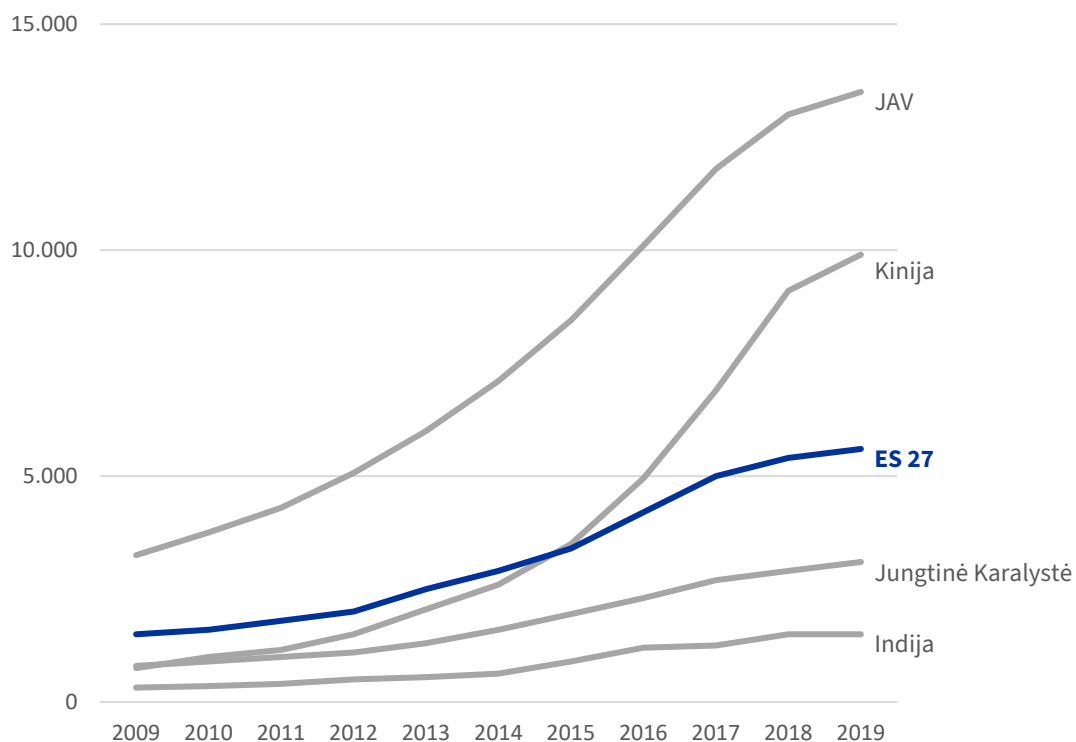

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

MALTA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmauti dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų rundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Bulgarija, Liuksemburgas ir Slovakija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

... lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

... atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Kaip viena iš mažiausių ES narių, kurios gyventojų skaičius siekia tik 550 000, ir salų valstybė, jūsų šalis yra tvirtai pasiryžusi siekti tvaraus ekonomikos augimo. Jūs siekiate pritraukti užsienio investicijas ir kvalifikuotus talentingus specialistus siekdami sukurti solidų DI sektorių, daugiausia dėmesio skirdami medicinai ir ypatingos svarbos infrastruktūrai – sritims, kuriose tikimasi didelės grąžos.
- Jūs pritariate Komisijos pasiūlymui dėl horizontaliosios DI sistemos, ypač jos paskirtimi grindžiamam požiūriui į rizikos valdymą, kurį laikote logišku ir tinkamu, nes reguliavimo institucijoms lengviau įvertinti konkrečius pritaikymo būdus, o ne abstrakčius modelio pajėgumus.
- Šiandien itin svarbu pabrėžti, kad technologiniam kūrybiškumui reikalinga laisvė: inovacijas reikėtų skatinti, o ne slopinti. Siekiant, kad **tai būtų remiama, svarbu skatinti naujų DI modelių bandymus realiomis sąlygomis**, nes apribotoje bandomojoje aplinkoje, nors bandymai joje ir naudingi, dažnai nevisiškai atkartojamos realios sąlygos.
- Mažos valstybės, kaip antai Malta, susiduria su specifiniais iššūkiais: jos turi ribotą specialistų rezervą ir mažiau išteklių brangiems bandymams. Na, o didesnės, daug kapitalo turinčios valstybės gali lengviau susidoroti su tokiais sunkumais. Todėl tvirtai prieštaraujate pernelyg griežtiems bandymų reikalavimams, kurie struktūriškai trukdytų jūsų nacionaliniams DI plėtros užmojams.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje nustatytas reglamentavimas taikomas visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jums tebėra itin svarbu, kad su nacionaliniu saugumu, kariniais reikalais ar gynyba susiję klausimai į DI reglamento taikymo sritį nepatektų. Nacionalinis saugumas nepriklauso ES kompetencijai. Tai nustatyta Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 4 straipsnio 2 dalyje: „Kiekviena valstybė narė išimtinai išlieka atsakinga [...] už savo nacionalinį saugumą.“ Atsižvelgiant į tai, nėra prasmės nustatyti valstybėms narėms apribojimus, kiek tai susiję su DI pritaikymo būdų nacionalinio saugumo srityje reglamentavimu.
- Kita vertus, jūs nematote jokios priežasties, dėl kurios reglamento nereikėtų taikyti startuoliams. Vien tai, kad įmonė yra maža, nereiškia, kad jos technologijos negali padaryti žalos. Be to, jei startuoliams būtų padaryta išimtis, didžiosios įmonės tiesiog galėtų jiems perduoti rizikingus projektus, kad joms nereikėtų laikytis bandymų reikalavimų. Tai būtų pasinaudoti gundanti spraga, ir ES turėtų užtikrinti, kad tam nebūtų galimybių.
- Jūsų pastabos:

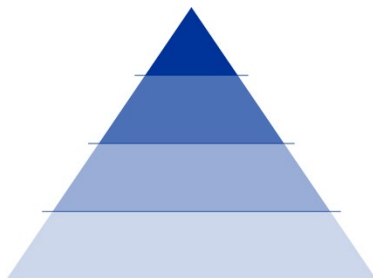
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityje, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta	paskirtimi grindžiamas	lankstus	bandymai realiomis sąlygomis	nacionalinis saugumas	
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

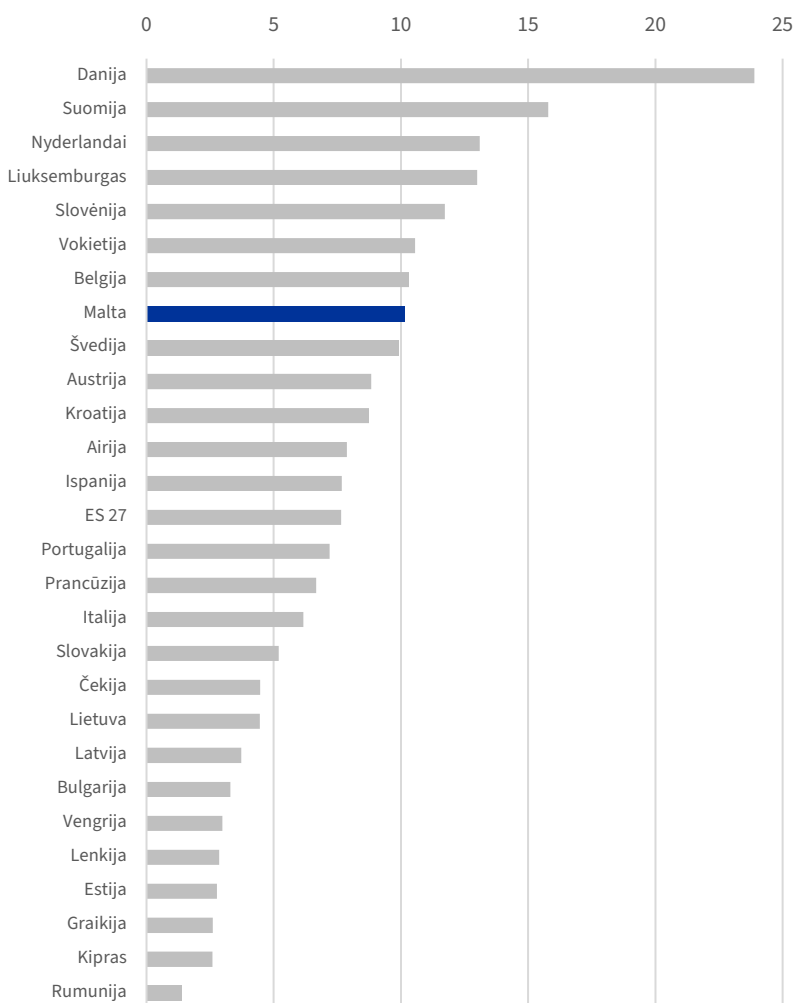
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

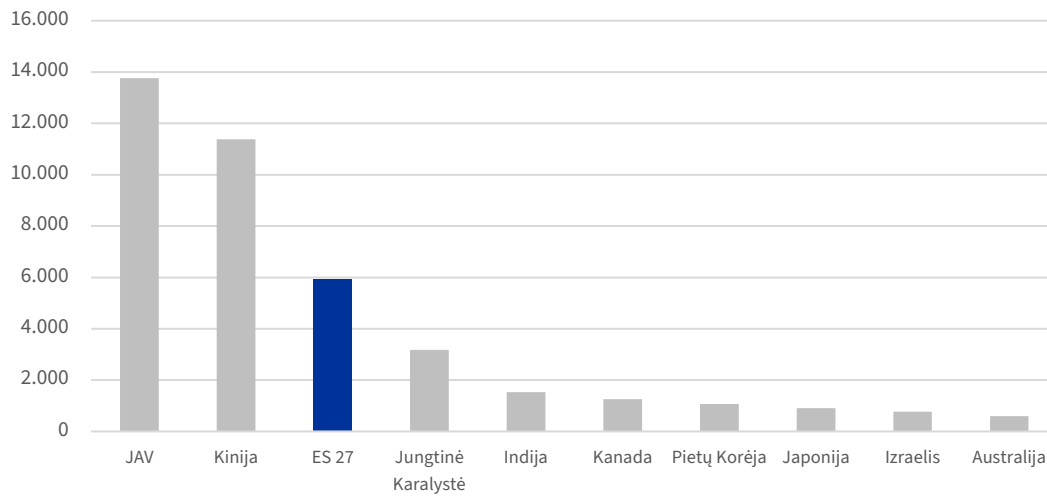
	Europos Sąjunga	Malta
Gyventojų skaičius	447 695 350	542 051
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	37 110
Nedarbo lygis	6,1 %	3,5 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	13,2 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	37 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

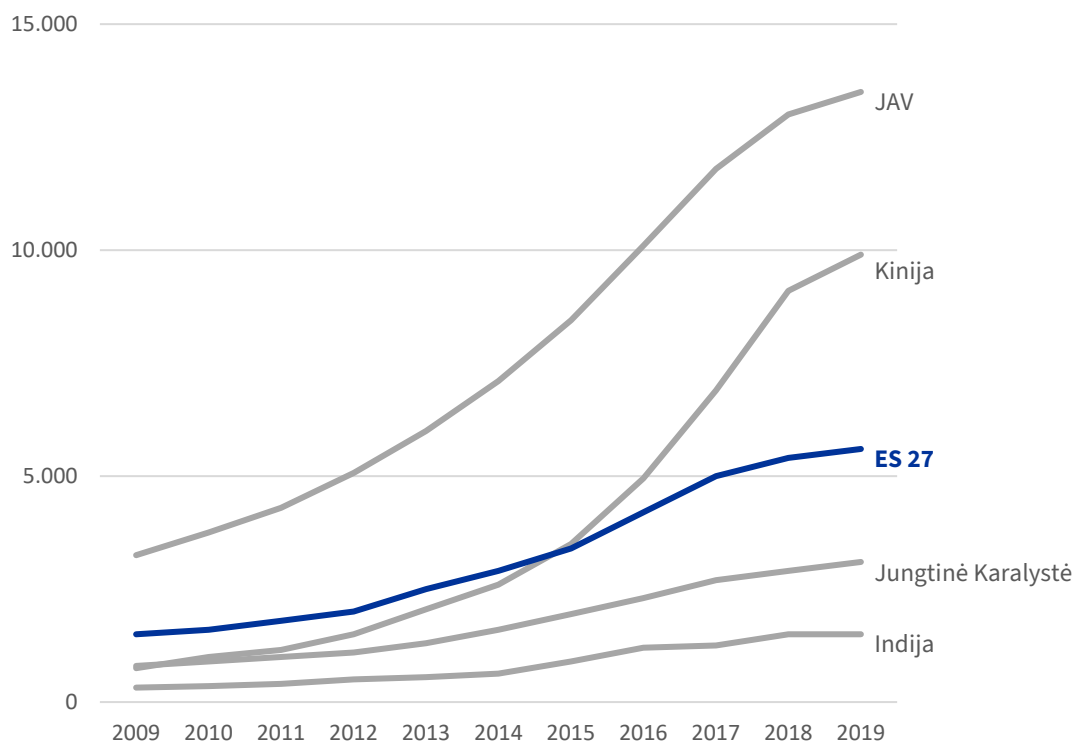

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.

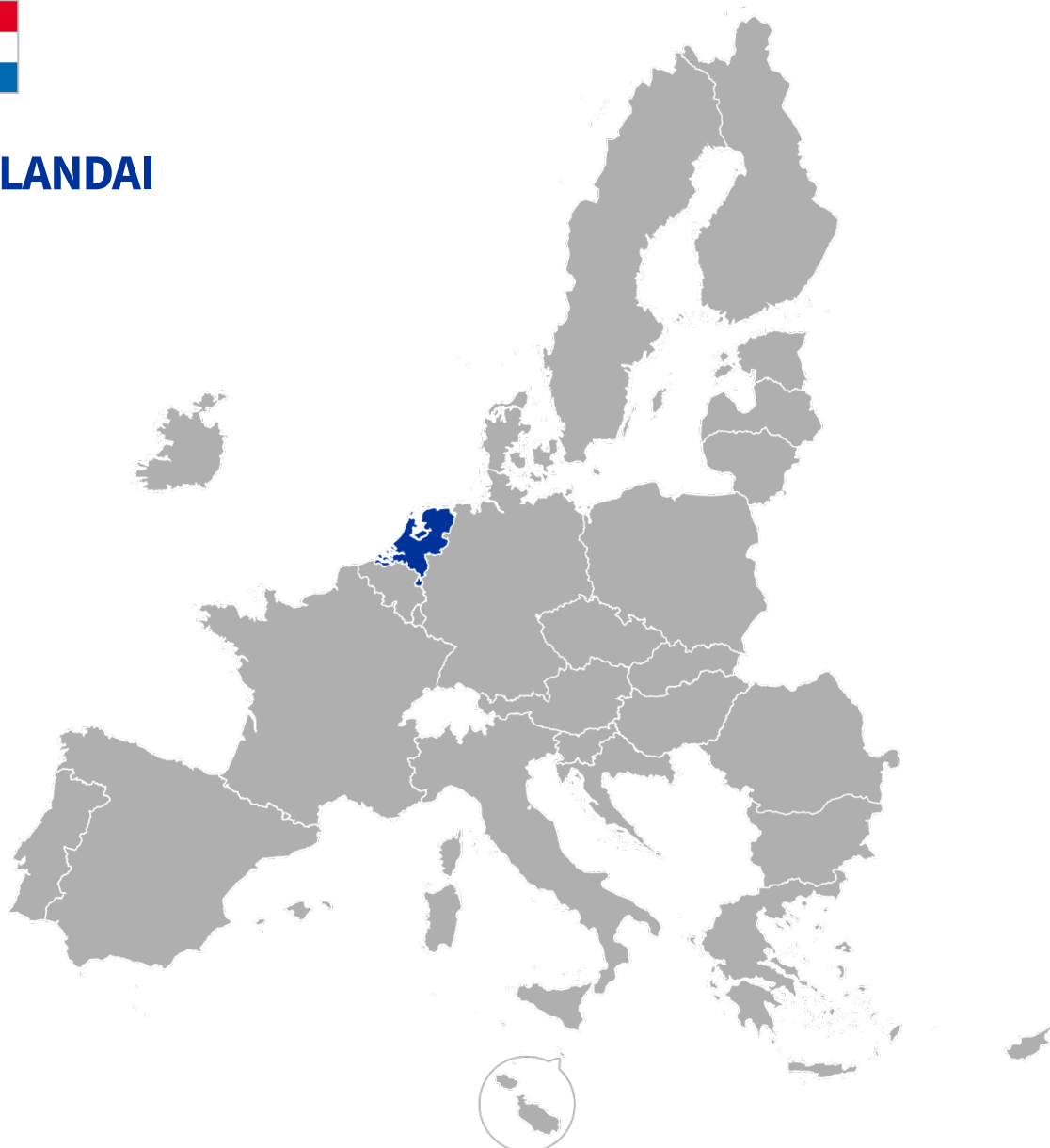
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC- 01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC- 01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

NYDERLANDAI

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

NYDERLANDAI

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Italija, Kroatija ir Slovėnija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narai – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

... lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

... atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Svarbiausias jūsų vyriausybės prioritetas yra išsaugoti nacionalines vertybes ir ekonominę gerovę. TVF duomenimis, DI gali paveikti iki 60 % darbo vietų, dėl to darbo vietų sumažėtų, o DI srityje kvalifikuotų darbuotojų poreikis išaugtų.
- Nekontroliuojamas nedarbas keltų didelę grėsmę Nyderlandų ekonomikai, todėl tvirtai remiate atsargumo principu grindžiamą bandymų sistemą siekiant užtikrinti, kad didelės rizikos technologijos nepatirtų nesėkmės ir nesutrikdytų ištisų sektorių.
- Jūs taip pat pasisakote už didesnę visos Nyderlandų visuomenės sąžiningumą DI srityje, kad žmonės galėtų atpažinti šališkumą ar manipuliavimą ir aklaai nepasitiktų automatizuotomis sistemomis. Pajėgumais grindžiamas požiūris yra tinkamesnis siekiant šio tikslo, nes pagal jį daugiausia dėmesio skiriama faktinei netinkamo panaudojimo ir manipuliavimo rizikai: tam tikrais pajėgumais, pavyzdžiui, veido atpažinimo funkcija, neatsižvelgiant į kontekstą, natūraliai gali būti piktnaudžiaujama arba gali nepavykti atlikti užduoties.
- Taikant pajėgumais grindžiamą sistemą, išvengiama nepakankamo tokių technologijų reglamentavimo vien dėl to, kad jos naudojamos mažos rizikos sektoriuose. Pavyzdžiui, mažmeninė DI sistema, naudojama klientų judėjimui sekti, jų elgesiui prognozuoti ir naudojanti veido atpažinimą, kad atitinkamai pritaikytų pardavimo skatinimo akcijas arba pažymėtų „didelės vertės“ klientus, taikant sektorialinį modelį gali likti nepatikrinta. Tačiau pagrindiniai pajėgumai kelia didelį susirūpinimą dėl privatumo, profiliavimo ir diskriminacijos.

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Nors pritariate atsargumo principu grindžiamai bandymų sistemai pagal 1 straipsnį, pirmenybę teikiate išimtimis nacionalinio saugumo tikslais. Nacionalinis saugumas nepriklauso ES kompetencijai. Tai nustatyta Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 4 straipsnio 2 dalyje: „Kiekviena valstybė narė išimtinai išlieka atsakinga [...] už savo nacionalinį saugumą.“ Atsižvelgiant į tai, nėra prasmės nustatyti valstybėms narėms apribojimus, kiek tai susiję su DI pritaikymo būdų nacionalinio saugumo srityje reglamentavimu.
- Kita vertus, jūs nematote jokios priežasties, dėl kurios reglamento nereikėtų taikyti startuoliams. Vien tai, kad įmonė yra maža, nereiškia, kad jos technologijos negali padaryti žalos. Be to, jei startuoliams būtų padaryta išimtis, didžiosios įmonės tiesiog galėtų jiems perduoti rizikingus projektus, kad joms nereikėtų laikytis bandymų reikalavimų. Tai būtų pasinaudoti gundanti spraga, ir ES turėtų užtikrinti, kad tam nebūtų galimybių.
- Jūsų pastabos:

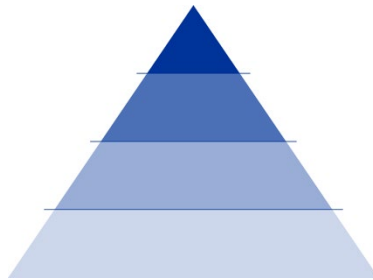
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai	pajėgumais grindžiamas	atsargus		nacionalinis saugumas	
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

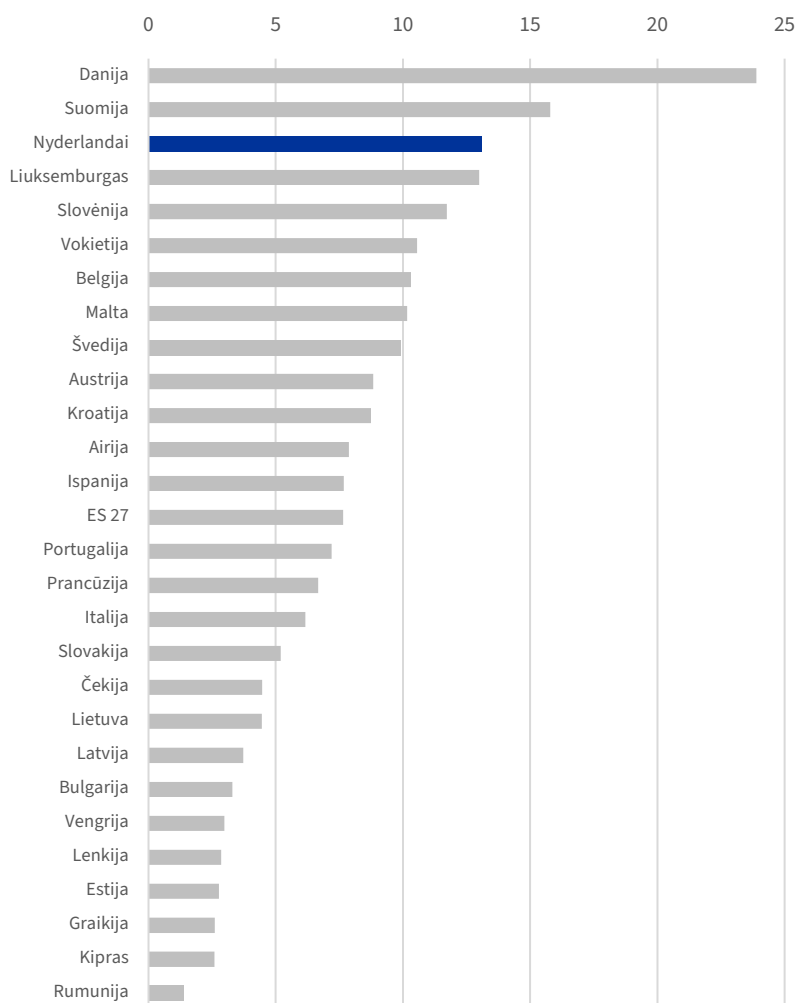
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

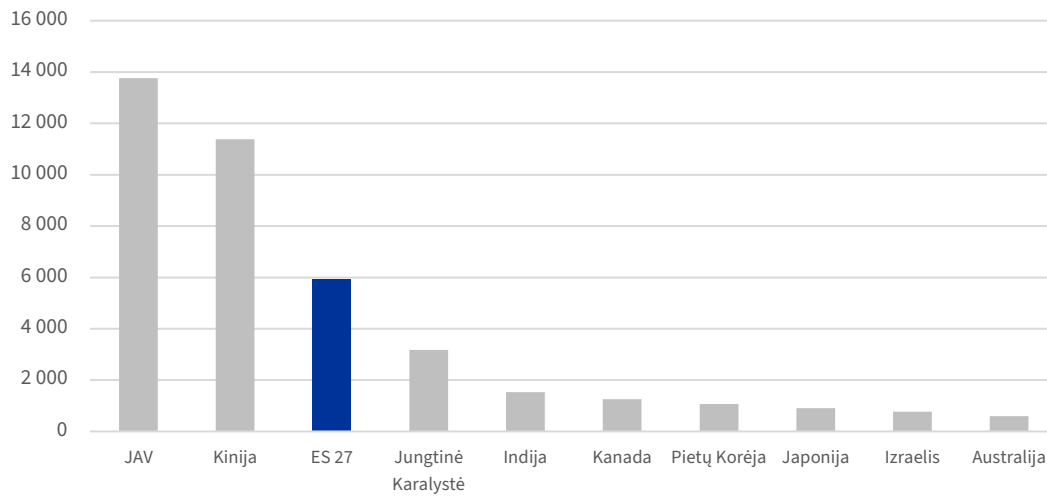
	Europos Sąjunga	Nyderlandai
Gyventojų skaičius	447 695 350	17 811 291
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	59 720
Nedarbo lygis	6,1 %	3,6 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	14,1 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	54,5 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

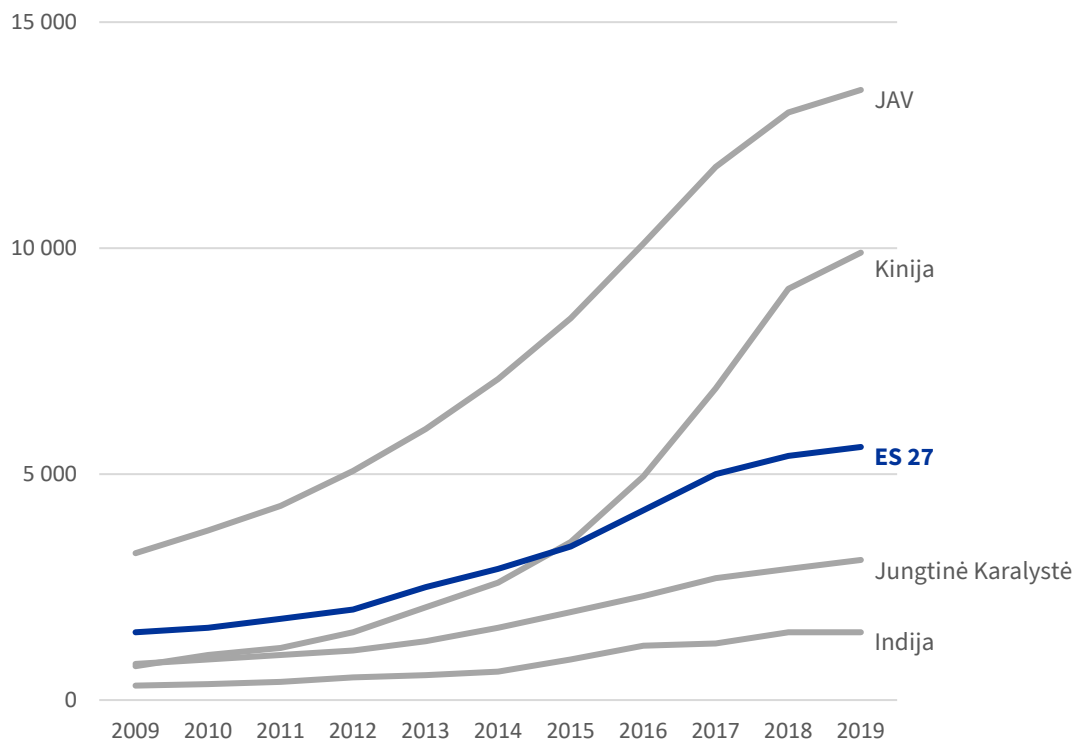

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.

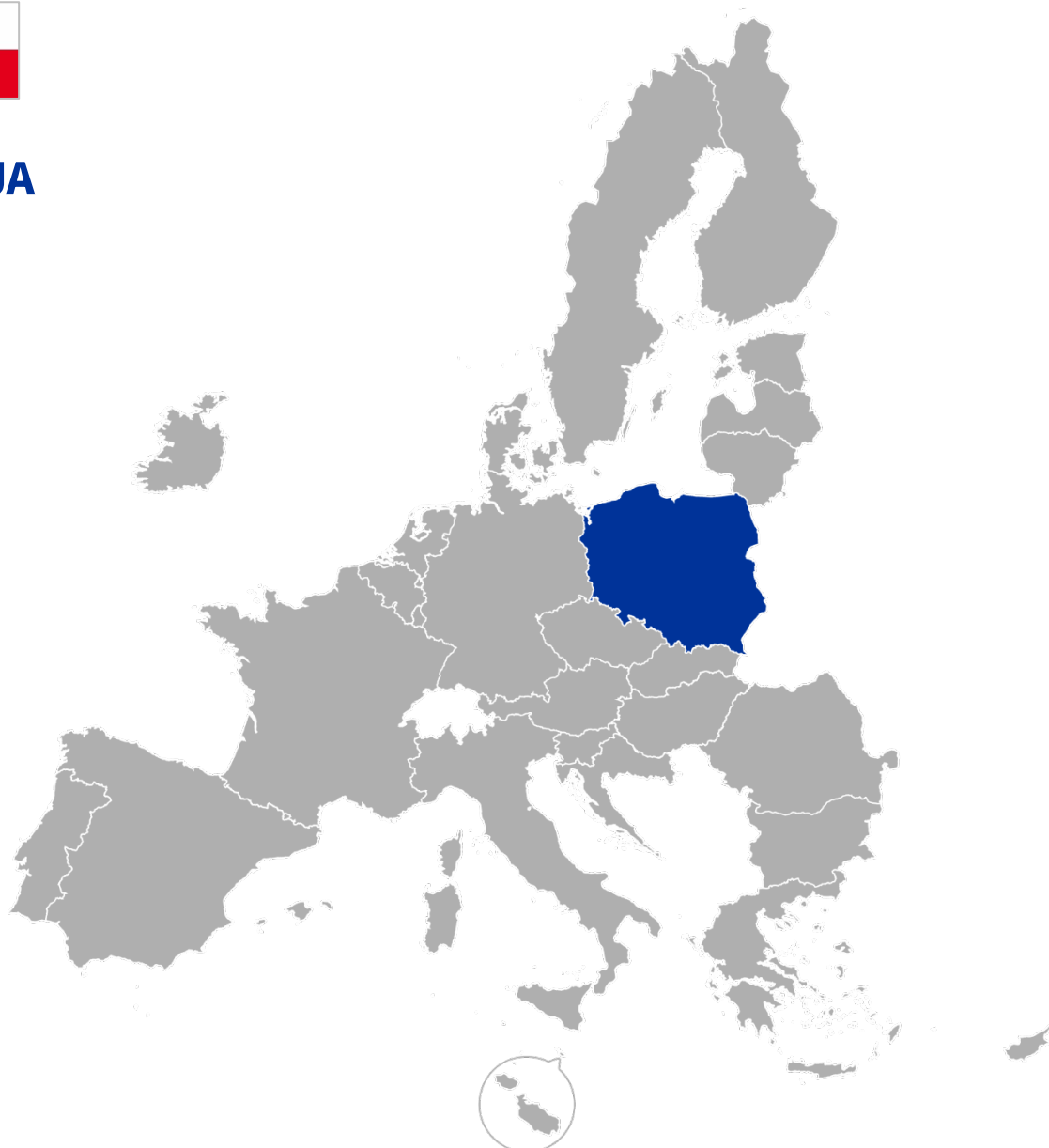
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC- 01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC- 01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

LENKIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

LENKIJA

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Austrija, Danija, Prancūzija ir Rumunija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Šiuo metu Lenkijoje yra nedaug pasaulinio masto technologijų gigantų, todėl DI yra puiki galimybė mažosioms ir vidutinėms įmonėms augti. Pagrindiniai jūsų ekonomikos sektoriai yra energetika, pramonė, žemės ūkis ir logistika, taigi, DI diegimas jai būtų labai naudingas.
- Pritariate paskirtimi grindžiamam požiūriui, kuriuo sukuriamos aiškos paskatos: mažos rizikos sektoriams suteikiama daugiau lankstumo imtis inovacijų, o didelės rizikos sektoriai turi laikytis griežtų ES standartų. Tai sustiprins pasitikėjimą Europoje sukurtu DI, kuris pasauliniu mastu bus žinomas dėl savo kokybės ir saugumo.
- Pripažįstate, kad DI gali lemti šališkumą bei diskriminaciją ir kelti riziką privatumui, nes nė vienas duomenų rinkinys nėra visiškai neutralus. Bandymų atžvilgiu laikantis atsargumo principo užtikrinama, kad griežtesnės taisyklės būtų taikomos ten, kur žala yra labiausiai tikėtina. Tai padėtų išvengti rimto poveikio ir apsaugoti pagrindines teises.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Pasisakote už tai, kad DI reglamentas nebūtų taikomas karinėje ir gynybos srityse, ir pabrėžiate, kad pernelyg didelis reglamentavimas šioje srityje gali trukdyti sparčiai diegti DI technologijas konfliktų zonose arba reaguojant į krizes. Atsižvelgiant į tebesitęsiantį regioninį nestabilumą, labai svarbu galėti tokias technologijas naudoti lanksčiai.
- Lenkija, kaip šalis, turinti bendrą sieną su Rusija, Ukraina ir Baltarusija, yra labai susirūpinusi dėl savo šalies ir piliečių saugumo. Be to, prie sienos su Baltarusija Lenkija susiduria su dideliais iššūkiais, susijusiais su padidėjusio pabėgėlių judėjimo valdymu.
- Atsižvelgdama į šį spaudimą, Lenkija siekia, kad kitos ES valstybės narės geriau suprastų jos išskirtinius geopolitinius ir saugumo iššūkius ir į juos atsižvelgtų.
- Jūsų pastabos:

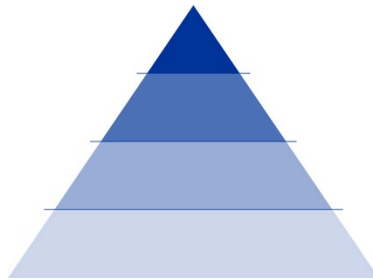
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėsena po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

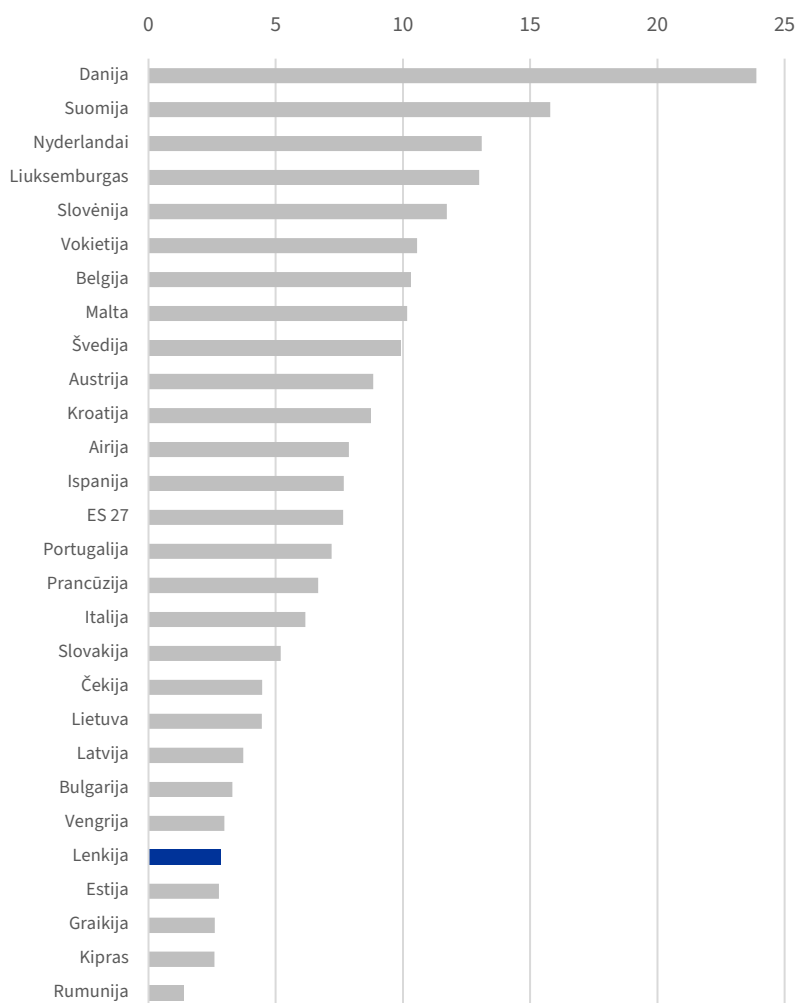
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

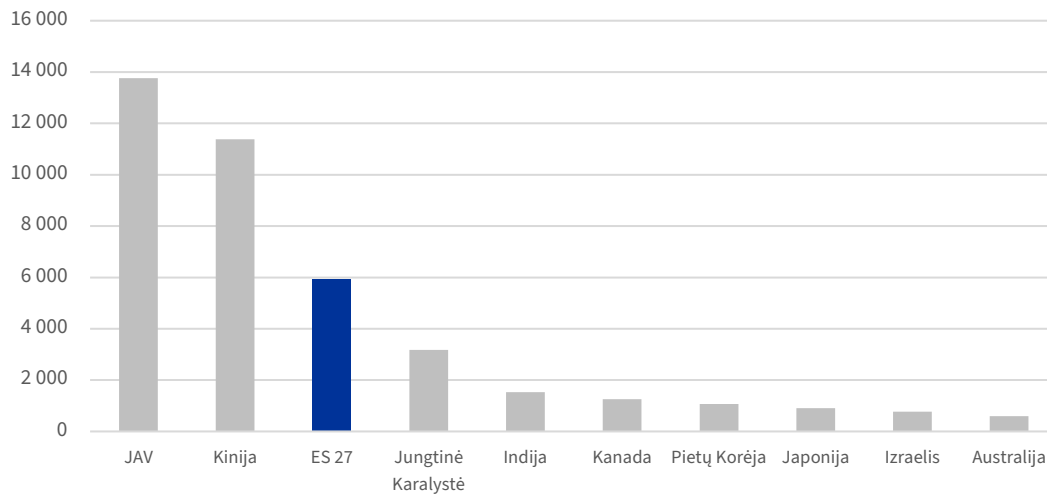
	Europos Sąjunga	Lenkija
Gyventojų skaičius	447 695 350	36 753 736
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	19 980
Nedarbo lygis	6,1 %	2,8 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	3,7 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	20,1 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

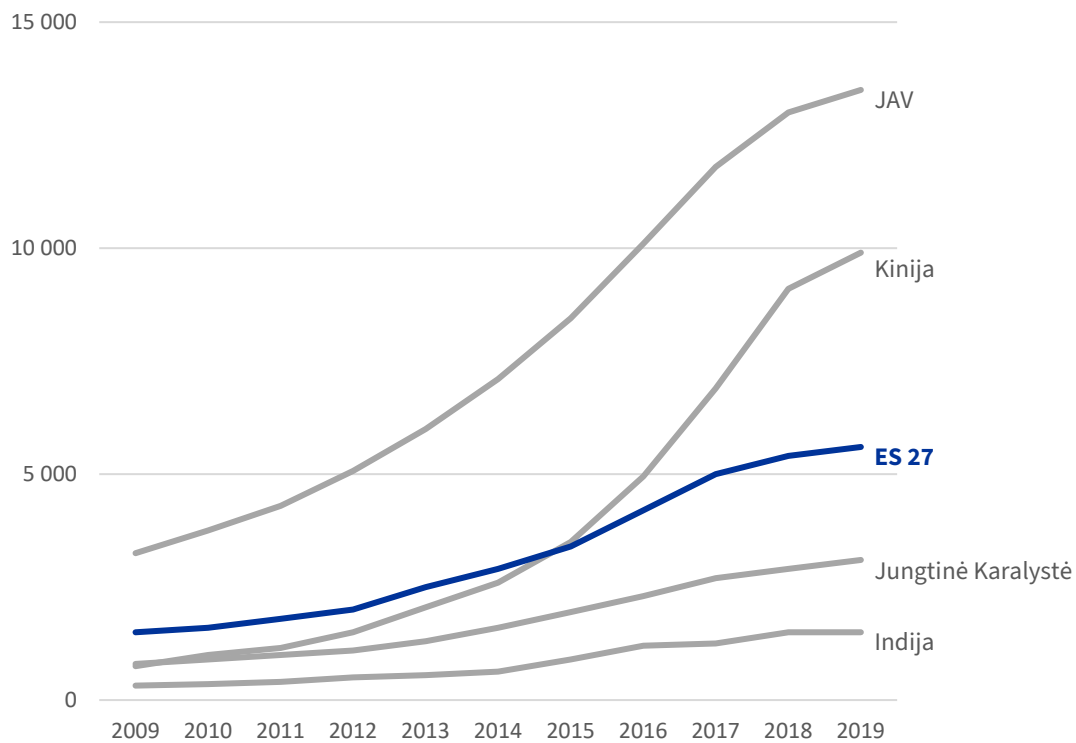

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.

© Europos Sąjunga, 2025

Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print ISBN 978-92-850-0522-1
PDF ISBN 978-92-850-0521-4

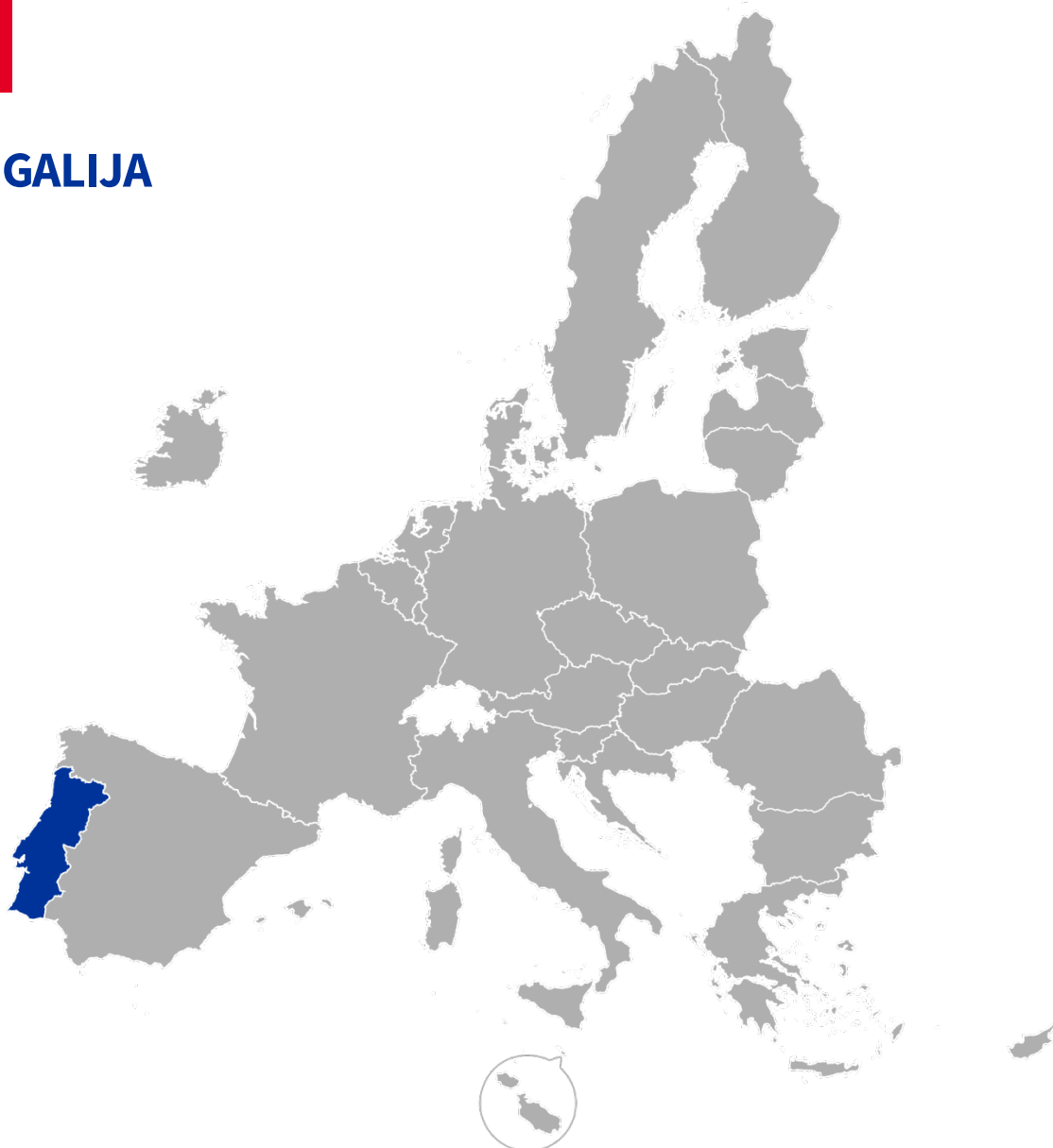
doi: 10.2860/7469027
doi: 10.2860/6061015

QC-01-25-006-LT-C
QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

PORTUGALIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

PORTUGALIJA

Darbotvarkė

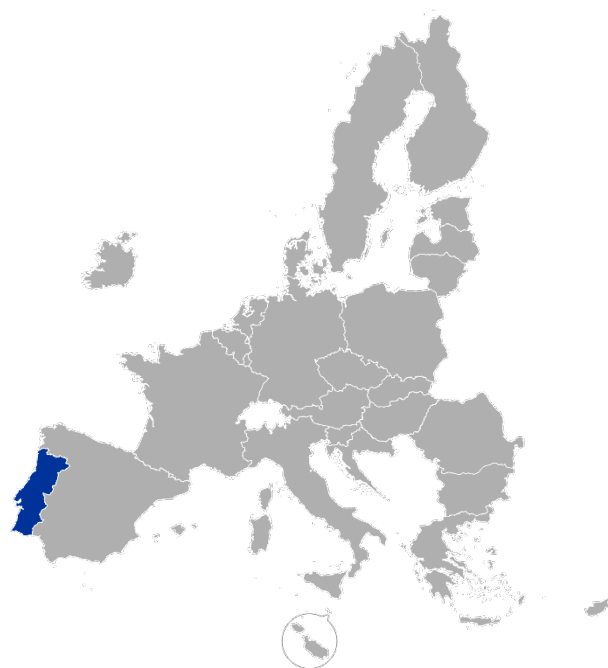
Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Airija, Suomija ir Švedija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultatai.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narei – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Portugalija yra labai patraukli vieta tarptautinėms aukštųjų technologijų įmonėms, visų pirma dėl jos darbuotojų techninių įgūdžių. Vienas iš pavyzdžių – bendrovė „Tekever“, kurianti DI modelius, skirtus autonominiam bepiločių orlaivių stebėjimui tiek komercinėje, tiek karinėje srityje. Komerciniais tikslais tie bepiločiai orlaiviai naudojami vamzdynamics stebėti, ieškant nuotėkio ar sabotažo ženklų, taip apsaugant ypatingos svarbos infrastruktūrą. Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA) taip pat naudoja „Tekever“ sistemas, padėdama vykdyti pakrančių apsaugos operacijas ir prisidėdama prie aplinkos apsaugos pastangų.
- Jūs pirmenybę teikiate paskirtimi grindžiamam požiūriui, tačiau bijote, kad neaiškiai apibūdinus sektorius ES DI aktas bus silpnas ir painus. Norėtumėte, kad būtų tiksliau apibūdinta „ypatingos svarbos infrastruktūra“, pavyzdžiui, kad būtų aiškiai nurodyta, jog ši sąvoka apima elektros energijos gamybos, telekomunikacijų, vandens tiekimo, žemės ūkio, šildymo ir transporto infrastruktūrą.
- Bijote, kad dėl atsargumo principu grindžiamos bandymų sistemos padidėtų DI kūrėjams tenkanti finansinė ir administracinė našta.
- Tikitės, kad šiandien pavyks susitarti dėl galutinio ES DI akto teksto, kuris bus patikimo DI plėtojimo Europoje orientyras, tačiau griežtai nepritariate jame numatytai peržiūrai, kurią reikėtų atlikti po kelerių metų, nes tai pakenktų investuotojų pasitikėjimui. Jei liktų neaiškumų, **būtų atsakingiau atidėti balsavimą nei iš anksto planuoti perrašyti taisykles.**

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Nors jūs pritariate lanksčioms taisyklėms dėl 1 straipsnio, visgi manote, kad aiškos taisyklės turėtų būti taikomos visiems sektoriams, įskaitant nacionalinį saugumą ir žvalgybą. Jei jiems bus taikoma išimtis, atsiras teisinių spragų ir padidės rizika, kad bus nesuvaldytas neetiškas ar žalingas DI taikymas.
- Kalba neina apie DI blokavimą nacionalinio saugumo srityje, bet siekiama užtikrinti, kad DI būtų kuriamas atsakingai, siekiant išvengti bet kokio šališkumo ar diskriminacijos.
- Vienintelė išimtis, kuriai esate pasirengę pritarti, yra atvirojo kodo modeliai: šie modeliai kuriami skaidriai, todėl sparčiai skatina inovacijas. Kūrėjai eksperimentuoja ir mokosi kartu, dalydamiesi žiniomis, kad pagerintų priemones. Atvirojo kodo DI dažnai yra lengviau patikrinti ir audituoti nei nuosavybinius modelius, o tai atitinka šio akto tikslus.
- Jūsų pastabos:

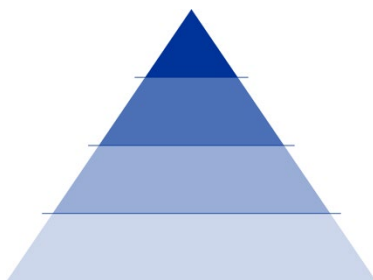
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityje, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniam ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija	paskirtimi grindžiamas	lankstus	atidėti balsavimą	atvirojo kodo	
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

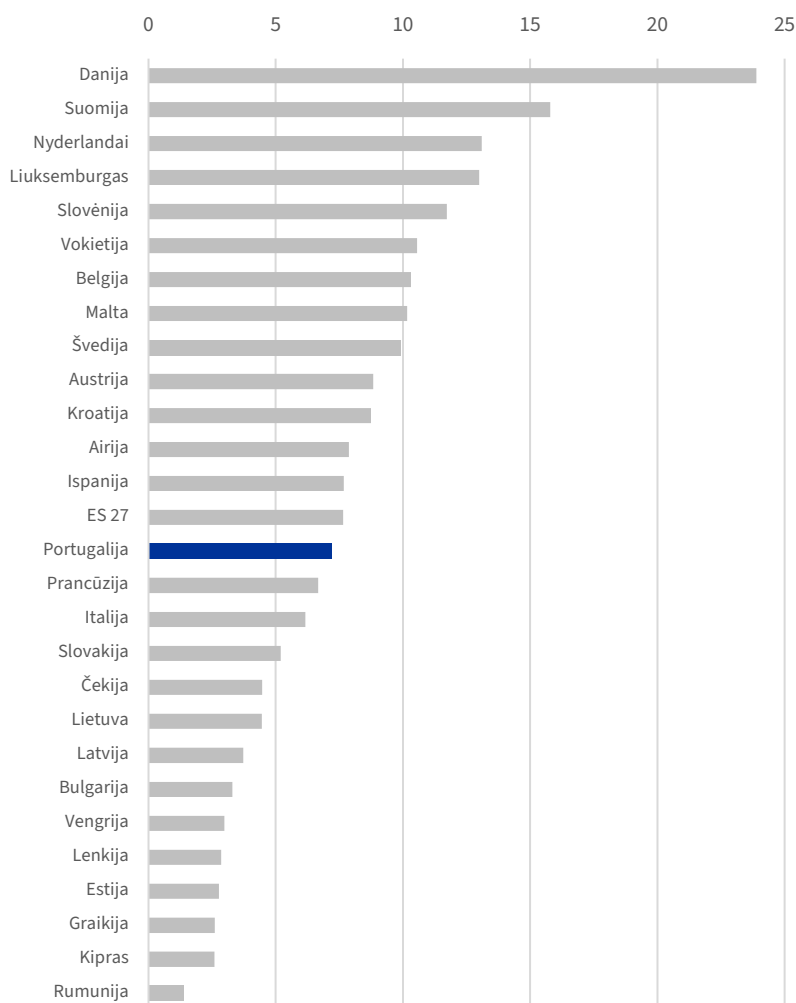
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

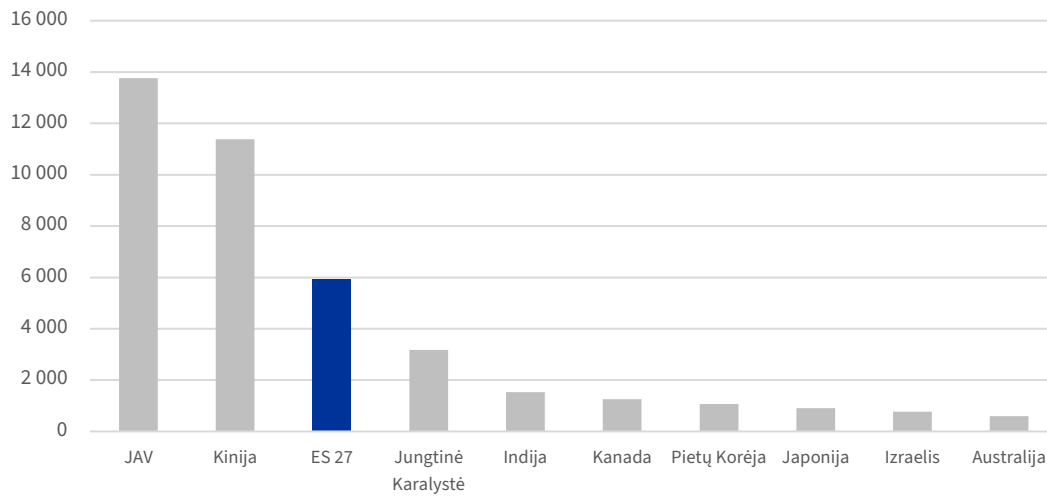
	Europos Sąjunga	Portugalija
Gyventojų skaičius	447 695 350	10 516 621
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	25 330
Nedarbo lygis	6,1 %	6,5 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	7,9 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	29,9 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

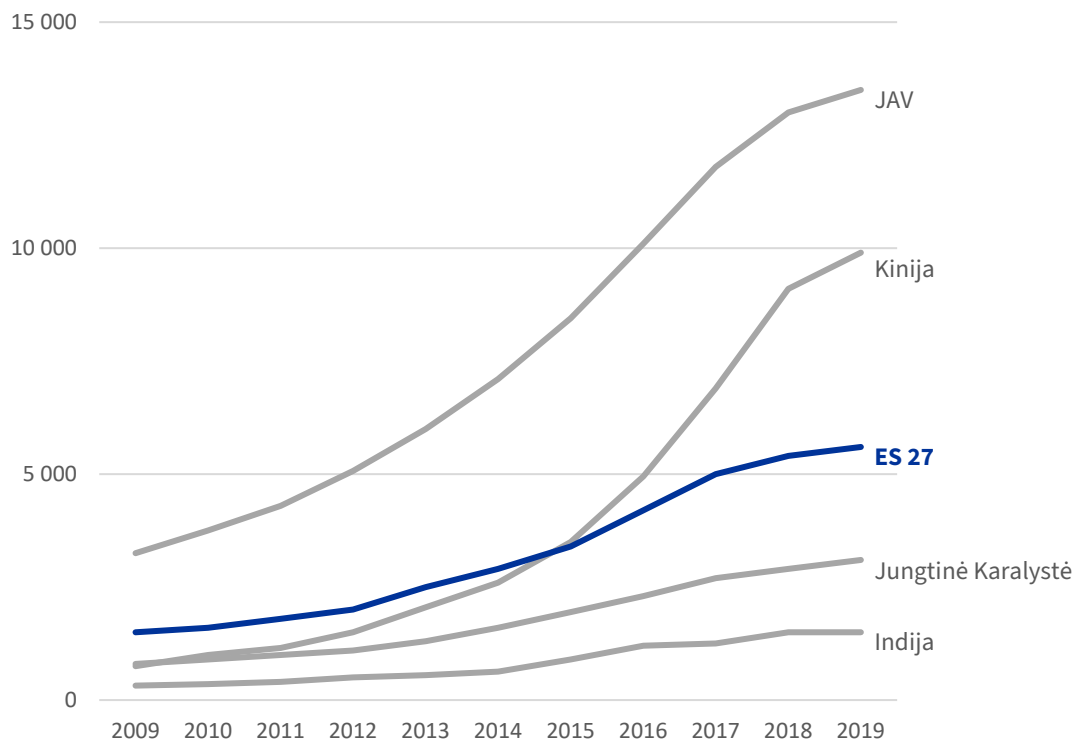

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.

© Europos Sąjunga, 2025

Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print ISBN 978-92-850-0522-1
PDF ISBN 978-92-850-0521-4

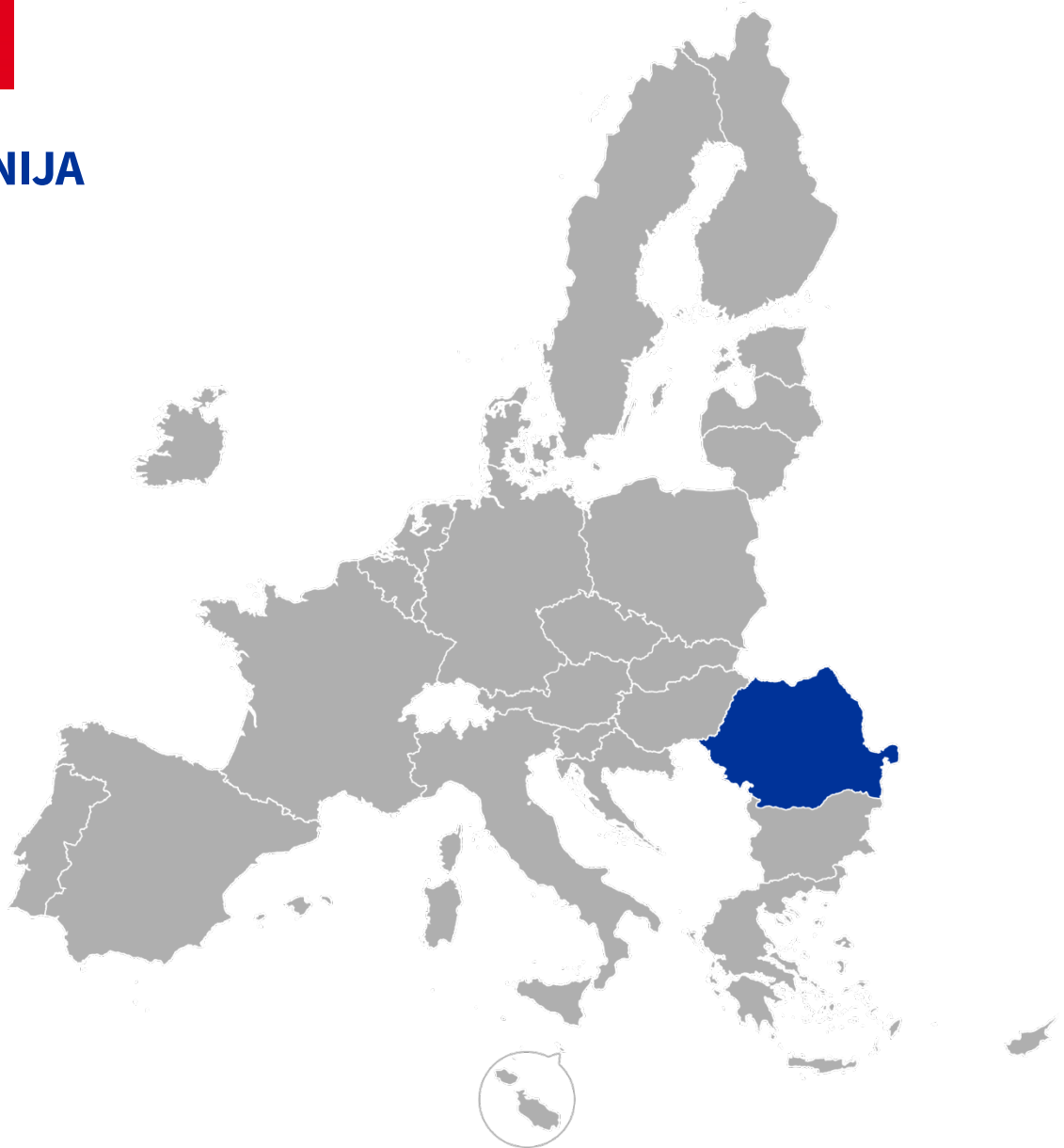
doi: 10.2860/7469027
doi: 10.2860/6061015

QC-01-25-006-LT-C
QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

RUMUNIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Austrija, Danija, Lenkija ir Prancūzija, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narai – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų tikslas – pagerinti Rumunijos piliečių gyvenimą ir užtikrinti, kad DI plėtra visuomenei darytų kuo didesnį teigiamą poveikį.
- Žemės ūkis yra svarbus sektorius, kuriame DI gali gerokai sustiprinti jūsų šalies ekonomiką, todėl remiate vietos DI plėtrą siekiant šio tikslo. Pritariate sektoriniam požiūriui, pagal kurį tokiems gyvybiškai svarbiems sektoriams kaip žemės ūkis nebūtų taikomos griežtesnės taisyklės, o griežtesni protokolai būtų taikomi jautresnėse srityse.
- Tačiau reikalavimai, taikomi didelės rizikos DI kūrimui, turi išlikti proporcingi, užtikrinant, kad sistema suteiktų teisinį tikrumą, tačiau neužkrautų įmonėms ir vartotojams bereikalingos naštos ar išlaidų. Todėl pritariate tam, kad DI kūrėjams būtų taikomos tam tikros nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo reikalavimų.
- Pabrėžiate DI sistemas, kuri būtų naudinga visoms, o ne tik turtingosioms ES valstybėms narėms, tokioms kaip Vokietija ar Prancūzija, svarbą. Jei šiandienos diskusijos nepavyktų ir kompromisas nebūtų pasiektas, esate pasirengę pritarti pajėgumais grindžiamam požiūriui. Tačiau tokiu atveju siekiate, kad būtų aiškiai nurodyta, jog žemės ūkis yra mažos rizikos sektorius, ir kad šiame sektoriuje nebūtų taikomi griežti bandymų reikalavimai.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Nors žemės ūkis yra tas sektorius, kuriame jūs tikėtės didžiausios DI naudos, taip pat manote, kad DI turėtų būti labai naudingas ir teisėsaugos srityje. Tačiau jums susirūpinimą kelia tai, kad nustačius teisėsaugos institucijoms taikytinus bandymų reikalavimus, kad ir kokie jie būtų nedideli, gali kilti rizika, kad ES reguliavimo institucijos galės prieiti prie neskelbtinų algoritmų arba operacijų duomenų. Tai savo ruožtu gali lemti informacijos nutekinimą ir pakenkti vykdomiems tyrimams.
- Todėl pasisakote už tai, kad reglamentas nebūtų taikomas nacionalinio saugumo srityje, ir pabrėžiate, kad policija ir nacionalinio saugumo agentūros, kovodamos su nusikalstamumu ir terorizmu, turi turėti galimybę veikti greitai ir lanksčiai.
- Jei jūsų prašymo, šiandien padiskutavus, visapusiškai patenkinti neįmanoma, esate pasirengę siekti kompromiso, kad reglamentas galėtų būti peržiūrėtas ir galbūt persvarstytas po dvejų metų.
- Jūsų pastabos:

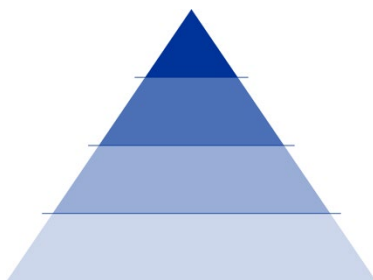
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityje, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėsena po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija	paskirtimi grindžiamas	lankstus		nacionalinis saugumas	
Slovakija					
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

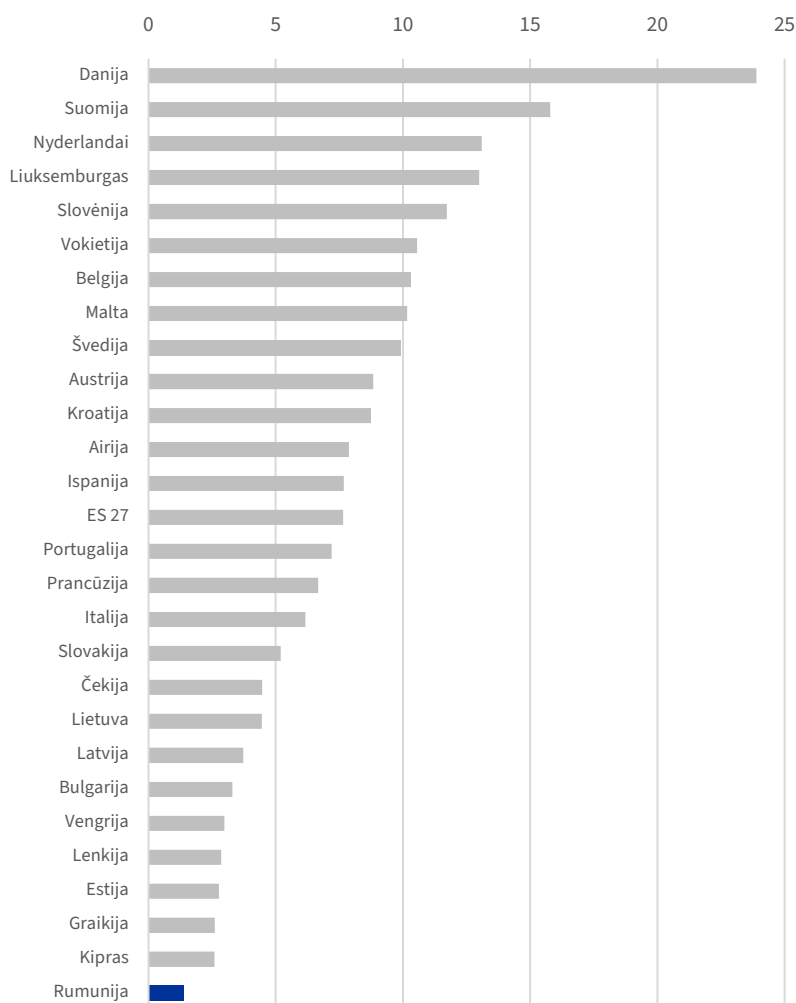
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

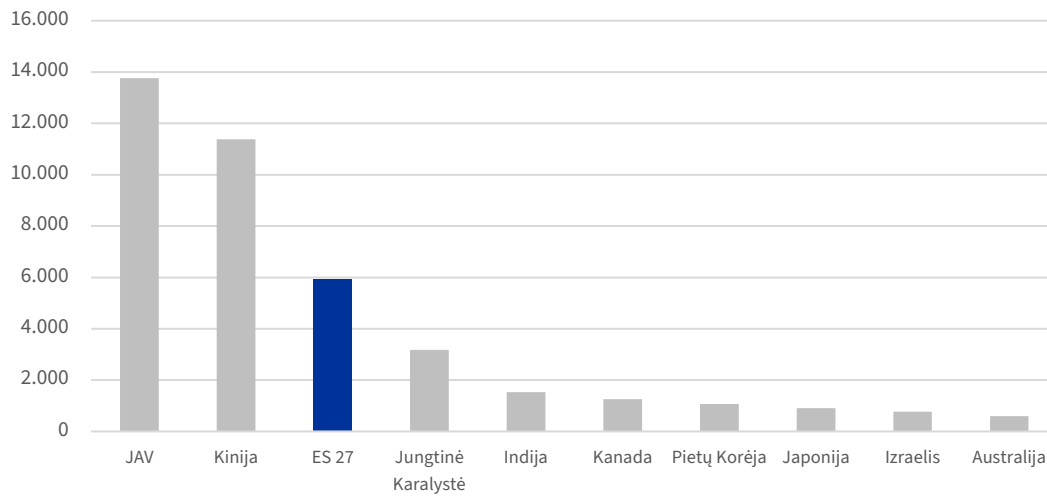
	Europos Sąjunga	Rumunija
Gyventojų skaičius	447 695 350	19 054 548
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	17 010
Nedarbo lygis	6,1 %	5,6 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	1,5 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	9 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

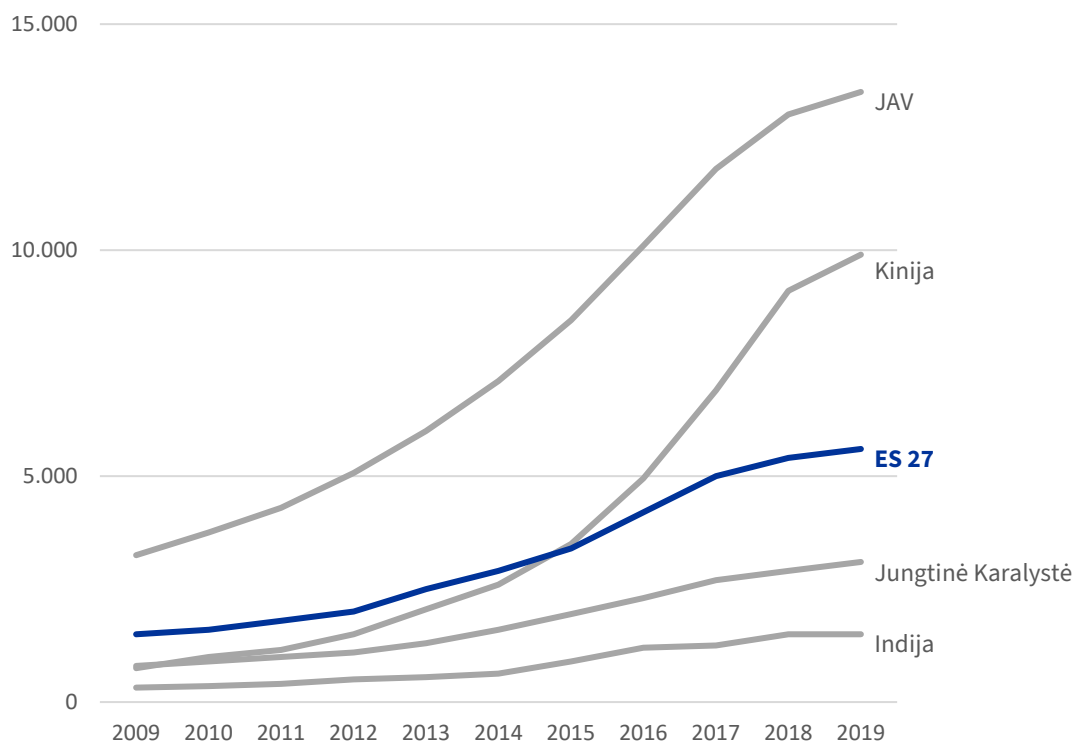

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

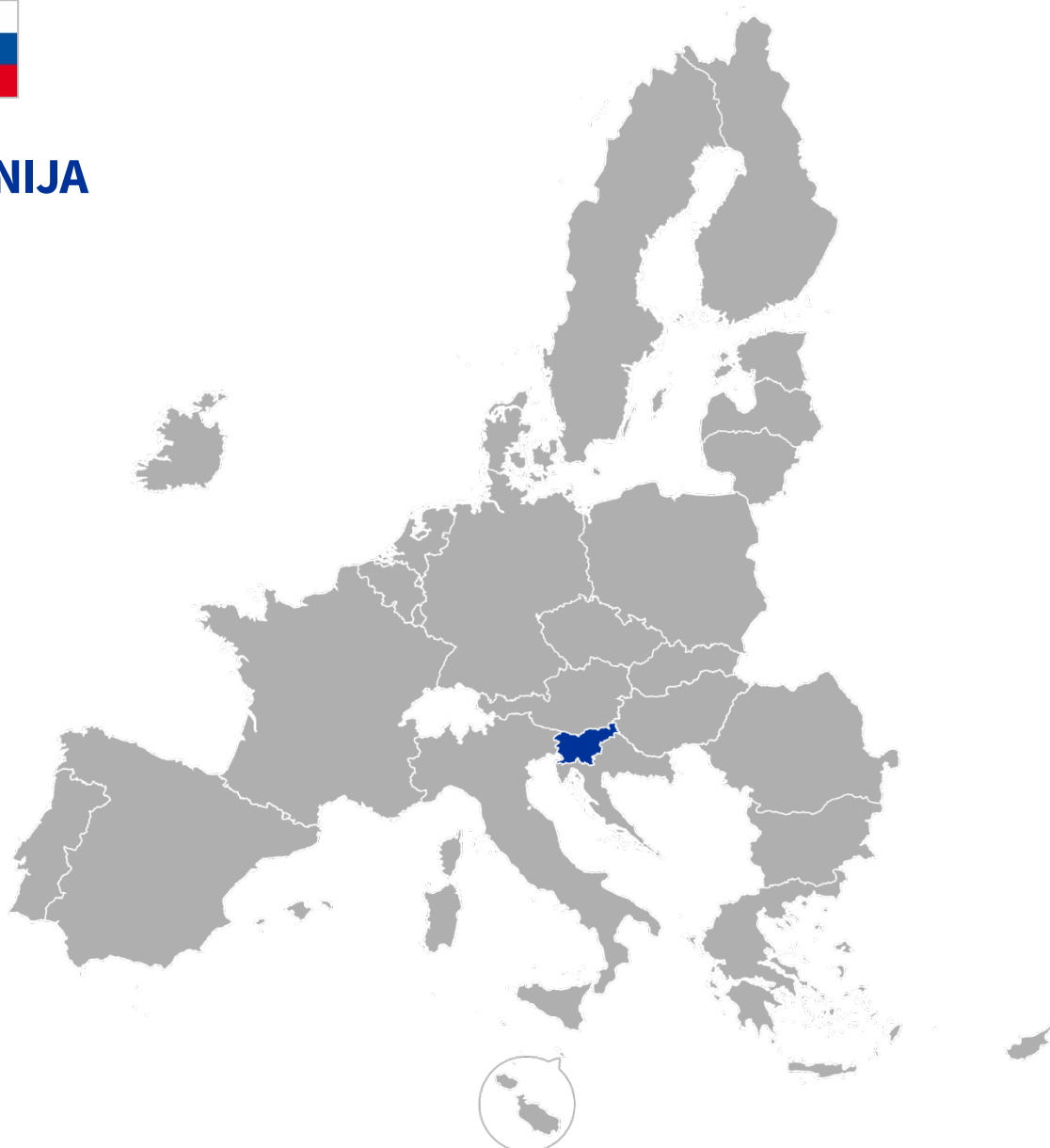
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

SLOVĖNIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ **DI sistemos sukūrimas**

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

- Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
- Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Italija, Kroatija ir Nyderlandai, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
- Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
- Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
- Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
- Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
- Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradėdant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradėdant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Jūsų šalis yra pasiryžusi užtikrinti visapusišką ir veiksmingą skaitmeninę transformaciją, grindžiamą mokymusi visą gyvenimą, kartų bendradarbiavimu ir Slovėnijos skaitmeninių talentų augimu. Jūs manote, kad DI yra įrankis, skirtas tarnauti žmonijai.
- Pritariate pajėgumais grindžiamam požiūriui, nes jis geriau atspindi realią riziką, ypač susijusią su privatumu. Manote, kad visiškai pagrįsta yra visus DI, galinčius „tvarkyti, analizuoti ir generuoti asmens duomenis“, klasifikuoti kaip „didelės rizikos“, kaip siūloma pagal pajėgumais grindžiamą požiūrį.
- Šiandienos diskusijose norite pabrėžti galimą riziką žmogaus teisėms, teisingumui ir žmogaus veiklai. DI tampa gerokai rizikingesnis, kai žmonės nėra šviečiami apie tai, kaip jis veikia, ką jis gali daryti ir kokie yra jo apribojimai. Neturėdami bazinio raštingumo DI srityje žmonės gali akiai pasitikėti automatizuotomis sistemomis, neatpažinti šališkumo ar manipuliavimo ir nepajėgti reikalauti kūrėjų ar institucijų atskaitomybės. Be to, žmonės, kuriems trūksta tokio supratimo, labiau linkę tikėti klaidinga informacija, gilėja socialinė nelygybė ir jiems arba dažniau kyla neracionali DI technologijų baimė, arba jie tas technologijas vertina nekritiškai. Siekiant užtikrinti, kad DI būtų naudojamas saugiai ir sąžiningai, būtinas platus visuomenės švietimas.
- Jei DI akte bus pabrėžiama, kad svarbu šviesti visuomenę, esate pasirengę sutikti, kad DI plėtros srityje būtų numatyta daugiau lankstumo.

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- Jūsų nuomone, ES DI aktas turėtų būti DI plėtros katalizatorius visose ES valstybėse narėse. Kai kuriose daug kapitalo turinčiose šalyse veikia galingos DI įmonės, o kitos vis dar bando kurti savo ekosistemas pasitelkdamos startuolius. Pagrindinė startuolių idėja – per trumpą laiką ir turint ribotų galimybių gauti kapitalo sukurti kažką, kas padarytų perversmą rinkoje. Tai beveik neįmanoma, jei užkraunama didelė administracinė našta.
- Jei 1 straipsnyje bus nustatyta atsargumo principu grindžiama didelės rizikos DI modelių bandymų sistema (kam jūs ir pritariate), siūlote, kad ji nebūtų taikoma startuoliams, kuriuose dirba mažiau nei 20 darbuotojų ir kurių apyvarta neviršija 4 mln. EUR. Vietoj to jiems turėtų būti taikomas lankstus požiūris. Jūsų nuomone, tai būtų subalansuotas kompromisas ir jūs planuojate šį klausimą iškelti diskusijose.
- Jūsų pastabos:

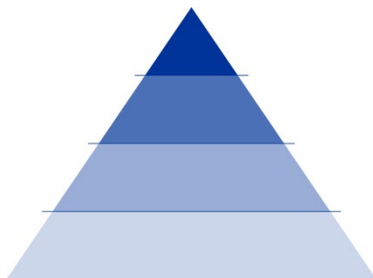
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija					
Slovėnija	pajėgumais grindžiamas	atsargus		startuoliai	
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

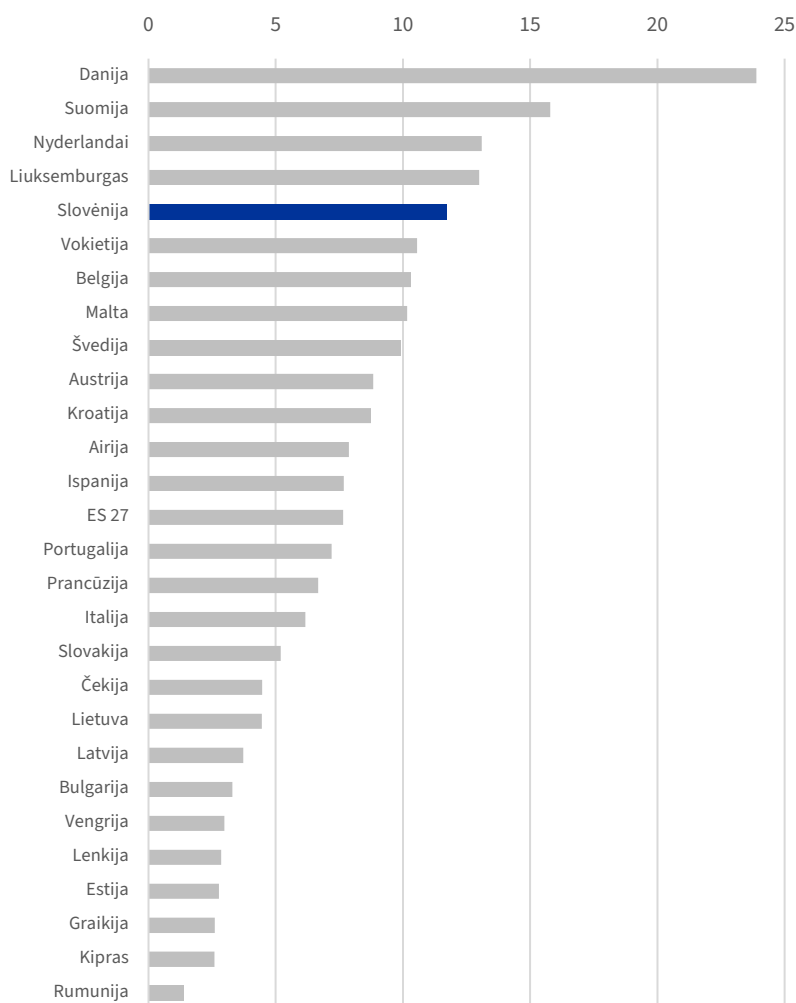
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

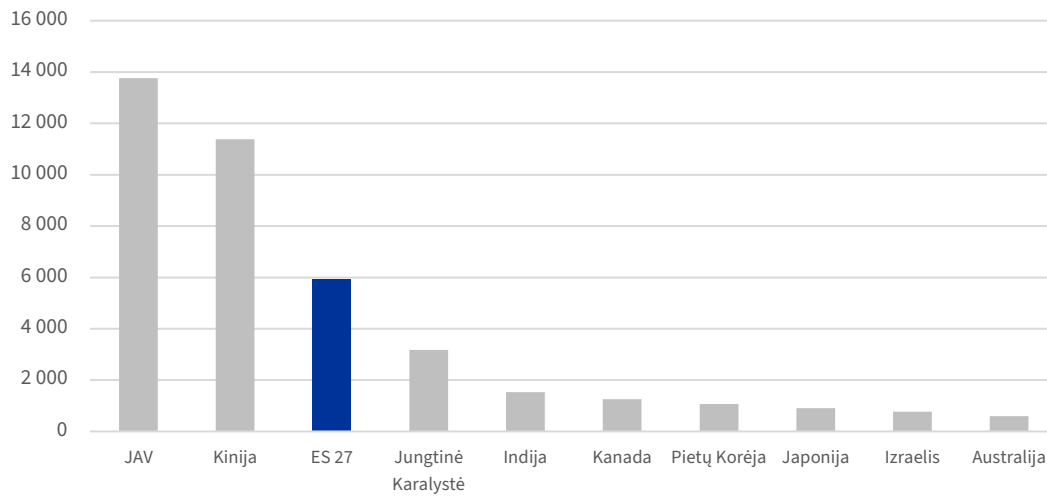
	Europos Sąjunga	Slovėnija
Gyventojų skaičius	447 695 350	2 116 972
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	30 160
Nedarbo lygis	6,1 %	3,7 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	11,4 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	18,9 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

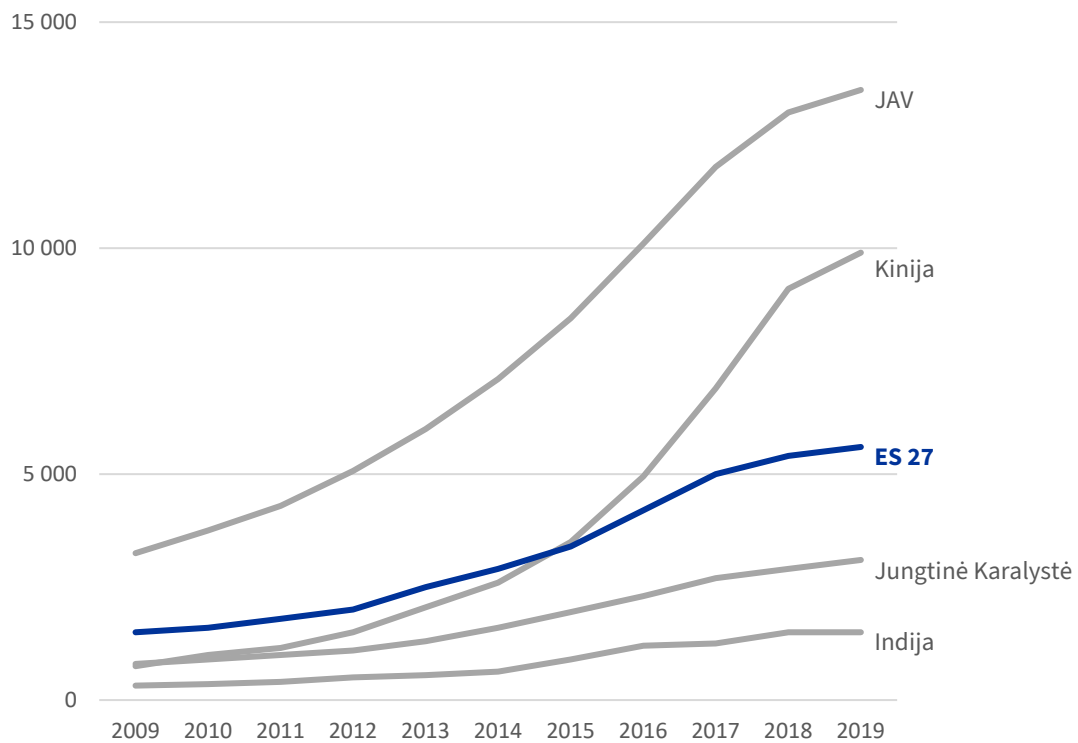

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

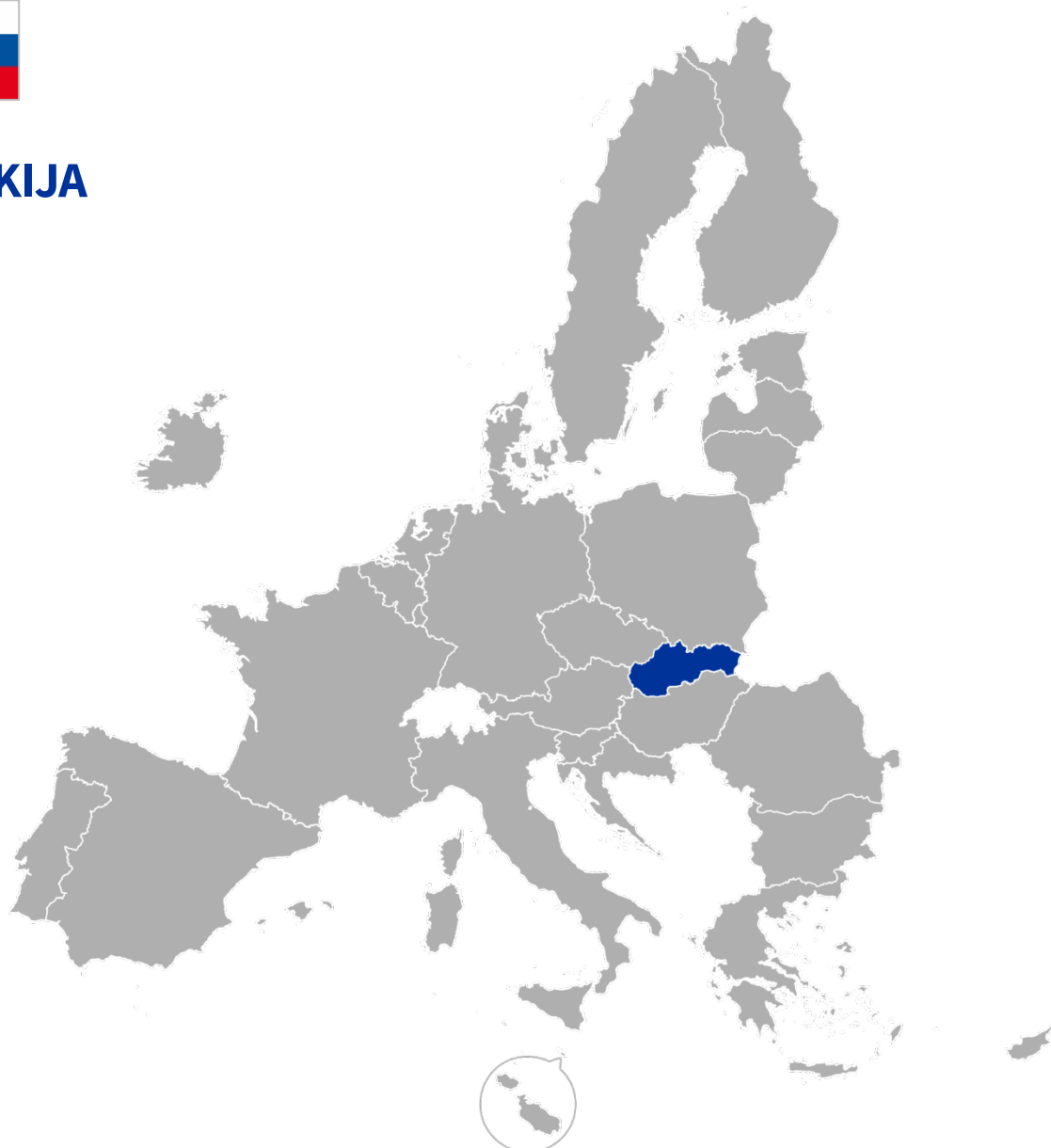
Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

SLOVAKIJA

MINISTRAS DIENAI: 27 VALSTYBIŲ DERYBOS

■ DI sistemos sukūrimas

Vaidmenų aprašai | **Versija pažengusiems** | LT

Europos Sąjungos
Taryba

Pasiūlymas dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos

PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Europos Sąjungai formuojant savo skaitmeninę ateitį atėjo kritinis momentas. Įgyvendindama Skaitmeninio dešimtmečio strategiją, ES siekia pirmą kartą dirbtinio intelekto (DI) srityje, kartu užtikrindama pagrindines teises, vartotojų apsaugą, rinkos konkurencingumą, inovacijas ir technologinę lyderystę. Šių diskusijų pagrindas – Europos Komisijos pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama reglamentuoti DI plėtrą ES. Po kelių derybų raundų vis dar reikia atsakyti į toliau išdėstytus klausimus.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

- A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis **paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. kai rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose**.
- B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas, kūrėjai turi laikytis **atsargumo principo, t. y. griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų** (žr. II priedą).

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms, **išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais**.

Darbotvarkė

Į šios dienos Tarybos darbotvarkę įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl dirbtinio intelekto naudojimo teisinės sistemos. Šį projektą aptarsite su kitų valstybių narių atstovais ir stengsitės rasti kompromisą.

Jūsų pagrindinis tikslas

Susitarti dėl Tarybos bendrosios pozicijos, kuri atspindėtų jūsų interesus. Taip pat galite apsvarstyti galimybę pritarti kompromisiniam variantui, kuris iš dalies atitiktų jūsų interesus.

Jūsų užduotis

1. Atidžiai **perskaitykite jūsų grupei skirtą informaciją**, kurioje išdėstyti jūsų interesai ir pozicijos.
2. **Kai kurie jūsų argumentai yra panašūs į tokių šalių, kaip Bulgarija, Liuksemburgas ir Malta, argumentus.** Pasikalbėkite su jomis ir išsiaiškinkite, ar galite bendradarbiauti siekdami bendrų interesų, jei galite tokių nustatyti.
3. Parenkite pirmajam oficialių derybų raundui skirtą **įžanginę kalbą** (ne ilgesnę kaip 1 minutės). Išdėstykite savo poziciją dėl 1 ir 2 straipsnių. Jums galėtų padėti langelyje pateikiamas tekstas.
4. Įžanginę kalbą sakykite, kai pirmininkaujanti valstybė narė (ji pirmininkauja posėdžiui) suteiks jums žodį. Jeigu sutinkate su jau išsakytomis kitų šalių pozicijomis, aiškiai tai nurodykite.
5. Įdėmiai išklauskite, kokios yra kitų šalių pozicijos. Kad nepamirštumėte jų pozicijų, **pildykite 8 ir 9 puslapiuose pateiktą lentelę**. Svarbi derybų dalis – vieniems kitus išklausti ir rasti visiems tinkamus sprendimus.
6. Per oficialias derybas **išdėstykite savo poziciją ir argumentus**. Jei jūsų argumentai yra panašūs į kitų šalių argumentus, gali būti naudinga juos pateikti kartu, kad jie įgautų daugiau svorio.
7. Žinoma, **sprendimą dėl to, kaip galiausiai balsuoti, priimate patys**. Nepamirškite, kad atėjus laikui galutinai balsuoti dėl kompromisinio pasiūlymo turėsite nuspręsti, ar teikiate pirmenybę kompromisui, su kuriuo galbūt sutinkate ne visu 100 procentų, ar tam, kad apskritai nebūtų pasiekta jokie rezultato.

Gerbiamas (-a) pirmininke, gerbiamas (-a) Komisijos nary (-e), gerbiami kolegos,

pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos pasiūlymą, o pirmininkaujančiai valstybei narėi – už šio klausimo įtraukimą į šiandienos darbotvarkę.

Prieš šiandienos posėdį produktyviai aptarėme šį klausimą su _____.

Manome, kad būtina remtis pajėgumais / paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, nes _____.

Dėl 1 straipsnio B dalies manome, kad kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis lankstaus požiūrio / atsargumo principo, nes _____.

Kalbant apie 2 straipsnį, tam tikros išimtys bus / nebus taikomos, nes pritariame tam, kad _____.

Esame įsitikinę, kad šiandienos posėdyje pavyks rasti tinkamą kompromisą.

Ačiū.

1 straipsnis

DI sistemų klasifikavimas ir rizikos valdymas

A) ES priima bendrą rizikos valdymo standartą kuriant, tiekiant rinkai, importuojant ir naudojant DI sistemas. Šios sistemos klasifikuojamos kaip nekeliančios rizikos arba kaip keliančios mažą, didelę arba nepriimtina riziką (žr. I priedą). Didelės rizikos DI sistemoms apibrėžti ES vadovausis

... pajėgumais grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis sistemos techninėmis galimybėmis.

... paskirtimi grindžiama rizikos klasifikacija, t. y. rizika nustatoma remiantis numatoma DI paskirtimi jautriuose sektoriuose.

Remiantis šia rizikos klasifikacija, prieš pradedant naudoti didelės rizikos DI sistemas, turi būti atlikti išsamūs jų bandymai.

B) Kurdami didelės rizikos DI sistemas kūrėjai turi laikytis

lankstaus požiūrio: prieš pradedant naudoti DI modelį atliekamas įsivertinimas.

atsargumo principo, t. y. laikytis griežtų standartizuotų bandymų reikalavimų (žr. II priedą).

Jūsų argumentai

- Slovakija nori suprasti, kaip geriausiai pasinaudoti ES DI aktu. Iki šiol DI moksliniams tyrimams nacionaliniu lygmeniu nebuvo skirta jokių viešųjų lėšų. Todėl jūsų vyriausybė pasikliauja privačiosiomis investicijomis arba kitų ES valstybių narių parama.
- Pritariate paskirtimi grindžiamam požiūriui, nes paprastai būtent taip ES reglamentuoja technologijas ir produktus, pavyzdžiui, medicinos priemones ar cheminius produktus. Tačiau manote, kad dabartinis didelės rizikos sektorių sąrašas turėtų būti susiaurintas ir jį turėtų būti įtraukta tik ypatingos svarbos infrastruktūra ir sveikatos priežiūra, nes tai sektoriai, kurie tiesiogiai susiję su gyvybės ir mirties klausimais. Kiti sektoriai, nors ir svarbūs, gali būti apsvarstyti ir įtraukti vėliau. Jūsų nuomone, po trejų metų, pasikonsultavus su pilietine visuomene ir pramonės atstovais, šį sąrašą bus galima apsvarstyti iš naujo.
- Kalbant apie bandymų reikalavimus, jums susirūpinimą kelia tai, kad pernelyg griežtos taisyklės gali paskatinti protų nutekėjimą – Europoje DI srityje dirbantys talentingi žmonės būtų priversti ieškoti lankstesnių sąlygų, pavyzdžiui, JAV. Lankstus požiūris taip pat naudingas Slovakijai, kaip vienai iš mažesnių ES valstybių narių, turinčių nedaug išteklių investicijoms į DI.
- Jei šiandienos diskusijos nepavyktų ir kompromisas nebūtų pasiektas, esate pasirengę pritarti šiek tiek griežtesniems bandymų reikalavimams. Tačiau, siekiant subalansuoto kompromiso, **mažiau pasiturinčioms ES valstybėms narėms turėtų būti numatyta finansinė parama**, siekiant padėti joms padengti padidėjusias DI plėtros išlaidas.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma visoms DI sistemoms

be išimties

be išimties, išskyrus atvejus, kai sistema kuriama kaip atvirojo kodo sistema

išskyrus atvejus, kai jas kuria mažosios įmonės ir startuoliai, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos kariniais ar gynybos tikslais, (ir)

išskyrus atvejus, kai jos kuriamos nacionalinio saugumo, migracijos ar sienų kontrolės tikslais

Jūsų argumentai

- ES iki šiol atsilieka pasaulinės DI plėtros srityje. Jei startuoliams būtų taikoma išimtis, tai galėtų padėti kurti gyvybingą ekosistemą. Startuoliai neturi teisinių, finansinių ir administracinių pajėgumų laikytis tų pačių taisyklių kaip didelės technologijų bendrovės. Griežtas reikalavimų laikymasis galėtų sukliudyti vykdyti ankstyvojo etapo inovacijas.
- Jei vis tik nesugebėsite įtikinti pakankamai daug valstybių narių pritarti lankstiems bandymų reikalavimams (1 straipsnis), norėsite užtikrinti, kad startuoliams būtų numatytos tam tikros nukrypti nuo tų reikalavimų leidžiančios nuostatos. Tokiu būdu jiems nebūtų užkrauta našta nuo pat pradžių laikytis visų reikalavimų (jei tai bus nustatyta 1 straipsnyje) ir jie galės veikti labiau eksperimentinėje erdvėje.
- Jūsų pastabos:

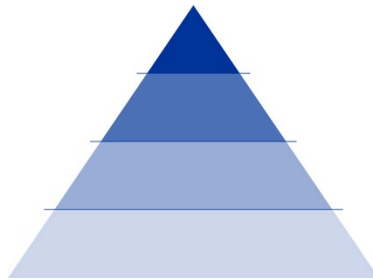
I priedas. Rizikos klasifikacija

Nepriimtina rizika

Didelė rizika

Maža rizika

Rizikos nėra

Visiškas draudimas

Griežti reikalavimai (žr. II priedą)

Reikalingas skaidrumas

Reglamentavimas netaikomas

Nepriimtina rizika:

- **Socialinio reitingavimo DI** – piliečių reitingavimas pagal jų elgesį
- **DI grindžiamas masinis sekimas** – biometrinis sekimas be sutikimo
- **Emocijų atpažinimas darbo vietose / mokyklose** siekiant daryti įtaką darbo rezultatams
- **Autonominiai mirtini ginklai**, galintys žudyti be žmogaus įsikišimo
- **Pasąmoninis DI manipuliavimas** – neskaidri įtaka žmonių sprendimams

Didelė rizika

Pajėgumais grindžiamas požiūris

Visos bendrosios paskirties DI sistemos ir DI sistemos, galinčios:

- priimti itin svarbius sprendimus dėl žmonių teisių, saugumo ar pragyvenimo šaltinių, pavyzdžiui, DI, padedantis atlikti chirurgines operacijas, automatizuotas darbuotojų įdarbinimas
- autonomiškai daryti įtaką žmogaus elgesiui arba juo manipuluoti jautrioje srityse, pavyzdžiui, politinis mikroorientavimas
- dideliu mastu apdoroti, analizuoti ar generuoti asmens / biometrinius duomenis
- atlikti sudėtingas prognozes arba rizikos vertinimus, turinčius pasekmių visuomenei, pavyzdžiui, klimato modeliavimas
- veikti aplinkoje, kurioje klaidos ar šališkumas gali padaryti žalos, pavyzdžiui, savivaldžiai automobiliai

Paskirtimi grindžiamas požiūris

Visos DI sistemos, kurias numatoma naudoti

- ypatingos svarbos infrastruktūroje
- sveikatos priežiūros srityje
- darbo vietoje (žmogiškųjų išteklių tikslais)
- skiriant viešosios paramos išmokas
- teisminėse institucijose

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Maža rizika

- **DI sistemos, nepriskiriamos didelės rizikos kategorijai**
- **Pokalbių robotai ir virtualieji asistentai** (su sąlyga, kad naudotojai žino, jog bendrauja su DI)
- **Rekomendaciniai algoritmai** – DI grindžiami pasiūlymai socialinėje žiniasklaidoje
- **DI, skirtas verslo automatizavimui** – DI, kuriuo automatizuojamos pagrindinės administracinės užduotys

Rizikos nėra

- DI grindžiamo vaizdo, muzikos ar meno kūrimo / redagavimo priemonės
- DI mokslinių tyrimų srityje
- DI žaisluose ir žaidimų robotuose – DI grindžiami žaislai, nekeliantys realios rizikos

II priedas. Reikalavimai didelės rizikos DI sistemoms

Pagrindinis dėmesys teisiniams ir etikos standartams:

- rizikos vertinimas prieš diegimą, nustatant numatomą riziką ir galimą netinkamą naudojimą
- žmogaus atliekama priežiūra, kuria užkertamas kelias visiškam sprendimų priėmimo automatizavimui
- duomenų valdymas siekiant užtikrinti nešališkus mokymosi duomenų rinkinius
- privalomas išorės auditas, įskaitant bandymus apribotoje bandomojoje aplinkoje su žmogaus priežiūra
- bandymų rezultatų atskleidimas ES reguliavimo institucijoms
- stebėseną po pateikimo rinkai siekiant stebėti sistemų veikimą

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Terminų apibrėžtys

- **Algoritmai** – nuoseklūs nurodymai, kuriuos kompiuteris naudoja, kad išspręstų problemą arba priimtų sprendimą
- **Dirbtinio intelekto sistemos** (DI sistemos) – kompiuterinės sistemos, kuriose DI naudojamas užduotims, kurioms paprastai reikia žmogaus intelekto, pavyzdžiui, mokymosi, mąstymo, problemų sprendimo, sprendimų priėmimo, suvokimo ir kalbos supratimo užduotims, atlikti
- **Protų nutekėjimas** – padėtis, kai kvalifikuoti darbuotojai išvyksta iš savo šalies dirbti užsienyje
- **Verslo migracija** – reiškiny, kai įmonė perkelia savo veiklą į kitą šalį, dažnai dėl geresnių sąlygų arba mažesnių išlaidų
- **Giliojo mokymosi DI** – sistema, kuri mokosi iš didelių duomenų kiekių naudodama neuroninius tinklus, panašiai į tai, kaip veikia žmogaus smegenys. Joje atpažįstami modeliai ir ji laikui bėgant tobulėja be aiškaus programavimo
- **Bendrosios paskirties DI** – DI, kuris gali atlikti daugiau nei vieną užduotį, pavyzdžiui, „ChatGPT“, „Google Gemini“
- **Atvirojo kodo** programinė įranga – programinė įranga, kurios kodas yra laisvai prieinamas bet kuriam asmeniui peržiūrėti, naudoti ir keisti
- **Taisyklėmis grindžiamas DI** – DI sistema, kuri priima sprendimus pagal iš anksto nustatytas taisykles ir logiką. Pavyzdžiui, „Jeigu įvyksta X, atlikite Y“
- **Bandymai apribotoje bandomojoje aplinkoje** – bandymai izoliuotoje aplinkoje, pavyzdžiui, prieš pradedant savivaldes transporto priemonės naudoti tikruose keliuose, jų DI išbandomas imituojamame mieste

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Austrija					
Belgija					
Bulgarija					
Kroatija					
Kipras					
Čekija					
Danija					
Estija					
Suomija					
Prancūzija					
Vokietija					
Graikija					
Vengrija					
Airija					

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

	1 straipsnio A dalis. Klasifikavimas	1 straipsnio B dalis. Požiūris	Kiti pasiūlymai / pastabos	2 straipsnis. Taikymo sritis	Kiti pasiūlymai / pastabos
Italija					
Latvija					
Lietuva					
Liuksemburgas					
Malta					
Nyderlandai					
Lenkija					
Portugalija					
Rumunija					
Slovakija	paskirtimi grindžiamas	lankstus	finansinė parama	startuoliai	
Slovėnija					
Ispanija					
Švedija					
Komisija	paskirtimi grindžiamas	atsargus		karinė sritis / gynyba	

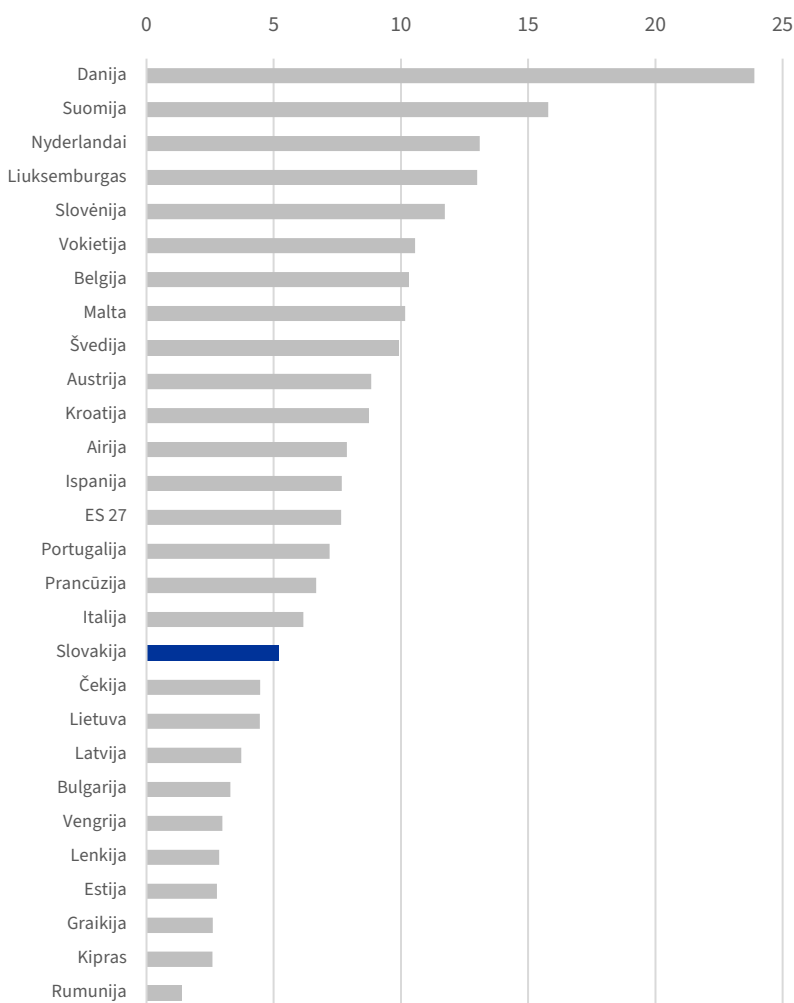
Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

Bendra informacija

Atkreipkite dėmesį, kad **derybos vyksta 2023 m.!**

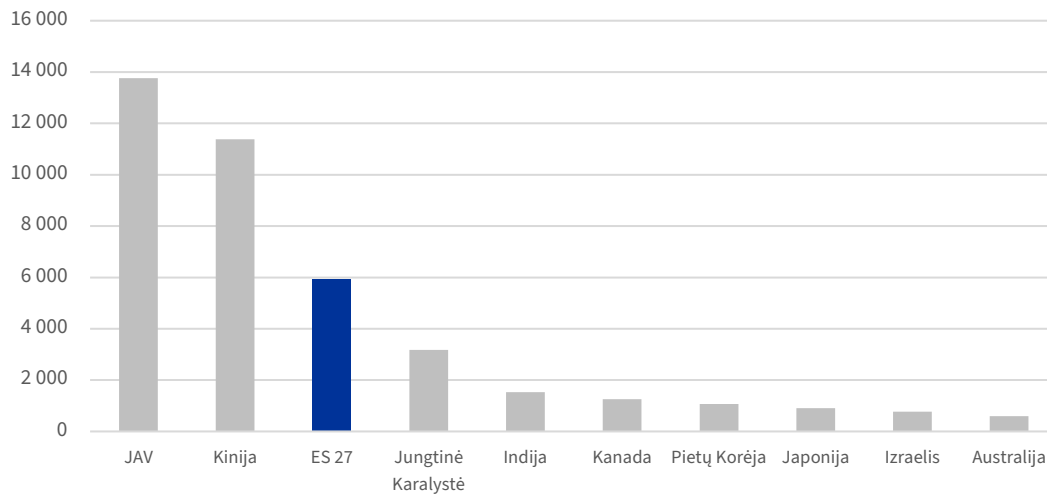
	Europos Sąjunga	Slovakija
Gyventojų skaičius	447 695 350	5 428 792
BVP vienam gyventojui eurai	38 150	22 690
Nedarbo lygis	6,1 %	5,8 %
Įmonių, naudojančių DI technologijas, procentinė dalis	8 %	7 %
Labai gerus skaitmeninius įgūdžius turinčių gyventojų dalis	27,3 %	21,7 %

Daugiau kaip 10 darbuotojų turinčių įmonių,
kuriose naudojama bent viena DI sistema,
procentinė dalis (2021 m.)

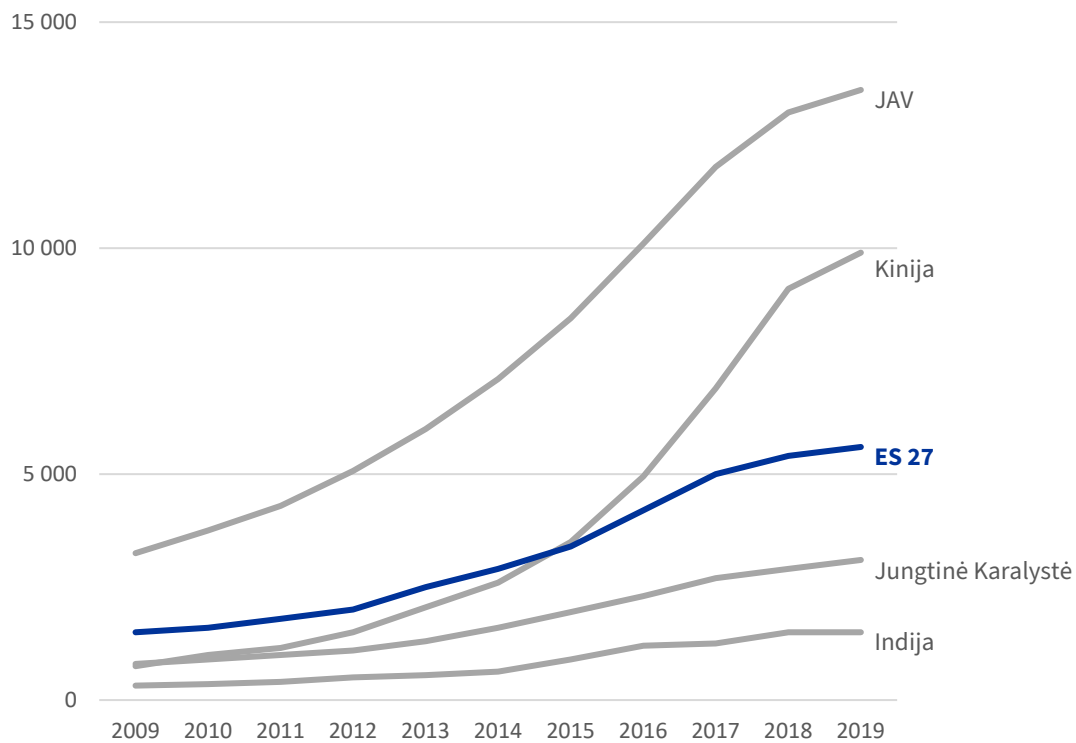

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.

DI įmonės pagal šalis (2020 m.)

DI įmonių skaičiaus augimas

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Jungtinis tyrimų centras

Šį leidinį parengė Tarybos generalinis sekretoriatas ir jis yra tik informacinio pobūdžio. Už jį nėra atsakingos nei ES institucijos, nei valstybės narės. Norėdami gauti daugiau informacijos apie Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, apsilankykite šioje interneto svetainėje: www.consilium.europa.eu.
© Europos Sąjunga, 2025 | Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print	ISBN 978-92-850-0522-1	doi: 10.2860/7469027	QC-01-25-006-LT-C
PDF	ISBN 978-92-850-0521-4	doi: 10.2860/6061015	QC-01-25-006-LT-N

Pastaba. Pateiktas turinys yra didaktiškai parengtas siekiant užtikrinti sklandžią žaidimo eigą ir dalyvių mokymosi patirtį. Jis nebūtinai atspindi realų turinį arba realias politines pozicijas.